

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon
kirkkokäsikirja III

*Kirkollisten toimitusten
kirja*

Kasuaalitoimitukset

*Hyväksytty kirkolliskokouksessa
8. marraskuuta 2003*

SISÄLLYS

Kirkollisten toimitusten kirjan käyttäjälle.....	5

1. Kasuaalitoimitukset

Kaste.....	9
Lapsen kaste.....	10
Hätäkaste.....	25
Hätäkasteen vahvistaminen.....	26
Nuoren ja aikuisen kaste.....	37
Kaste jumalanpalveluksen yhteydessä.....	48
Konfirmaatio.....	55
Konfirmaatiomessu A.....	56
Konfirmaatiomessu B.....	75
Kirkon yhteyteen ottaminen.....	87
Avioliiton solmiminen.....	95
Avioliittoon vihkiminen.....	96
Morsiusmessu.....	109
Avioliiton siunaaminen.....	128
Hautaus.....	138
Hautaan siunaaminen.....	139
Hautausmessu.....	164
Maahan kätkeminen.....	183
Yksityinen rippi.....	188
Ehtoollinen sairaan luona.....	194
Rukoushetkiä.....	205
Sairaan luona.....	206
Kuolevan luona.....	212
Läheisen kuoltua.....	218
Surukodissa.....	224
Kriisitilanteessa.....	229
Kodin siunaaminen.....	242
Lauluja kasuaalitoimituksiin.....	251
Liturgisia sävelmiä.....	252
Psalmin kertosäkeitä.....	258
Lauluja.....	266

Kirkollisten toimitusten kirjan käyttäjälle

---

*Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.
Room. 12:15*

Kristillinen kirkko on alusta asti ollut pyhissä toimituksissa läsnä jäsentensä elämän käännekohdissa ja juhlahetkissä, iloissa ja suruissa. Näiden toimitusten aineistoa on koottu Kirkollisten toimitusten kirjaan.

Kirjan ensimmäinen osa, Kasuaalitoimitukset, sisältää kirkolliset toimitukset, joista säädetään kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä. Niiden johtaminen kuuluu papin virkaan. Kasuaalitoimitusten yhteyteen on otettu myös tavallisimpia rukoushetkiä sekä kodin siunaamisen kaava, jotka voi johtaa muukin kuin pappi.

Toinen osa sisältää virkaan vihkimiset, virkaan asettamiset ja seurakunnan tehtävään siunaamiset sekä kirkon, siunauskappelin ja hautausmaan vihkimiset. Kolmas osa sisältää rukoushetken kaavan sekä raamatuntekstejä, rukouksia ja musiikkiaineistoa eri tilanteisiin. Rukoushetken voi johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Kirkollisilla toimituksilla on oma erityisluonteensa, joka nousee toisaalta kunkin toimituksen sisällöstä ja sanomasta, toisaalta siinä kohdattavien ihmisten elämäntilanteesta. Tästä syystä tulisi aina ottaa ennalta yhteyttä niihin ihmisiin, joita toimitus koskee. Toimituskeskustelussa voidaan selvittää toimituksen merkitystä ja kulkua ja samalla tutustua siihen osallistuvien ihmisten elämäntilanteeseen. Tällöin voidaan myös sopia siitä, millä tavoin kukin osallistuu toimituksen toteuttamiseen. Tarkempia ohjeita annetaan Kirkollisten toimitusten oppaassa.

Kirkolliset toimitukset ovat osa seurakunnan jumalanpalveluselämää. Toimituksissa voidaan seurata kirkkovuotta käyttämällä sen mukaista rukous- ja tekstiaineistoa. Myös toimitusten rakenne ja niissä käytettävä aineisto rakentavat siltaa seurakunnan yhteiseen jumalanpalvelukseen. Kirkon pyhät toimitukset tuovat seurakuntalaisten elämään Jumalan sanan lupaukset ja Jumalan siunauksen. Seurakuntalaisten osallistuminen ja yhteinen rukous luovat seurakuntayhteyttä.

Kirkollisten toimitusten tilannesidonnaisuudesta johtuu, että kaavat ovat joustavia ja toimitus voidaan toteuttaa joko rikkaasti tai pelkistetysti. Eri toteutusmahdollisuudet käyvät ilmi kunkin toimituksen yhteydessä. Kaavoissa on ilmaistu sisennyksin ne osat, jotka voidaan jättää pois. Kaavojen yksityiskohdissa on vaihtoehtoja ja usein myös vapaan muotoilun mahdollisuus. Toimituksen puhe laaditaan yleensä kutakin tilannetta varten. Myös esirukous voidaan valmistella tilanteen mukaan.

Kirkollisiin toimituksiin on laadittu uusia psalmien kertosakeitä ja lauluja. Myös ne liittyvät toimitukset seurakunnan muuhun jumalanpalveluselämään. Lauluilla voidaan rikastuttaa kunkin toimituksen sisältöä. Niitä voidaan käyttää virsien sijasta. Kertosäkeet ja laulut ovat myös virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä.

Merkkien selitykset:

- L** Liturgi
- P** Pappi
- E** Esilukija
- S** Seurakunta
- *** Seurakunta seisoo.
- ✝** Liturgi tai pappi siunaa seurakunnan ristinmerkillä.
- (✝)** Liturgi, pappi tai esilukija voi tehdä ristinmerkin.
- [ ]** Hakasulkeissa oleva teksti voidaan jättää pois.
Sisennetty kohta voidaan jättää pois.

1.

KASUAALITOIMITUKSET

KASTE

Lapsen kaste

Tätä kaavaa käytetään alle 15-vuotiaasta lasta kastettaessa. Varhaisnuoren kasteessa voidaan harkinnan mukaan käyttää myös nuoren ja aikuisen kasteen kaavaa.

Kirkkoon kuuluvien vanhempien lapsi on kastettava ilman tarpeetonta viivytystä (KJ 2:15). Lapsen uskonnollisesta asemasta päätettäessä on otettava huomioon seuraavaa: Alle 12-vuotias voidaan liittää kirkon jäseneksi, jos ainakin toinen hänen vanhemmistaan tai yksi hänen huoltajistaan on kirkon jäsen. Huoltajat päättävät yhdessä lapsen uskonnollisesta asemasta. Jos he eivät pysty sopimaan siitä, voi huoltajana toimiva äiti vuoden kuluessa lapsen syntymästä päättää yksin hänen liittämistään kirkkoon. Jos tuomioistuimella on lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain (361/1983) 9 §:n nojalla päättänyt tehtävien jaosta huoltajien kesken toisin, noudatetaan lapsen kirkkoon liittämiseksi kuitenkin tuomioistuimen päätöstä. 12 - 14-vuotiaan lapsen kastamiseen tarvitaan lisäksi hänen oma kirjallinen suostumuksensa. (Usk.vap.laki 3 §.)

Kastettavalla tulee olla ainakin kaksi kummiä, jotka ovat konfirmoituja evankelis-luterilaista uskoa tunnustavan kirkon jäseniä. Näiden lisäksi voi kummina olla henkilö, joka kuuluu muuhun evankelis-luterilaisen kirkon toimittaman kasteen hyväksyvään kristilliseen kirkkoon tai uskonnolliseen yhdyskuntaan. Vähintään kahden kummin tai muun todistajan tulee olla läsnä kastetoimituksessa. (KJ 2:17.) Muun kristillisen kirkon tai uskonnollisen yhdyskunnan jäsenellä on oikeus toimia kummina, jos kirkolliskokous on hyväksynyt kyseisen kirkon tai yhdyskunnan kanssa tehdyn sopimuksen (KJ 1:4).

Papin tulee ottaa yhteyttä kastettavan kotiin hyvissä ajoin ennen kastetta. Tällöin hän keskusteleee vanhempien kanssa kasteen merkityksestä ja sopii käytännön järjestelyistä. Papin on keskusteltava myös lapselle annettavasta nimestä, sillä seurakunnan on selvitettävä nimen lainmukaisuus ja toimitettava tieto nimestä väestötietojärjestelmään rekisteröitäväksi (Nimilaki 32 a §).

Kaste toimitetaan kirkossa, kappelissa, kotona tai muualla, sen mukaan kuin pappi ja kastettavan vanhemmat siitä sopivat (KJ 2:16).

Vesi kaadetaan kastemaljaan ennen toimituksen alkua tai juuri ennen kastekäskyä (kohta 11).

Kastetoimituksen ajaksi voidaan sytyttää pääsiäiskynttilä.

Musiikin valinnassa tulee ottaa huomioon toimituksen jumalanpalvelusluonne.

Kaste voidaan merkitä vihki- tai perheraamattuun.

I Johdanto

---

1. Virsi

---

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja:

- P** Rakkaat kristityt. Jumala on antanut teille, NN ja NN, tämän lapsen. Kristuksen käskyn mukaisesti te olette tuoneet hänet pyhälle kasteelle. Siinä Jumala kutsuu hänet nimeltä omakseen ja lahjoittaa pelastuksen.

TAI

- P** Kastejuhlaan kokoontunut seurakunta. Jeesus kutsui luokseen lapsia ja siunasi heitä. Vapahtajamme ottaa pyhässä kasteessa yhteytensä tämän lapsen ja lahjoittaa hänelle iankaikkisen elämän. Jeesus on luvannut: »Sitä, joka luokseni tulee, minä en aja pois» (Joh. 6:37).

TAI

- P** Rakkaat kristityt. Sen, joka tahtoo päästä sisälle taivasten valtakuntaan, tulee syntyä uudestaan vedestä ja Hengestä. Herramme Jeesus Kristus on itse asettanut meille pyhän kasteen uuden elämän merkiksi ja sinetiksi. Kasteessa meidät pestään puhtaiksi synnistä ja puetaan uuteen elämään. Jeesus sanoo: »Minä olen tullut antamaan elämän, yltäkylläisen elämän» (Joh. 10:10).

4. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja. Psalmin sijasta voi olla perheen sunnuntain psalmivuorolaulu (ks. Jumalanpalvelusten kirja).

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Tulkaa ja katsokaa Jumalan töitä.

Hän on tehnyt meille suuria tekoja.

Ps. 66:5

TAI

Tämän päivän on Herra tehnyt,
iloitkaa ja riemuitkaa siitä!

Ps. 118:24

Psalmi

Herra, meidän Jumalamme,

kuinka suuri onkaan sinun nimesi maan päällä!

Se julistaa sinun taivaallista kirkkauttasi.

Lasten ja imeväisten huudot todistavat sinun voimastasi.

Ne ovat kilpenä jumalattomia vastaan,

ne vaientavat vihamiehen ja koston janoavan.

Kun minä katselen taivasta, sinun kättesi työtä,
kuuta ja tähtiä, jotka olet asettanut paikoilleen
– mikä on ihminen!
Kuitenkin sinä häntä muistat.
Mikä on ihmislapsi!
Kuitenkin pidät hänestä huolen.
Sinä teit hänestä lähes kaltaisesi olennon,
seppelöit hänet kunnialla ja kirkkaudella.
Herra, meidän Jumalamme,
suuri on sinun nimesi kautta koko maailman!
Ps. 8:2–6, 10

TAI

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.
Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!
Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.
Ps. 100

TAI

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saan avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo, hän on vartijasi,
hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.
Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina.
Ps. 121

TAI

Herra, sinä olet luonut minut sisintäni myöten,
äitini kohdussa olet minut punonut.

Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä.

Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.

Minä olen saanut hahmoni näkymättömissä,
muotoni kuin syvällä maan alla,
mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.

Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani,

sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu.

Ennen kuin olin elänyt päivääkään,
olivat kaikki päiväni jo luodut.

Ps. 139:13–16

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle

ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,

iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

5. Kysymykset tai kehotus

Kysymykset

P Vanhemmat, minkä nimen olette antaneet lapsellenne?

Vastaus:

NN (etunimet).

P Vanhemmat, tahdotteko, että hänet kastetaan kristilliseen uskoon?

Vastaus:

Tahdon.

P Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että NN saa kristillisen kasvatuksen?

Vastaus:

Tahdon.

TAI

P Te vanhemmat olette antaneet lapsellenne nimen NN (etunimet). Tahdotteko, että hänet kastetaan kristilliseen uskoon?

Vastaus:

Tahdon.

P Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että NN saa kristillisen kasvatuksen?

Vastaus:

Tahdon.

Kehotus

P Te vanhemmat olette antaneet lapsellenne nimen NN (etunimet).

Tänään hänet kastetaan kristilliseen uskoon.

Vanhemmat ja kummit, pyhä kaste velvoittaa teitä yhdessä seurakunnan kanssa huolehtimaan hänen kristillisestä kasvatuksestaan.

6. Ristinmerkki

Pappi tekee ristinmerkin lapsen otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✝ ja rintaasi ✝ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapseksen.

Pappi jatkaa:

Armollinen Jumala on Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden vapauttanut sinut synnin, kuoleman ja pahan vallasta. Antakoon hän sinulle voimaa joka päivä kuolla pois synnistä ja elää Kristukselle.

TAI

Pappi lausuu:

Armollinen Jumala. Sinä yksin pelastat kaikesta pahasta. Vapauta NN (etunimet) pimeyden vallasta. Kirjoita hänen nimensä elämän kirjaan ja johdata häntä valossasi.

Pappi tekee ristinmerkin lapsen otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✝ ja rintaasi ✝ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapseksen.

7. Rukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan lausua tai laulaa. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala.

Kasteessa sinä annat armosi tulvia ylitsemme,
vapautat meidät synnin, kuoleman ja pahan vallasta
ja liität meidät Kristukseen.

Me rukoilemme:

Lahjoita Pyhä Henkesi tälle lapselle,

joka on siunattu pelastuksen merkillä.
Auta häntä uskomaan sinuun,
niin että hän eläisi lapsenasi
ja pääsisi kerran luoksesi.
Kuule meitä Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Jumala, taivaallinen Isämme,
me ylistämme sinua elämän lahjasta.
Kasteessa sinä lahjoitat meille armosi ja rakkautesi.
Ota omaksesi tämä lapsi, joka on siunattu ristinmerkillä.
Olkoon Poikasi Jeesuksen Kristuksen sovitustyö hänen turvansa.
Anna Pyhän Hengen asua hänessä,
niin että hän kasvaisi uskossa ja rakkaudessa.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.
3. Kaikkivaltias Jumala.
Me kiitämme sinua tästä lapsesta,
luomistyösi lahjasta.
Kiitämme tulevaisuudesta ja toivosta, jonka annat hänelle.
Kiitos siitä, että taivasten valtakunta kuuluu lapsille.
Kasteessa sinä otat meidät hoitoosi ja seurakuntasi yhteyteen.
Sinä johdatat meitä Pyhällä Hengellä ja sanalla.
Anna tämän lapsen tulla osalliseksi kaikista pelastuksen lahjoista
ja auta häntä kasvamaan Jeesuksen Kristuksen opetuslapsena.
Tue häntä voimallasi
ja varjele hänet uskossa.
Anna hänen periä ikuinen elämä.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.
4. Armollinen Jumala, taivaallinen Isämme.
Me kiitämme sinua kasteen lahjasta.
Kiitämme siitä, että kasteessa synnit pestään pois Jeesuksen nimeen
ja Pyhä Henki synnyttää meidät uudesti.
Me rukoilemme:
Ota tämä lapsi pyhässä kasteessa yhteyteesi.
Suo, että hän synnin, kuoleman ja pimeyden vallasta vapautettuna
palvelisi lapsenasi sinua koko elämänsä ajan.
Anna hänelle kerran koti luonasi taivaassa.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.
5. Pyhä Jumala, taivaallinen Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että jo elämän alussa
olet antanut tälle lapselle runsaat lahjasi.
Nyt me rukoilemme:
Pue hänet Pojassasi kasteen liiton puhtauteen ja kirkkauteen.
Suo, että hän oppisi tuntemaan
Vapahtajan kuoleman ja ylösnousemuksen voiman,
joka on läsnä jo kasteessa.

Auta häntä palvelemaan elämässään sinua ja lähimmäisiä.
Anna pyhien enkeleittesi saattaa hänet päivien päättyessä
kirkkauden kotiin.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

6. Jumala, Isämme.
Sinä annat meille elämän lahjaksi.
Kiitos sinulle siitä,
että suljet tämän lapsen hoivaasi ja suojelukseesi.
Ota hänet kasteen armoliittoon,
jossa Jeesuksen rakkaus on todellista
elämän kaikissa vaiheissa.
Hän on nyt hauras ja heikko,
ole sinä hänen kanssaan ja kanna häntä sylissäsi.
Valaise koko hänen elämänsä.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

II Sana

---

8. Raamatunluku

Lasten evankeliumin (Mark. 10:13–16) edellä voidaan lukea jokin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Jes. 43:1

Näin sanoo Herra, joka sinut loi:
– Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut,
sinä olet minun.

Room. 6:3–4

Tiedättehän, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista.

Gal. 3:26–28

Te kaikki olette Jumalan lapsia, kun uskotte Kristukseen Jeesukseen. Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne. Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi.

Tit. 3:4–5

Kun Jumalan, meidän pelastajamme, hyvyys ja rakkaus ihmisiä kohtaan tuli näkyviin, hän pelasti meidät, ei meidän hurskaiden tekojemme tähden, vaan pelkästä armosta. Hän pelasti meidät pesemällä meidät puhtaiksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät.

1. Piet. 3:20–21

Vain muutama ihminen pelastui arkissa veden kantamana. Tuon esikuvan mukaisesti teidät pelastaa nyt kaste, ei siksi että te siinä luovuitte saastaisesta elämästä, vaan koska Jumala teki kanssanne hyvän omantunnon liiton. Sen perustuksena on Jeesuksen Kristuksen ylösnousemus.

Mark. 10:13–16

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomattessaan Jeesus närkästyi ja sanoi heille: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.» Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

9. Puhe

Pappi pitää vapaan puheen tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Hän voi yhdessä vanhempien kanssa valita lapselle raamatunlauseen, jota käsitellään puheessa ja joka kirjoitetaan kastetodistukseen. Kastepuheessa tulisi ottaa huomioon kulloinkin kastetilanne ja käsitellä esimerkiksi seuraavia aiheita:

- elämän lahja (luominen), Kristuksen sovitus (lunastus), Pyhän Hengen lahja (pyhitys)
- seurakuntayhteyteen liittäminen
- Jeesuksen seuraajana kasvaminen ja eläminen
- kristillinen kasvatusta vanhempien ja kummien tehtävänä.

Hyvät vanhemmat, kummit ja muut kastevieraat. Tänään kiitämme tästä lapsesta. Toinen erityinen ilon aihe tässä juhlassa on se lahja, jonka lapsi kasteessa saa: Kolmiyhteinen Jumala ottaa hänet omakseen ja solmii hänen kanssaan ikuisen liiton. Kastettuna hän saa koko elämänsä ajan turvautua taivaallisen Isän rakkauteen. Apostoli Paavali sanoo: »Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllyksen» (Gal. 3:27). Kristuksen lahjasta ja hänen läheisyydestään kertoo valkoinen kastepuku. Kasteessa toimii Jumalan Pyhä Henki. Pyhän Hengen voimalla tämä lapsi kasvaa Kristuksen opetuslapsena ja seurakunnan jäsenenä.

Kaste on lahja ja tehtävä. Kaste velvoittaa teitä, vanhemmat ja kummit, huolehtimaan lapsen kristillisestä kasvatuksesta. Kun tämä lapsi opettelee puhumaan, opettakaa häntä silloin myös rukoilemaan. Seurakunta tukee teitä, NN ja NN (vanhempien etunimet), lapsenne kasvatuksessa. Te kummit olette saaneet tehtävän olla tämän lapsen aikuisia ystäviä ja kristityn esikuvia. Pitäkää yhteyttä kummilapseenne ja hänen perheeseensä. Kummin erityinen tehtävä on myös rukoilla kummilapsen ja hänen perheensä puolesta. Yhdessä me seurakunnan jäsenet etsimme Jumalaa ja kasvamme Kristuksen opetuslapsina.

Pieni lapsi on kaikessa vanhemmistaan riippuvainen. Hän tarvitsee koko ajan rakkautta ja hoivaa. Jumala on kutsunut teidät vanhemmat työtovereikseen rakastamaan lasta ja pitämään hänestä huolta.

Arjen keskellä tulee tilanteita, joissa omat voimat ja taidot eivät riitä. Muistakaa, että kaste antaa myös teille vanhemmille lujan turvan: lapsen elämä ei ole vain teidän varassanne. Hän on taivaallisen Isän oma. Usko kolmiyhteiseen Jumalaan vapauttaa iloon ja rohkaisee toivoon ja luottamukseen. Tämä usko johdattaa meitä iankaikkisen elämän tietä.

TAI

Rakkaat ystävät. Jumala on antanut teille, NN ja NN (vanhempien etunimet), suuren lahjan. Tämä lapsi on uskottu teille, että hoitaisitte ja rakastaisitte häntä. Te olette tuoneet hänet kasteelle ja näin noudattaneet Jeesuksen kehotusta.

Me tarvitsemme pelastuksen lahjaa, koska kuulumme syntiseen ihmiskuntaan. Ihminen ei voi pelastaa itseään, mutta Jumala on armahtanut ja pelastanut meidät antamalla meille Jeesuksen Kristuksen Vapahtajaksi. Vanhempiansa lapseksi syntynyt ihminen syntyy kasteessa Pyhän Hengen voimalla uudestaan, nyt Jumalan lapseksi. Kaste liittää meidät Kristukseen ja hänen seurakuntansa yhteyteen.

Kaste kutsuu meitä päivittäin elämään Jumalan anteeksiantamuksesta ja palvelemaan toisiamme. Otsaamme ja rintaamme piirretty ristinmerkki muistuttaa siitä, että pelastus on kokonaan Kristuksen sovitustyön varassa. Näin risti rohkaisee meitä elämään kristittyinä tässä maailmassa. Jeesus Kristus on lupauksensa mukaan kanssamme kaikki päivät maailman loppuun asti.

Tänään pyydämme lapsenne elämään Jumalan siunausta ja varjelusta. Jumala ottaa hänet armoliittoonsa. Te vanhemmat voitte päivittäin palata kasteen lupauksiin. Pyytäkää Jumalalta viisautta ja rakkautta voimaksi perheenne elämään. Hyvät kummit, teidät on kutsuttu vanhempien rinnalla pitämään huolta tästä lapsesta. Iloitkaa tästä ystävydestä ja vaalikaa sitä. Rukoilkaa kummilapsenne puolesta ja ohjatkaa häntä elämään seurakunnan yhteydessä.

Tänään yhdessä koko Kristuksen kirkon kanssa tunnustamme uskomme. Kaikki kastetut kuuluvat maailmanlaajuiseen Jumalan perheeseen, jossa voimme kasvaa uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan.

10. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

III Kastaminen

---

11. Kastekäsky

P Herramme Jeesus Kristus on itse asettanut pyhän kasteen. Hän sanoi opetuslapsilleen: »Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

TAI

P Rukoilkaamme.

Kaikkivaltias ja armollinen Jumala. Alussa sinä loit taivaan ja maan ja sinun elämää antava henkesi liikkui vetten yllä. Vesi on sinun lahjasi, joka ravitsee ja pitää yllä luomakuntaa. Vedenpaisumuksessa sinä hukutit synnin mutta pelastit Nooan ja hänen perheensä. Näin annoit meille esikuvan kasteesta. Sinä kuljetit kansasi Punaisenmeren poikki ja vapautit sen faraon orjuudesta. Sinun tahtosi mukaan Johannes kastoi Poikasi Jeesuksen Jordanin vedessä, ja sinä voitelit hänet Pyhällä Hengellä. Ristillä hän vuodatti kyljestään verta ja vettä, ja kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausuessaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Poikasi käskylle kuuliaisina me pyydämme: Katso nyt kirkkosi puoleen ja avaa sille kasteen lähde. Lähetä Pyhä Henkesi synnyttämään uutta elämää, niin että se, joka tässä armon lähteessä haudataan Kristuksen kuolemaan, myös hänen kanssaan nousisi uuteen elämään. Muistuttakoon tämä vesi meitä kasteestamme ja yhdistäköön se meidät yhteisessä ilossa kaikkiin niihin veljiimme ja sisariimme, jotka on kasteessa liitetty Kristuksen ruumiiseen. Tätä pyydämme Kristuksen, Herramme tähden.

S Aamen.

TAI

P Rukoilkaamme.

Jumala, elämän antaja. Sinä loit veden antamaan maalle kasvun ja virkistämään ja puhdistamaan meitä. Sinä pelastit Nooan ja hänen perheensä arkissa. Kiitämme sinua siitä, että kaste on meille pelastuksen arkki. Kansasi kulki veden läpi vapauteen Egyptin orjuudesta. Poikasi Jeesus sai kasteen Jordanin vedessä. Kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan hän vapautti meidät synnin ja kuoleman kahleista. Kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausuessaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki

kansat minun opetuslapsiksi: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskennyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Me rukoilemme: Lähetä Pyhä Henkesi, niin että se joka kastetaan tässä vedessä, saa uuden elämän. Tee hänestä ikuisen valtakuntasi perijä. Kuule rukouksemme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

*12. Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

P Tunnustakaamme yhdessä kristillinen uskomme.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,
ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

P Tähän uskon ja kaikkien sen lupauksen omistamiseen kastamme nyt tämän lapsen.

*13. Kaste

Pappi valaa vettä lapsen päähän kolme kertaa ja lausuu:

NN (etunimet), minä kastan sinut Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Pappi panee kätensä lapsen pään päälle. Hän voi pyytää vanhempia ja kummeja tekemään samoin.

P Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

S Aamen.

Pappi ottaa kiinni kastepuvusta ja lausuu:

Apostoli Paavali sanoo: »Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne» (Gal. 3:27).

Pappi sytyttää kastekynttilän alttarin tai kastepöydän kynttilästä tai pääsiäiskynttilästä, ojentaa sen vanhemmille ja lausuu:

Jeesus sanoo: »Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.» (Joh. 8:12.)

Pappi ottaa lapsen syliinsä ja lausuu:

Pyhässä kasteessa NN (etunimet) on otettu Kristuksen kirkon ja X:n seurakunnan jäseneksi. Suljemme hänet ja hänen kotinsa rakkauteemme ja esirukouksiimme. Jeesus otti lapsen syliinsä ja sanoi: »Joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut» (Mark. 9:37).

Pappi antaa lapsen vanhemmille tai kummille.

14. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

15. Yhteinen esirukous

Rukous voidaan valmistella myös yhdessä kastetoimitukseen osallistuvien kanssa.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä. Me kiitämme sinua siitä, että vahvistat ja siunaat kirkkoasi. Kiitämme myös siitä, että olet kasteessa ottanut NN:n yhteyteesi, antanut hänelle uudestisyntymisen armon ja tehnyt hänet iankaikkisen elämän perilliseksi. Me rukoilemme sinua: varjele häntä ja anna hänen varttua viisaudessa, iässä ja armossa. Me kiitämme sinua hyvydestä, jota olet osoittanut hänen vanhemmilleen. Anna heille vastuuntuntoa, ymmärrystä ja voimaa. Auta myös kummeja rakastamaan ja tukemaan NN:ää. Auta meitä kaikkia elämään tahtosi mukaan ja pääsemään kerran luoksesi kirkkauteen. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
2. Jumala, kaikkivaltias Isä, me kiitämme sinua NN:stä, jonka olet antanut NN:lle ja NN:lle. Ylistämme sinua siitä, että olet ottanut hänet pyhässä kasteessa omaksesi, seurakuntasi jäseneksi ja ikuisen elämän perilliseksi. Siunaa NN:ää hänen elämänsä kaikkina päivinä. Lähetä pyhät enkelisi varjelemaan häntä vaaroissa. Auta äitiä ja isää, isovanhempia ja kummeja rakastamaan ja ohjaamaan häntä tahtosi mukaisesti. Hoida häntä sanallasi ja armollasi seurakuntasi yhteydessä. Varjele hänet uskossa niin, ettei hän milloinkaan luopuisi sinusta vaan pääsisi kerran luoksesi kirkkauteen. Kuule rukouksemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
3. Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala. Sinä olet elämän lähde. Me kiitämme sinua hyvydestä, jota olet osoittanut tälle perheelle. Anna vanhemmille voimaa ja rakkautta

kasvatustyöhön. Kiitämme sinua siitä, että olet kasteessa ottanut NN:n omaksesi. Rukoilemme sinua: Ole häntä lähellä ja anna armosi hänelle turvaksi. Suojele ja vahvista häntä joka päivä. Siunaa tämän perheen jäseniä. Opeta heitä tuntemaan sinut taivaallisena Isänä ja noudattamaan elämässään sanasi neuvoja. Auta heitä tukemaan toinen toistaan ja säilyttämään yhteys keskenään. Siunaa myös isovanhempia ja kummeja heidän tehtävässään lapsen parhaaksi. Anna meille kaikille tämän elämän päätyttyä iankaikkinen elämä taivaallisessa kodissa. Kuule rukouksemme Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

4.

P Rakas taivaallinen Isämme. Kiitämme sinua siitä, että olet ottanut NN:n lapseksesi, seurakuntasi jäseneksi ja iankaikkisen elämän perilliseksi. Ole aina lähellä häntä ja anna armosi ja rakkautesi hänelle turvaksi.

Äiti tai isä:

Kiitämme sinua lapsestamme. Anna meille vanhemmille rakkautta ja viisautta, niin että osaisimme kasvattaa häntä tahtosi mukaan. Pidä hänestä huolta koko elämän ajan. Anna kotiimme anteeksiantavaa ja rohkaisevaa mieltä. Auta meitä vaikeuksissa niin, että eläisimme lähellä toisiamme ja sinua.

Joku kummeista:

Auta meitä kummeja hoitamaan tehtäväämme niin, että ystävyyskuntamme tähän lapseen kasvaisi ja lujittuisi. Opetä meitä olemaan perheen tukena kristillisessä kasvatuksessa ja etsimään yhdessä sinun apuasi.

Joku sisaruksista:

Kiitos tästä pikkusiskosta/pikkuveljestä. Kiitos siitä, että saamme kasvaa yhdessä. Auta meitä pysymään aina läheisinä toisillemme.

Joku isovanhemmista:

Kiitän sinua tästä lapsenlapsesta. Kiitos, että saamme nähdä hänessä luomistekosi ihmeitä. Varjele häntä kaikkina päivinä. Anna meidän kokea yhdessä iloa, läheisyyttä ja hellyyttä. Ole meidän turvanamme.

P Taivaallinen Isä. Kiitos, että kuulet rukouksemme. Jätämme tämän lapsen ja itsemme sinun haltuusi. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

5.

Sairaan lapsen kasteen yhteydessä.

Kaikkivaltias Jumala. Me kiitämme sinua siitä, että olet ottanut tämän lapsen kasteen liittoon, jossa armosi ja rakkautesi ympäröi häntä. Sinä näet vanhempien huolen ja pelon, kun sairaus ja monet tuntemattomat asiat liittyvät heidän lapsensa elämään. Me rukoilemme: Ole heitä lähellä. Anna heille voimia ja rohkeutta luottaa siihen, että NN:n elämä on sinun käsissäsi. Lähetä pyhät enkelisi hänen turvakseen. Auta vanhempia, sisaruksia, isovanhempia ja kummeja jäämään suojaasi. Me kiitämme sinua jokaisesta päivästä, jonka meille annat. Auta meitä Vapahtajan armoon turvaten pääsemään kerran taivaalliseen kotiin. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

6.

(Uutta) kotia siunattaessa.

Pyhä Jumala. Me kiitämme sinua lahjoistasi ja läsnäolostasi elämän kaikissa vaiheissa. Rukoilemme tänään NN:n puolesta, joka on liitetty kasteessa seurakuntasi yhteyteen.

Siunaa häntä kaikkina hänen elämänsä päivinä. Lähetä pyhät enkelisi varjelemaan häntä. Anna vanhemmille ja kummeille voimaa ja viisautta heidän kasvatustyössään. Tue meitä kaikkia armollasi ja johdata meidät viimein luoksesi taivaalliseen kotiin.

Tänään kiitämme sinua myös tästä kodista.
Siunaa kaikkia, jotka asuvat ja vierailevat täällä.
Auta perheenjäseniä rakastamaan ja palvelemaan toisiaan.
Siunaa tämä koti läsnäolollasi, sinä kolmiyhteinen Jumala,
Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

16. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päätös

---

17. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

P Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

18. Virsi

Virren jälkeen pappi antaa kaste- ja kummitodistukset ja kutsuu läsnäolijat jumalanpalvelukseen, jossa rukoillaan kastetun sekä hänen vanhempiansa ja kummiensa puolesta.

Hätäkaste

Jos pelätään kastamattoman lapsen kuolevan eikä pappia saada ajoissa paikalle, tulee kirkon jäsenen toimittaa kaste vedellä kolmiyhteisen Jumalan nimeen. Hätäkasteen voi toimittaa myös muu kristitty. Läsä tulee olla todistajia, mikäli mahdollista. Hätäkasteesta on viipymättä ilmoitettava asianomaiseen kirkkoherranvirastoon. Hätäkaste vahvistetaan kirkkokäsikirjan ohjeiden mukaisesti. (KJ 2:14.) Samoin menetellään aikuisen hätäkasteessa.

Hätäkasteen yhteydessä voidaan laulaa virsi (esimerkiksi 397, 490, 492 tai 499).

1. Kaste

Kastaja valaa vettä kastettavan päähän kolme kertaa ja lausuu:

[NN (etunimet),] minä kastan sinut Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

2. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

3. Siunaus

Kastaja lausuu:

Herra siunatkoon meitä ja varjelkoon meitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa meille
ja olkoon meille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa meidän puoleemme
ja antakoon meille rauhan.
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Hätäkasteen vahvistaminen

Tätä kaavaa käytetään lapsen hätäkastetta vahvistettaessa. Siinä noudatetaan kasteesta annettuja ohjeita.

Aikuisen hätäkastetta vahvistettaessa käytetään nuoren ja aikuisen kasteen kaavan aineistoa.

Ellei hätäkasteen yhteydessä ole annettu nimeä, se annetaan hätäkastetta vahvistettaessa. Hätäkasteessa annettu nimi voidaan muuttaa vahvistamisen yhteydessä.

I Johdanto

---

1. Virsi

---

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja:

P Rakkaat ystävät. Elämä on suuri Jumalan lahja. Pyhässä kasteessa Jumala on ottanut tämän lapsen yhteyteensä ja lahjoittanut hänelle iankaikkisen elämän. Kannamme hänet nyt kiittäen, rukoillen ja siunaten Jumalan eteen.

TAI

P Rakkaat kristityt. Jeesus kutsui luokseen lapsia ja siunasi heitä. Pyhässä kasteessa hän on ottanut tämän lapsen syliinsä ja lahjoittanut hänelle pelastuksen. Vapahtajaamme luottaen me rukoilemme teidän, NN ja NN (vanhempien nimet), ja lapsenne puolesta. Jeesus sanoo: »Minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti» (Matt. 28:20).

4. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja. Psalmin sijasta voi olla perheen sunnuntain psalmivuorolaulu (ks. Jumalanpalvelusten kirja).

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Tulkaa ja katsokaa Jumalan töitä.
Hän on tehnyt meille suuria tekoja.

Ps. 66:5

TAI

Tämän päivän on Herra tehnyt,
iloitkaa ja riemuitkaa siitä!

Ps. 118:24

Psalmi

Herra, meidän Jumalamme,
kuinka suuri onkaan sinun nimesi maan päällä!
Se julistaa sinun taivaallista kirkkauttasi.
Lasten ja imeväisten huudot todistavat sinun voimastasi.
Ne ovat kilpenä jumalattomia vastaan,
ne vaientavat vihamiehen ja kostoa janoavan.
Kun minä katselen taivasta, sinun kättesi työtä,
kuuta ja tähtiä, jotka olet asettanut paikoilleen
– mikä on ihminen!
Kuitenkin sinä häntä muistat.
Mikä on ihmislapsi!
Kuitenkin pidät hänestä huolen.
Sinä teit hänestä lähes kaltaisesi olennon,
seppelöit hänet kunnialla ja kirkkaudella.
Herra, meidän Jumalamme,
suuri on sinun nimesi kautta koko maailman!

Ps. 8:2–6, 10

TAI

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.
Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!

Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

Ps. 100

TAI

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.

Mistä saisin avun?

Minä saan avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.

Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.

Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.

Hän on suojaava varjo, hän on vartijasi,
hän ei väisty viereltäsi.

Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.

Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.

Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina.

Ps. 121

TAI

Herra, sinä olet luonut minut sisintäni myöten,
äitini kohdussa olet minut punonut.

Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä.

Ikmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.

Minä olen saanut hahmoni näkymättömissä,
muotoni kuin syvällä maan alla,
mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.

Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani,
sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu.

Ennen kuin olin elänyt päivääkään,
olivat kaikki päiväni jo luodut.

Ps. 139:13–16

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

5. Kysymykset tai kehotus

Kysymykset

P Vanhemmat, minkä nimen olette antaneet lapsellenne?

Vastaus:

NN (etunimet).

P NN on kastettu Kristuksen kirkon yhteyteen. Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että hän saa kristillisen kasvatuksen?

Vastaus:

Tahdon.

TAI

P Te vanhemmat olette antaneet lapsellenne nimen NN (etunimet), ja hänet on kastettu Kristuksen kirkon yhteyteen. Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että NN saa kristillisen kasvatuksen?

Vastaus:

Tahdon.

Kehotus

P Te vanhemmat olette antaneet lapsellenne nimen NN (etunimet).

NN on kastettu Kristuksen kirkon yhteyteen. Vanhemmat ja kummit, pyhä kaste velvoittaa teitä yhdessä seurakunnan kanssa huolehtimaan hänen kristillisestä kasvatuksestaan.

6. Ristinmerkki

Pappi tekee ristinmerkin lapsen otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✝ ja rintaasi ✝ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapsekseen.

Pappi jatkaa:

Armollinen Jumala on Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden vapauttanut sinut synnin, kuoleman ja pahan vallasta. Antakoon hän sinulle voimaa joka päivä kuolla pois synnistä ja elää Kristukselle.

7. Rukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan lausua tai laulaa. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala.

Kasteessa sinä annat armosi tulvia ylitsemme,
vapautat meidät synnin, kuoleman ja pahan vallasta
ja liität meidät Kristukseen.
Me kiitämme sinua siitä,
että olet ottanut tämän lapsen omaksesi
ja lahjoittanut hänelle Pyhän Henkesi.
Auta häntä uskomaan sinuun,
niin että hän eläisi lapsenasi
ja pääsisi kerran luoksesi.
Kuule meitä Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Jumala, Isämme.

Sinä annat meille elämän lahjaksi.
Kiitos sinulle siitä,
että suljet tämän lapsen hoivaasi ja suojelukseesi.
Kiitämme sinua, että olet ottanut hänet kasteen armoliittoon,
jossa Jeesuksen rakkaus on todellista
elämän kaikissa vaiheissa.
Hän on nyt hauras ja heikko,
ole sinä hänen kanssaan ja kanna häntä sylissäsi.
Valaise koko hänen elämänsä.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

II Sana

---

8. Raamatunluku

Lasten evankeliumin (Mark. 10:13–16) edellä voidaan lukea jokin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Jes. 43:1

Näin sanoo Herra, joka sinut loi:
– Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut,
sinä olet minun.

Room. 6:3–4

Tiedättehän, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin

yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista.

Gal. 3:26–28

Te kaikki olette Jumalan lapsia, kun uskotte Kristukseen Jeesukseen. Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne. Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi.

Tit. 3:4–5

Kun Jumalan, meidän pelastajamme, hyvyys ja rakkaus ihmisiä kohtaan tuli näkyviin, hän pelasti meidät, ei meidän hurskaiden tekojemme tähden, vaan pelkästä armosta. Hän pelasti meidät pesemällä meidät puhtaksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät.

1. Piet. 3:20–21

Vain muutama ihminen pelastui arkissa veden kantamana. Tuon esikuvan mukaisesti teidät pelastaa nyt kaste, ei siksi että te siinä luovuitte saastaisesta elämästä, vaan koska Jumala teki kanssanne hyvän omantunnon liiton. Sen perustuksena on Jeesuksen Kristuksen ylösnousemus.

Mark. 10:13–16

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomattessaan Jeesus närkeästy ja sanoi heille: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.» Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

9. Puhe

---

10. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

III Kasteen vahvistaminen

---

11. Kastekäsky

P Herramme Jeesus Kristus on itse asettanut pyhän kasteen. Hän sanoi opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskennyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

TAI

P Rukoilkaamme.

Jumala, elämän antaja. Sinä loit veden antamaan maalle kasvun ja virkistämään ja puhdistamaan meitä. Sinä pelastit Nooan ja hänen perheensä arkissa. Kiitämme sinua siitä, että kaste on meille pelastuksen arkki. Kansasi kulki veden läpi vapauteen Egyptin orjuudesta. Poikasi Jeesus sai kasteen Jordanin vedessä. Kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan hän vapautti meidät synnin ja kuoleman kahleista. Kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausuessaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskennyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Me rukoilemme: Vahvista Pyhällä Hengelläsi häntä, joka on kasteessa saanut uuden elämän lahjan. Vie hänet viimein perille ikuiseen valtakuntaasi. Kuule rukouksemme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herraamme tähden.

S Aamen.

*12. Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

P Tunnustakaamme yhdessä kristillinen uskomme.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,

pyhään yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

*13. Vahvistussanat

P Jumalan ja hänen seurakuntansa palvelijana vahvistan, että NN (etunimet) on Jeesuksen Kristuksen käskyn mukaisesti kastettu vedellä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Pappi panee kätensä lapsen pään päälle. Hän voi pyytää vanhempia ja kummeja tekemään samoin.

P Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

S Aamen.

Pappi sytyttää kastekynttilän alttarin tai kastepöydän kynttilästä tai pääsiäiskynttilästä, ojentaa sen vanhemmille ja lausuu:

Jeesus sanoo: »Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.» (Joh. 8:12.)

Pappi ottaa lapsen syliinsä ja lausuu:

Pyhässä kasteessa NN on otettu Kristuksen kirkon ja X:n seurakunnan jäseneksi. Suljemme hänet ja hänen kotinsa rakkauteemme ja esirukouksiimme. Jeesus otti lapsen syliinsä ja sanoi: »Joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut» (Mark. 9:37).

Pappi antaa lapsen vanhemmille tai kummille.

14. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

15. Yhteinen esirukous

Rukous voidaan valmistella myös yhdessä kastetoimitukseen osallistuvien kanssa.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä. Me kiitämme sinua siitä, että vahvistat ja siunaat kirkkoasi. Kiitämme myös siitä, että olet kasteessa ottanut NN:n yhteyteesi, antanut hänelle uudestisyntymisen armon ja tehnyt hänet iankaikkisen elämän perilliseksi. Me rukoilemme sinua: varjele häntä ja anna hänen varttua viisaudessa, iässä ja armossa. Me kiitämme sinua hyvyydestä, jota olet osoittanut hänen vanhemmilleen. Anna heille vastuuntuntoa, ymmärrystä ja voimaa. Auta myös kummeja rakastamaan ja tukemaan NN:ää. Auta meitä kaikkia elämään tahtosi mukaan ja pääsemään kerran luoksesi kirkkauteen. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
2. Jumala, kaikkivaltias Isä, me kiitämme sinua NN:stä, jonka olet antanut NN:lle ja NN:lle.

Ylistämme sinua siitä, että olet ottanut hänet pyhässä kasteessa omaksesi, seurakuntasi jäseneksi ja ikuisen elämän perilliseksi. Siunaa NN:ää hänen elämänsä kaikkina päivinä. Lähetä pyhät enkelisi varjelemaan häntä vaaroissa. Auta äitiä ja isää, isovanhempia ja kummeja rakastamaan ja ohjaamaan häntä tahtosi mukaisesti. Hoida häntä sanallasi ja armollasi seurakuntasi yhteydessä. Varjele hänet uskossa niin, ettei hän milloinkaan luopuisi sinusta vaan pääsisi kerran luoksesi kirkkauteen. Kuule rukouksemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

3. Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala. Sinä olet elämän lähde. Me kiitämme sinua hyvydestä, jota olet osoittanut tälle perheelle. Anna vanhemmille voimaa ja rakkautta kasvatustyöhön. Kiitämme sinua siitä, että olet kasteessa ottanut NN:n omaksesi. Rukoilemme sinua: Ole häntä lähellä ja anna armosi hänelle turvaksi. Suojele ja vahvista häntä joka päivä. Siunaa tämän perheen jäseniä. Opeta heitä tuntemaan sinut taivaallisena Isänä ja noudattamaan elämässään sanasi neuvoja. Auta heitä tukemaan toinen toistaan ja säilyttämään yhteys keskenään. Siunaa myös isovanhempia ja kummeja heidän tehtävässään lapsen parhaaksi. Anna meille kaikille tämän elämän päätyttyä iankaikkinen elämä taivaallisessa kodissa. Kuule rukouksemme Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

4.

- P** Rakas taivaallinen Isämme. Kiitämme sinua siitä, että olet ottanut NN:n lapseksesi, seurakuntasi jäseneksi ja iankaikkisen elämän perilliseksi. Ole aina lähellä häntä ja anna armosi ja rakkautesi hänelle turvaksi.

Äiti tai isä:

Kiitämme sinua lapsestamme. Anna meille vanhemmille rakkautta ja viisautta, niin että osaisimme kasvattaa häntä tahtosi mukaan. Pidä hänestä huolta koko elämän ajan. Anna kotiimme anteeksiantavaa ja rohkaisevaa mieltä. Auta meitä vaikeuksissa niin, että eläisimme lähellä toisiamme ja sinua.

Joku kummeista:

Autu meitä kummeja hoitamaan tehtäväämme niin, että ystävyyskuntamme tähän lapseen kasvaisi ja lujittuisi. Opetu meitä olemaan perheen tukena kristillisessä kasvatuksessa ja etsimään yhdessä sinun apuasi.

Joku sisaruksista:

Kiitos tästä pikkusiskosta/pikkuveljestä. Kiitos siitä, että saamme kasvaa yhdessä. Autu meitä pysymään aina läheisinä toisillemme.

Joku isovanhemmista:

Kiitän sinua tästä lapsenlapsesta. Kiitos, että saamme nähdä hänessä luomistekosi ihmeitä. Varjele häntä kaikkina päivinä. Anna meidän kokea yhdessä iloa, läheisyyttä ja hellyyttä. Ole meidän turvanamme.

- P** Taivaallinen Isä. Kiitos, että kuulet rukouksemme. Jätämme tämän lapsen ja itsemme sinun haltuusi. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

5.

Sairaan lapsen kasteen yhteydessä.

Kaikkivaltias Jumala. Me kiitämme sinua siitä, että olet ottanut tämän lapsen kasteen liittoon, jossa armosi ja rakkautesi ympäröi häntä. Sinä näet vanhempien huolen ja pelon, kun sairaus ja monet tuntemattomat asiat liittyvät heidän lapsensa elämään. Me

rukoilemme: Ole heitä lähellä. Anna heille voimia ja rohkeutta luottaa siihen, että NN:n elämä on sinun käsissäsi. Lähetä pyhät enkelisi hänen turvakseen. Auta vanhempia, sisaruksia, isovanhempia ja kummeja jäämään suojaasi. Me kiitämme sinua jokaisesta päivästä, jonka meille annat. Auta meitä Vapahtajan armoon turvaten pääsemään kerran taivaalliseen kotiin. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

6.

(Uutta) kotia siunattaessa.

Pyhä Jumala. Me kiitämme sinua lahjoistasi ja läsnäolostasi elämän kaikissa vaiheissa. Rukoilemme tänään NN:n puolesta, joka on liitetty kasteessa seurakuntasi yhteyteen. Siunaa häntä kaikkina hänen elämänsä päivinä. Lähetä pyhät enkelisi varjelemaan häntä. Anna vanhemmille ja kummeille voimaa ja viisautta heidän kasvatustyössään. Tue meitä kaikkia armollasi ja johdata meidät viimein luoksesi taivaalliseen kotiin.

Tänään kiitämme sinua myös tästä kodista.

Siunaa kaikkia, jotka asuvat ja vierailevat täällä.

Autu perheenjäseniä rakastamaan ja palvelemaan toisiaan.

Siunaa tämä koti läsnäolollasi, sinä kolmiyhteinen Jumala,

Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

16. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.

Pyhitetty olkoon sinun nimesi.

Tulkoon sinun valtakuntasi.

Tapahtukoon sinun tahtosi,

myös maan päällä niin kuin taivaassa.

Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.

Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,

niin kuin mekin anteeksi annamme niille,

jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.

Äläkä saata meitä kiusaukseen,

vaan päästä meidät pahasta.

Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.

Aamen.

IV Päätös

---

17. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

P Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

18. Virsi

Virren jälkeen pappi antaa kaste- ja kummitodistukset ja kutsuu läsnäolijat jumalanpalvelukseen, jossa rukoillaan kastetun sekä hänen vanhempiansa ja kummiensa puolesta.

Nuoren ja aikuisen kaste

Tätä kaavaa käytetään 15 vuotta täyttänyttä kastettaessa. Harkinnan mukaan sitä voidaan käyttää myös varhaisnuoren kasteessa. (Alle 15-vuotiaan lapsen uskonnolliseen asemaan liittyvistä säännöksistä ks. lapsen kasteen kaavaa.)

Ne 15 vuotta täyttäneet nuoret ja aikuiset, joita ei ole kastettu oikein, otetaan kirkon yhteyteen siten, että he saavat tarpeellisen opetuksen jälkeen pyhän kasteen (KJ 1:3).

15 vuotta täyttänyt voi huoltajien kirjallisella suostumuksella liittyä itse kirkkoon tai erota siitä. Hänen on esitettävä kirkkoon liittymistä koskeva pyyntö seurakunnan kirkkoherralle.

Kastettavalla tulee olla ainakin kaksi kummia, jotka ovat konfirmoituja evankelis-luterilaista uskoa tunnustavan kirkon jäseniä. Näiden lisäksi voi kummina olla henkilö, joka kuuluu muuhun evankelis-luterilaisen kirkon toimittaman kasteen hyväksyvään kristilliseen kirkkoon tai uskonnolliseen yhdyskuntaan. Vähintään kahden kummin tai muun todistajan tulee olla läsnä kastetoimituksessa. (KJ 2:17.) Muun kristillisen kirkon tai uskonnollisen yhdyskunnan jäsenellä on oikeus toimia kummina, jos kirkolliskokous on hyväksynyt kyseisen kirkon tai yhdyskunnan kanssa tehdyn sopimuksen (KJ 1:4).

Nuoren ja aikuisen kaste vastaa myös konfirmaatiota. Kastetulla on kuitenkin oikeus osallistua yhteiseen konfirmaatioon esimerkiksi rippikouluryhmän kanssa.

Kaste toimitetaan kirkossa, kotona tai muussa sopivassa paikassa (KJ 2:16).

Kastetoimituksen ajaksi voidaan sytyttää pääsiäiskynttilä.

Musiikin valinnassa tulee ottaa huomioon toimituksen jumalanpalvelusluonne.

Kastettava pukeutuu albaan, mikäli mahdollista. Alba voidaan pukea myös vasta kohdan 13 (kaste) yhteydessä.

I Johdanto

---

1. Virsi

---

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

P Rakkaat ystävät. Tänään iloitsemme Jumalan pelastavasta armosta. Kasteessa taivaallinen Isämme ottaa sinut, NN (etunimet), lapsekseen, seurakunnan jäseneksi ja ikuisen elämän perilliseksi. Jeesus sanoo: »Joka uskoo evankeliumin ja saa kasteen, on pelastuva» (Mark. 16:16).

4. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Tulkaa ja katsokaa Jumalan töitä.

Hän on tehnyt meille suuria tekoja.

Ps. 66:5

TAI

Tämän päivän on Herra tehnyt,
iloitkaa ja riemuitkaa siitä!

Ps. 118:24

Psalmi

Herra, meidän Jumalamme,
kuinka suuri onkaan sinun nimesi maan päällä!
Se julistaa sinun taivaallista kirkkauttasi.

Lasten ja imeväisten huudot todistavat sinun voimastasi.

Ne ovat kilpenä jumalattomia vastaan,
ne vaientavat vihamiehen ja kostoa janoavan.

Kun minä katselen taivasta, sinun kättesi työtä,
kuuta ja tähtiä, jotka olet asettanut paikoilleen
– mikä on ihminen!

Kuitenkin sinä häntä muistat.

Mikä on ihmislapsi!

Kuitenkin pidät hänestä huolen.

Sinä teit hänestä lähes kaltaisesi olennon,
seppelöit hänet kunnialla ja kirkkaudella.

Herra, meidän Jumalamme,
suuri on sinun nimesi kautta koko maailman!

Ps. 8:2–6, 10

TAI

Minä tahdon aina ylistää Herraa,
lakkaamatta laulaa hänelle kiitosta!

Herran hyvyyden tähden minä ylistän itseäni onnelliseksi.

Maan hiljaiset kuulevat sen ja iloitsevat.

Tulkaa, kiittäkää minun kanssani Herraa,
kunnioittakaamme yhdessä hänen nimeään!

Minä käännyin Herran puoleen, ja hän vastasi minulle.

Hän vapautti minut kaikesta pelosta.
Ne, jotka katsovat häneen, säteilevät iloa,
heidän kasvonsa eivät punastu häpeästä.

Ps. 34:2–6

TAI

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.
Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!
Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

Ps. 100

TAI

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saan avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo, hän on vartijasi,
hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.
Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina.

Ps. 121

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

5. Ristinmerkki

Pappi tekee ristinmerkin kastettavan otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✝ ja rintaasi ✝ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapsekseen.

Pappi jatkaa:

Armollinen Jumala on Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden vapauttanut sinut synnin, kuoleman ja pahan vallasta. Antakoon hän sinulle voimaa joka päivä kuolla pois synnistä ja elää Kristukselle.

TAI

Pappi lausuu:

Armollinen Jumala. Sinä yksin pelastat kaikesta pahasta. Vapauta NN (etunimet) pimeyden vallasta. Kirjoita hänen nimensä elämän kirjaan ja johdata häntä valossasi.

Pappi tekee ristinmerkin kastettavan otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✝ ja rintaasi ✝ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapsekseen.

6. Rukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan lausua tai laulaa. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Jumala, taivaallinen Isämme,
me ylistämme sinua elämän lahjasta.
Kasteessa sinä lahjoitat meille armoni ja rakkautesi.
Ota omaksesi NN,
joka on siunattu ristinmerkillä.
Olkoon Poikasi Jeesuksen Kristuksen sovitustyö hänen turvansa.
Anna Pyhän Hengen asua hänessä,
niin että hän kasvaisi uskossa ja rakkaudessa.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.
2. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä.
Me kiitämme sinua kasteen lahjasta.
Kiitämme siitä, että kasteessa synnit pestään pois Jeesuksen nimeen
ja Pyhä Henki synnyttää meidät uudesti.
Me rukoilemme:
Ota omaksesi NN,
joka on siunattu ristinmerkillä.
Auta, että hän synnin, kuoleman ja pimeyden vallasta vapautettuna

palvelisi sinua koko elämänsä ajan.
Anna hänelle kerran koti luonasi taivaassa.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

II Sana

---

7. Raamatunluku

Evangeliumin edellä voidaan lukea jokin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Jes. 43:1

Näin sanoo Herra, joka sinut loi:
– Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut,
sinä olet minun.

Ap. t. 2:38–39

Kääntykää ja ottakaa itse kukin kaste Jeesuksen Kristuksen nimeen, jotta syntinne annettaisiin anteeksi. Silloin te saatte lahjaksi Pyhän Hengen. Teitä tämä lupaus tarkoittaa, teitä ja teidän lapsianne, ja myös kaikkia niitä, jotka ovat etäällä – keitä ikinä Herra, meidän Jumalamme, kutsuu.

Room. 6:3–11

Tiedättehän, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista. Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin hän.

Tiedämme, että vanha minämme on yhdessä hänen kanssaan ristiinnaulittu, jotta tämä syntinen ruumis menettäisi valtansa emmekä enää olisi synnin orjia. Se, joka on kuollut, on näet päässyt vapaaksi synnin vallasta. Mutta jos kerran olemme kuolleet Kristuksen kanssa, uskomme saavamme myös elää hänen kanssaan. Tiedämme, että koska Kristus on herätetty kuolleista, hän ei enää kuole eikä kuolemalla ole enää valtaa häneen. Kun Kristus kuoli, hän kertakaikkisesti kuoli eroon synnistä. Kun hän nyt elää, hän elää Jumalalle. Ajatelkaa tekin samoin itsestänne: te olette kuolleet pois synnistä ja elätte Jumalalle Kristuksessa Jeesuksessa.

Gal. 3:26–28

Te kaikki olette Jumalan lapsia, kun uskotte Kristukseen Jeesukseen. Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne. Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi.

Tit. 3:4–5

Kun Jumalan, meidän pelastajamme, hyvyys ja rakkaus ihmisiä kohtaan tuli näkyviin, hän pelasti meidät, ei meidän hurskaiden tekojemme tähden, vaan pelkästä armosta. Hän pelasti meidät pesemällä meidät puhtaiksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät.

1. Piet. 3:20–21

Vain muutama ihminen pelastui arkissa veden kantamana. Tuon esikuvan mukaisesti teidät pelastaa nyt kaste, ei siksi että te siinä luovuitte saastaisesta elämästä, vaan koska Jumala teki kanssanne hyvän omantunnon liiton. Sen perustuksena on Jeesuksen Kristuksen ylösnousemus.

Mark. 16:15–16

Jeesus sanoo:

»Menkää kaikkialle maailmaan ja julistakaa evankeliumi kaikille luoduille. Joka sen uskoo ja saa kasteen, on pelastuva. Joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.»

TAI

Joh. 3:5–8

Jeesus sanoi Nikodemokselle: »Totisesti, totisesti: jos ihminen ei synny vedestä ja Hengestä, hän ei pääse Jumalan valtakuntaan. Mikä on syntynyt lihasta, on lihaa, mikä on syntynyt Hengestä, on henkeä. Älä kummeksu sitä, että sanoin sinulle: 'Teidän täytyy syntyä uudesti.' Tuuli puhaltaa missä tahtoo. Sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee. Samoin on jokaisen Hengestä syntyneen laita.»

8. Puhe

Pappi pitää vapaan puheen tai käyttää seuraavaa kastepuhetta. Hän voi yhdessä kastettavan kanssa valita raamatunlauseen, jota käsitellään puheessa ja joka kirjoitetaan kastetodistukseen. Kastepuheessa tulisi ottaa huomioon kulloinenkin kastetilanne ja käsitellä esimerkiksi seuraavia aiheita:

- elämän lahja (luominen), Kristuksen sovitustyö (lunastus), Pyhän Hengen lahja (pyhitys)
- seurakuntayhteyteen liittäminen
- Jeesuksen seuraajana kasvaminen ja eläminen
- vanhemmat ja kummit kastetun hengellisinä opastajina.

Rakkaat ystävät. Herramme Jeesus Kristus on asettanut pyhän kasteen. Se on ovi kristilliseen kirkkoon. Sinä, NN, olet saanut opetusta uskon perusasioista. Tämän uskon kirkkomme on vanhastaan ilmaissut uskontunnustuksessa, jonka me kohta yhdessä lausumme. Kaste pysyy aina voimassa. Jos alat epäillä Jumalan rakkautta, muista tämä hetki ja sano mielessäsi: olen kastettu, olen Jumalan lapsi.

Kasteessa meidät kutsutaan elämään kristittyinä. Olemme aikuisinakin oppimassa sitä, mitä Jeesuksen seuraaminen tänä päivänä merkitsee. Jumala antaa meille kasteessa Pyhän Hengen, joka auttaa meitä luottamaan Jumalaan ja elämään kristittyinä. Saamme kasteen armon täysin lahjaksi. Kasteeseen on kätetty koko pelastus, elämä ja autuus.

On tärkeää elää seurakunnan yhteydessä. NN, olet tervetullut yhteiseen jumalanpalvelukseen. Voit tulla sinne kiittämään, rukoilemaan ja kokemaan yhteyttä. Tule ehtoolliselle, jossa Jeesus itse palvelee meitä ja hoitaa armollaan. Lue Raamattua ja rukoile, näin kristillinen usko kantaa sinua päivittäin ja saat voimaa tehdä työtä niiden asioiden puolesta, jotka Jeesukselle olivat tärkeitä. Teidät kummit on kutsuttu tukemaan NN:ää. Muistakaa häntä rukouksissanne. Etsikää yhdessä elämän tietä.

Olet juuri saanut otsaasi ja rintaasi ristinmerkin. Se pysyy meissä ja rohkaisee seuraamaan Kristusta. Hän on luvannut olla kanssamme valona pimeydessä kaikki päivät maailman loppuun asti.

9. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

III Kastaminen

---

10. Kastekäsky

- P** Herramme Jeesus Kristus on itse asettanut pyhän kasteen. Hän sanoi opetuslapsilleen: »Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

TAI

- P** Rukoilkaamme.

Kaikkivaltias ja armollinen Jumala. Alussa sinä loit taivaan ja maan ja sinun elämää antava henkesi liikkui vetten yllä. Vesi on sinun lahjasi, joka ravitsee ja pitää yllä luomakuntaa. Vedenpaisumuksessa sinä hukutit synnin, mutta pelastit Nooan ja hänen perheensä. Näin annoit meille esikuvan kasteesta. Sinä kuljetit kansasi Punaisenmeren poikki ja vapautit sen faraoon orjuudesta. Sinun tahtosi mukaan Johannes kastoi Poikasi Jeesuksen Jordanin vedessä, ja sinä voitelit hänet Pyhällä Hengellä. Ristillä hän vuodatti kyljestään verta ja vettä, ja kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausuessaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja

opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Poikasi käskylle kuuliaisina me pyydämme: Katso nyt kirkkosi puoleen ja avaa sille kasteen lähde. Lähetä Pyhä Henkesi synnyttämään uutta elämää, niin että se, joka tässä armon lähteessä haudataan Kristuksen kuolemaan, myös hänen kanssaan nousisi uuteen elämään. Muistuttakoon tämä vesi meitä kasteestamme ja yhdistäköön se meidät yhteisessä ilossa kaikkiin niihin veljiimme ja sisariimme, jotka on kasteessa liitetty Kristuksen ruumiiseen. Tätä pyydämme Kristuksen, Herramme tähden.

S Aamen.

TAI

P Rukoilkaamme.

Jumala, elämän antaja. Sinä loit veden antamaan maalle kasvun ja virkistämään ja puhdistamaan meitä. Sinä pelastit Nooan ja hänen perheensä arkissa. Kiitämme sinua siitä, että kaste on meille pelastuksen arkki. Kansasi kulki veden läpi vapauteen Egyptin orjuudesta. Poikasi Jeesus sai kasteen Jordanin vedessä. Kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan hän vapautti meidät synnin ja kuoleman kahleista. Kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausueksaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Me rukoilemme: Lähetä Pyhä Henkesi, niin että se joka kastetaan tässä vedessä, saa uuden elämän. Tee hänestä ikuisen valtakuntasi perijä. Kuule rukouksemme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

***11. Uskontunnustus**

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

P Tunnustakaamme yhdessä kristillinen uskomme.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,

astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaasiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

*12. Kysymys

P Tahdotko, että sinut kastetaan tähän uskoon ja kaikkien sen lupauksen omistamiseen?

Vastaus:

Tahdon.

*13. Kaste

P Kristuksen käskyn mukaisesti kastamme sinut kolmiyhteisen Jumalan nimeen.

Pappi valaa vettä kastettavan päähän kolme kertaa ja lausuu:

NN (etunimet), minä kastan sinut Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Pappi panee kätensä kastetun pään päälle. Hän voi pyytää (vanhempia ja) kummeja tekemään samoin.

P Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

Kastettu Aamen.

Kummit pukevat alban kastetun ylle, ellei se ole ollut hänellä toimituksen alusta lähtien. Pappi lausuu:

Apostoli Paavali sanoo: »Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne» (Gal. 3:27).

Pappi sytyttää kastekynttilän alttarin tai kastepöydän kynttilästä tai pääsiäiskynttilästä, ojentaa sen kastetulle ja lausuu:

Jeesus sanoo: »Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.» (Joh. 8:12.)

P Pyhässä kasteessa sinut on otettu Kristuksen kirkon ja X:n seurakunnan jäseneksi. Suljemme sinut esirukouksiimme. Apostoli Paavali sanoo: »Te ette siis enää ole vieraita ja muukalaisia, vaan kuulutte Jumalan perheeseen, samaan kansaan kuin pyhät» (Ef. 2:19).

14. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

15. Yhteinen esirukous

Rukous voidaan valmistella myös yhdessä kastetoimitukseen osallistuvien kanssa.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, Herramme Jeesuksen Kristuksen Isä. Me kiitämme sinua siitä, että olet kutsunut NN:n kirkkosi yhteyteen ja ottanut hänet kasteessa omaksesi. Vahvista häntä Pyhällä Hengelläsi. Anna hänen turvautua sinuun päivittäin. Auta myös kummeja tukemaan häntä. Suo meidän kaikkien kasvaa uskossa ja rakkaudessa, elää seurakuntasi yhteydessä ja periä kerran luonasi iankaikkinen elämä. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
2. Taivaallinen Isämme. Me kiitämme sinua siitä, että olet kasteessa siirtänyt meidät pimeydestä valoon. Rukoilemme tänään kastetun NN:n puolesta. Anna hänen kasvaa uskossa. Vahvista häntä sanalla ja sakramenteilla. Auta häntä turvautumaan rukouksessa sinuun. Rohkaise meitä kaikkia elämään sinun tahtosi mukaan. Tätä pyydämme Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

16. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päättös

---

17. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

- P** Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
- S** Aamen.

18. Virsi

Virren jälkeen pappi antaa kaste- ja kummitodistukset ja kutsuu läsnäolijat jumalanpalvelukseen, jossa rukoillaan kastetun sekä hänen vanhempiansa ja kummiensa puolesta.

Kaste jumalanpalveluksen yhteydessä

Kun kaste toimitetaan seurakunnan yhteisessä jumalanpalveluksessa, siihen liitetään tässä esitetyt kohdat. Saarnan jälkeen vanhemmat ja kummit siirtyvät kastettavan kanssa kastemaljan ääreen.

Nuoren ja aikuisen kasteessa aineistoa käytetään soveltaen.

Jumalanpalveluksen ajaksi voidaan sytyttää pääsiäiskynttilä.

Vesi voi olla valmiiksi kastemaljassa, tai se voidaan kaataa siihen juuri ennen kastekäskyä.

Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Olemme tulleet viettämään seurakunnan yhteistä juhlaa.

Jokainen jumalanpalvelus on kasteen muistamisen juhla. Näin on erityisesti tänään, kun messussa/jumalanpalveluksessa toimitetaan pyhä kaste. Kasteessa meistä tulee Kristuksen opetuslapsia ja kristillisen kirkon jäseniä. Kasteessa lahjaksi saatu Pyhä Henki auttaa jokaista kastettua elämään kristittynä.

Kristitty elää Kristuksen valossa. Tämä valo voittaa synnin ja kuoleman pimeyden.

Kasteessa meidät on kutsuttu luottamaan yksin Kristukseen ja elämään hänen esimerkkinsä mukaisesti. Joudumme kuitenkin joka päivä myöntämään, että emme ole noudattaneet hänen tahtoaan. Silti saamme palata kasteen armoon. Tähän me turvaudumme, kun nyt tunnustamme Jumalalle syntimme.

Synnintunnustus

Synnintunnustuksena voidaan käyttää seuraavaa:

Taivaallinen Isä.

Sain kasteen sinun lapseksesi.

Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.

En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.

En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.

Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

L Rukoilkaamme.

1. Jumala, taivaallinen Isämme.

Sinä lahjoitat meille elämän ja otat meidät kasteessa lapsiksesi.

Vahvista meitä Pyhällä Hengelläsi,
niin että kasvamme uskossa ja rakkaudessa.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä.
Me kiitämme kasteesta,
jossa sinä peset meidät puhtaiksi synnistä
ja lahjoitat Pyhän Henkesi.
Auta meitä elämään lapsinasi koko elämämme ajan.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.
3. Taivaallinen Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että olet antanut pyhän kasteen
ja liittänyt siinä meidät
rakkaan Poikasi kuoleman ja ylösnousemuksen osallisuuteen.
Johdata meitä Pyhällä Hengelläsi,
niin että eläisimme kasteen armossa.
Auta meitä palvelemaan sinua uskossa
ja lahjoita meille viimein luonasi iankaikkinen elämä.
Tätä rukoilemme Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme nimessä.

S Aamen.

— — — —

*Evankeliumi

Luetaan ensisijaisesti päivän evankeliumi. Voidaan lukea myös lasten evankeliumi.

Mark. 10:13–16

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomattessaan Jeesus närkästyi ja sanoi heille: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.» Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

[**L** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

— — — —

Saarna

Saarna pidetään ensisijaisesti päivän evankeliumista tai jommastakummasta lukukappaleesta. Voidaan saarnata myös lasten evankeliumista.

Kysymykset tai kehotus

Vanhemmat ja kummit siirtyvät kastettavan kanssa kastemaljan ääreen.

Kysymykset

L Vanhemmat, minkä nimen olette antaneet lapsellenne?

Vastaus:

NN (etunimet).

L Vanhemmat, tahdotteko, että hänet kastetaan kristilliseen uskoon?

Vastaus:

Tahdon.

L Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että NN saa kristillisen kasvatuksen?

Vastaus:

Tahdon.

TAI

L Te vanhemmat olette antaneet lapsellenne nimen NN (etunimet). Tahdotteko, että hänet kastetaan kristilliseen uskoon?

Vastaus:

Tahdon.

L Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että NN saa kristillisen kasvatuksen?

Vastaus:

Tahdon.

Kehotus

L Te vanhemmat olette antaneet lapsellenne nimen NN (etunimet).

Tänään hänet kastetaan kristilliseen uskoon.

Vanhemmat ja kummit, pyhä kaste velvoittaa teitä yhdessä seurakunnan kanssa huolehtimaan hänen kristillisestä kasvatuksestaan.

Ristinmerkki

Pappi tekee ristinmerkin lapsen otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✝ ja rintaasi ✝ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapsekseen.

Pappi jatkaa:

Armollinen Jumala on Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden vapauttanut sinut synnin, kuoleman ja pahan vallasta. Antakoon hän sinulle voimaa joka päivä kuolla pois synnistä ja

elää Kristukselle.

TAI

Pappi lausuu:

Armollinen Jumala. Sinä yksin pelastat kaikesta pahasta. Vapauta NN (etunimet) pimeyden vallasta. Kirjoita hänen nimensä elämän kirjaan ja johdata häntä valossasi.

Pappi tekee ristinmerkin lapsen otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✝ ja rintaasi ✝ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapsekseen.

Kastekäsky

L Herramme Jeesus Kristus on itse asettanut pyhän kasteen. Hän sanoi opetuslapsilleen: »Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

TAI

L Rukoilkaamme.

Kaikkivaltias ja armollinen Jumala. Alussa sinä loit taivaan ja maan ja sinun elämää antava henkesi liikkui vetten yllä. Vesi on sinun lahjasi, joka ravitsee ja pitää yllä luomakuntaa. Vedenpaisumuksessa sinä hukutit synnin, mutta pelastit Nooan ja hänen perheensä. Näin annoit meille esikuvan kasteesta. Sinä kuljetit kansasi Punaisenmeren poikki ja vapautit sen faraon orjuudesta. Sinun tahtosi mukaan Johannes kastoi Poikasi Jeesuksen Jordanin vedessä, ja sinä voitelit hänet Pyhällä Hengellä. Ristillä hän vuodatti kyljestään verta ja vettä, ja kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausueksaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Poikasi käskylle kuuliaisina me pyydämme: Katso nyt kirkkosi puoleen ja avaa sille kasteen lähde. Lähetä Pyhä Henkesi synnyttämään uutta elämää, niin että se, joka tässä armon lähteessä haudataan Kristuksen kuolemaan, myös hänen kanssaan nousisi uuteen elämään. Muistuttakoon tämä vesi meitä kasteestamme ja yhdistäköön se meidät yhteisessä ilossa kaikkiin niihin veljiimme ja sisariimme, jotka on kasteessa liitetty Kristuksen ruumiiseen. Tätä pyydämme Kristuksen, Herramme tähden.

S Aamen.

TAI

L Rukoilkaamme.

Jumala, elämän antaja. Sinä loit veden antamaan maalle kasvun ja virkistämään ja

puhdistamaan meitä. Sinä pelastit Nooan ja hänen perheensä arkissa. Kiitämme sinua siitä, että kaste on meille pelastuksen arkki. Kansasi kulki veden läpi vapauteen Egyptin orjuudesta. Poikasi Jeesus sai kasteen Jordanin vedessä. Kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan hän vapautti meidät synnin ja kuoleman kahleista. Kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausueessaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskennyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Me rukoilemme: Lähetä Pyhä Henkesi, niin että se joka kastetaan tässä vedessä, saa uuden elämän. Tee hänestä ikuisen valtakuntasi perijä. Kuule rukouksemme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

*Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnustakaamme yhdessä kristillinen uskomme.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,
ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

L Tähän uskoon ja kaikkien sen lupauksen omistamiseen me kastamme nyt tämän lapsen.

*Kaste

Pappi valaa vettä lapsen päähän kolme kertaa ja lausuu:

NN (etunimet), minä kastan sinut Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Pappi panee kätensä lapsen pään päälle. Hän voi pyytää vanhempia ja kummeja tekemään samoin.

L Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

S Aamen.

Pappi ottaa kiinni kastepuvusta ja lausuu:

Apostoli Paavali sanoo: »Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukuneet Kristuksen yllenne» (Gal. 3:27).

Pappi sytyttää kastekynttilän alttarin tai kastepöydän kynttilästä tai pääsiäiskynttilästä, ojentaa sen vanhemmille ja lausuu:

Jeesus sanoo: »Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.» (Joh. 8:12.)

Pappi ottaa lapsen syliinsä ja lausuu:

Pyhässä kasteessa NN (etunimet) on otettu Kristuksen kirkon ja X:n seurakunnan jäseneksi. Suljemme hänet ja hänen kotinsa rakkauteemme ja esirukouksiimme. Jeesus otti lapsen syliinsä ja sanoi: »Joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut» (Mark. 9:37).

Pappi antaa lapsen vanhemmille tai kummille.

Vanhemmat ja kummit siirtyvät kastetun kanssa takaisin paikoilleen.

Virsi

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia. Voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

Yhteinen esirukous

Yhteisessä esirukouksessa rukoillaan jumalanpalveluksessa kastetun/kastettujen ja hänen/heidän läheistensä puolesta.

Ehtoollisrukous

Prefaation päätös kastemessussa

Kasteessa sinä kutsut meidät lapsiksesi
ja johdatat meidät pimeydestä valoon ja kuolemasta elämään.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta

ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

— — — —

KONFIRMAATIO

Konfirmaatiomessu A

Konfirmaatioon voivat osallistua ne kirkon jäsenet, jotka oikeutetaan siihen rippikoulun perusteella. Konfirmaatiossa tunnustaudutaan kirkon uskoon ja saadaan oikeus käydä itsenäisesti ehtoollisella. Konfirmaation toimittaa pappi tai lehtori. (KJ 3:5.)

Konfirmaatiomessu A pohjautuu messun kaavaan. Se valmistellaan yhdessä rippikoululaisten kanssa.

Aikuista konfirmoitaessa tätä kaavaa käytetään soveltaen.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttiläkantajat, sitten konfirmoitavat, rippikoulun opettajat ja avustajat sekä eri palvelutehtävissä toimivat, viimeisenä liturgi.

I Johdanto

---

*1. Alkuvirsi

Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa-men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

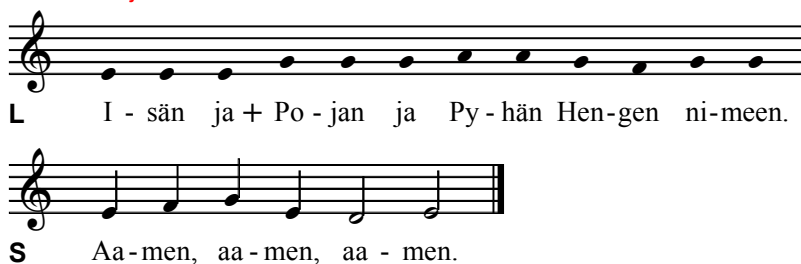
L Her - ra ol - koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Siunaus

Sävelmäsarja 4:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen - gen ni - meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Vietämme tänään konfirmaatiomessua yhdessä näiden nuorten kanssa. Kuulemme Jumalan sanaa, tunnustamme yhteisen uskomme, rukoilemme ja kiitämme Jumalaa. Meidät kutsutaan myös Herran pyhälle ehtoolliselle.

Hyvät nuoret. Alusta saakka Jumalan rakkaus on ollut läsnä elämässänne. Tänään kiitämme kasteesta, yhteisistä kasvun vuosista ja rippikouluajasta. Pyydämme siunausta tulevaan ja rukoilemme, että Jumala vahvistaisi teitä uskossa ja rohkaisisi elämään kristittyinä.

Kristus on maailman valo. Tämä valo voittaa synnin ja kuoleman pimeyden. Kristuksen armoon turvaten tunnustamme nyt yhdessä syntimme.

4. Yhteinen rippi

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. Taivaallinen Isä.

Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

2. Herra.

Sinä olet valo, mutta en ole katsonut sinua.
Sinä olet tie, mutta en ole seurannut sinua.
Sinä olet totuus, mutta en ole pysynyt sinussa.
Sinä olet elämä, mutta en ole tunnustanut sitä.
Sinä olet opastajani, mutta en ole totellut sinua.
Ja kuitenkin, Herra,
kun teen väärin ja turmelen elämäni,
olen onneton ja syytän sinua.
Herra, anna minulle anteeksi.
Tätä pyydän Jeesuksen Kristuksen,
Vapahtajani tähden.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. Näin sanoo Herra:

»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

2. Jeesus sanoo:

»Ystäväni, ole rohkealla mielellä,
sinun syntisi annetaan anteeksi.»
[Hänen palvelijanaan julistan sinulle tämän synninpäästön
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.]

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Sinä, Herra, olet ilomme lähde,
sinun hyvyytesi rohkaisee meitä.

Ps. 89:17, 18

TAI

Nyt iloiten laulakaa Herralle,
hän on meidän turvakalliomme.

Ps. 95:1

Psalmi

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.

Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.

Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.

Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.

Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.

Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.

Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.

Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Nyt iloiten laulakaa Herralle,
kohottakaa hänelle riemuhuuto,
hän on meidän turvakalliomme.

Tulkaa hänen kasvojensa eteen ja kiittäkää,
virittäkää hänelle riemuvirsi!

Tulkaa, kumartukaa maahan,
polvistukaamme Herran, Luojamme, eteen.

Hän on meidän Jumalamme
ja me hänen laitumensa lampaat,
joita hänen kätensä kaitsee.

Ps. 95:1–2, 6–7

TAI

Herra, sinä olet minut tutkinut,
sinä tunnet minut.

Missä olenkin, minne menenkin,
sen sinä tiedät,
jo kaukaa sinä näet aikeeni.

Kuljen tai lepään, kaiken olet mitannut,
perin pohjin sinä tunnet minun tekemiseni.

Kielelläni ei ole yhtäkään sanaa,
jota sinä, Herra, et tuntisi.

Sinä suojaat minua edestä ja takaa,
sinä lasket kätesi minun päälleni.

Sinä tiedät kaiken.

Se on ihmeellistä,
siihen ei ymmärrykseni yllä.

Ps. 139:1–6

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Herraa,
joka antoi elämän,
että hän tukisi meitä voimallaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka lähetti Kristuksen,
että hän pukisi meidät armollaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka vuodatti Henkensä,
että hän varustaisi meidät lahjoillaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

TAI

E Rukoilkaamme Herraa,
että hän lähettäisi Henkensä uudistamaan meidät.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
että hän lähettäisi Henkensä vahvistamaan Kristukseen kastettujen yhteyttä.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
että hän lähettäisi Henkensä tekemään meistä hänen todistajiaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

Vaihtoehtoisia Herra, armahda -lauluja Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kun - ni - a Ju - ma - la - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 3:

TAI

Sävelmäsarja 4:

TAI

Sävelmäsarja 4:

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä voidaan käyttää seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus soveltuu erityisesti juhlapyhien kiitosvirreksi. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

- S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.
- E** Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!
- [**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]
- E** Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.
- [**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]
- E** Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,

sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniaassa.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

1. Rakas Jumala, taivaallinen Isä.
Sinä olet ottanut meidät kasteessa omiksesi ja perheesi jäseniksi.
Pidä meistä aina huolta ja ole kanssamme,
niin että rohkeasti tunnustaudumme seuraajiksesi.
Auta meitä rakastamaan sinua ja toisiamme.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.
2. Jumala, Isämme,
kasteessa otsaamme ja rintaamme tehtiin ristinmerkki,
joka osoittaa, että me kuulumme sinulle.
Yhdessä tänään konfirmoitavien nuorten kanssa
me kiitämme sinua siitä.
Rohkaise meitä taistelussa pahan valtaa vastaan.
Tee meistä rauhasi välikappaleita.
Auta meitä kasvamaan uskossa
ja rakastamaan toisiamme tahtosi mukaan.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.
3. Tule, Pyhä Henki.
Muuta pelko toivoksi,
epäusko ja epäluulo luottamukseksi,
heikkous voimaksi.
Tule sinnekin, missä pahuuden vallat vaikuttavat.
Tule, rauhan ja rakkauden Henki.
Tule ja siunaa konfirmaatiomme,
tee tästä ilon ja rakkauden juhla.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

II Sana

Sanaosassa voidaan noudattaa myös messun kaavaa (kohdat 9–15).

9. Lukukappale

Luetaan ensisijaisesti kirkkovuoden ajankohdan mukainen lukukappale. Voidaan käyttää myös seuraavia raamatuntekstejä: 1. Tim. 6:11b–12 tai 2. Tim. 3:14–17.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

---

*11. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Luetaan ensisijaisesti kirkkovuoden ajankohdan mukainen evankeliumi. Voidaan käyttää myös seuraavia raamatuntekstejä: Matt. 4:18–20 tai Mark. 8:34–37.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilauseita (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.]

S Ylistys sinulle, Kristus.]

12. Saarna

Saarna voi sisältää kehoitussanat konfirmoitaville, vanhemmille ja kummeille.

III Konfirmaatio

Ennen konfirmaatiota voi olla virsi tai muuta musiikkia.

13. Uskontunnustus (Credo)

Konfirmoitavat siirtyvät alttarin ääreen.

L Rakkaat nuoret. Kasteenne yhteydessä vanhempanne ja kumminne lausuivat uskontunnustuksen. Se ilmaisee, mitä Jumala lahjoittaa meille ja mitä hän tekee hyväksemme. Tunnustamme nyt yhdessä seurakunnan kanssa kristillisen uskomme:

*Uskontunnustus

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivasiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhän yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

14. Kysymys tai kehotus

Kysymys

- L Rakkaat nuoret. Teidät on kastettu tähän uskoon ja olette saaneet sen mukaista opetusta. Tahdotteko Jumalan armon avulla osoittaa tämän uskon elämässänne?

Vastaus:

Tahdon.

- L Jumala vahvistakoon teitä lupauksessanne ja kiinnittäköön teidät Kristukseen.

Kehotus

- L Rakkaat nuoret. Teidät on kastettu tähän uskoon ja olette saaneet sen mukaista opetusta. Jumala antakoon teille armon, että voisitte osoittaa tämän uskon elämässänne. Hän kiinnittäköön teidät Kristukseen.

15. Siunaaminen

Konfirmoitavat polvistuvat alttarin ääreen siunattaviksi kätenpäällepanemisella. Siunaamisessa voi olla mukana avustajia (esimerkiksi kummi).

Siunaamisen aikana voidaan laulaa virsi 236.

- L Ottakaa vastaan siunaus.

- L [NN (etunimi),]

Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

Saatuaan siunauksen konfirmoitu voi lausua aamenen ja tehdä ristinmerkin.

Konfirmoidut palaavat paikoilleen joko siunaamisen, kehotussanojen (kohta 16) tai virren (kohta 17) jälkeen.

16. Kehotussanat

Kehotussanat voidaan sisällyttää myös saarnaan, jolloin ne jäävät tästä pois.

Kehotussanat konfirmoiduille

- L Rakkaat nuoret. Olette ottaneet vastaan kolmiyhteisen Jumalan siunauksen. Saatte luottaa siihen, että Jumala ei hylkää. Pyhä Henki on kasteessa alkanut teissä hyvän työn, ja hän rohkaisee teitä elämään Kristuksen seuraajina. Jumala on antanut seurakunnalleen pyhän sanansa, ehtoollisen ja rukouksen uskon vahvistukseksi. Tästä lähtien saatte osallistua itsenäisesti ehtoolliselle. Saatte myös oikeuden kummin tehtävään. Seurakunta rukoilee teidän puolestanne ja lähettää teidät kulkemaan elämän tietä.

Kehotussanat vanhemmille ja kummeille

- L Hyvät vanhemmat, kummit ja muut seurakuntalaiset. Nämä nuoret tarvitsevat ihmisiä, jotka rukoilevat heidän puolestaan ja auttavat heitä kasvamaan kristittyinä. Olkaa te heidän

tukenaan, niin että he vahvistuisivat uskossa ja kulkisivat ikuisen elämän tietä. Jumala teitä siinä auttakoon.

17. Virsi

Virren sijasta voi olla nuorten laulu tai konfirmaatiolaulu (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

18. Yhteinen esirukous

Yhteinen esirukous voidaan valmistella myös yhdessä rippikoululaisten kanssa. Rukous on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella.

Yhteisiä esirukouksia ja esirukousaiheita Jumalanpalvelusten kirjassa. Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien voidaan käyttää litaniaa tai Trishagion-rukousta.

Rukouskehoitus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Esirukouksen yhteydessä tai ennen sitä ilmoitetaan kastetut, kuulutetut tai avioliiton solmineet ja kuolleet. Ilmoituksiin voidaan liittää musiikkia ja/tai symbolista toimintaa (esimerkiksi kynttilöiden sytytys). Ilmoituksiin liittyvät rukoukset Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

E Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

E Ru - koil - kaam - me.

Rakas Jumala, taivaallinen Isämme. Me kiitämme sinua siitä, että olet luvannut olla kanssamme kaikki päivät maailman loppuun asti.

Me rukoilemme näiden nuorten puolesta, jotka on tänään konfirmoitu. Auta heitä kasvamaan uskossa, juurtumaan sanaasi ja saamaan voimaa seurakuntayhteydestä. Tee heidät avoimiksi sinun rakkaudellesi ja auta heitä jakamaan sitä toisille. Rohkaise heitä myös vaikeuksien keskellä turvautumaan sinuun. Tue heitä, kun he tekevät ratkaisuja elämässään.

Siunaa ja varjele seurakuntaasi, sen työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja kaikkia seurakuntalaisia, niin että sanoma sinun rakkaudestasi kuuluisi kauas.

Siunaa sisariamme ja veljiämme lähellä ja kaukana. Anna maailman johtajille viisautta, niin että kansat voisivat selvittää suhteensa sotimatta.

Siunaa ja varjele kaikkia, joita on kohdannut onnettomuus, suru tai sairaus, ja niitä, jotka ovat menettäneet toivonsa. Anna heille rohkeutta ja elämänhalua ja anna heidän tuntea, että sinä olet lähellä ja pidät heistä huolta.

Siunaa ja varjele kotejamme, äitejä ja isiä, siskoja ja veljiä, isovanhempia, kummeja ja muita rakkaita. Muista yksinäisiä ja luo ihmisten välille yhteyttä, ystävällisyyttä ja auttamisen tahtoa.

Kaikkivaltias Jumala. Kiitos siitä, että saamme jättää elämämme sinun käsiisi. Johdata

meidät viimein ikuiseen valtakuntaasi.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

IV Ehtoollinen

---

19. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

20. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

S Y - len-näm - me sen Her-ran puo-leen.

L Kiit - tä - kääm-me Her-raa, Ju - ma - laam-me.

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

- L** Totisesti on oikein ja arvollista,
että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Vaihtoehtoisia prefaation päätöksiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Kasteessa sinä olet kutsunut meidät lapsiksesi
ja luvannut olla kanssamme kaikki päivät.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

- S** Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä, kaiken Luoja,
me muistamme kiitollisina, mitä olet tehnyt puolestamme:
Sinä lähetit Poikasi pelastamaan maailman.
Hän tuli ihmiseksi, oli yksi meistä mutta ilman syntiä.
Hän täytti tahtosi kaikessa
ja suostui kärsimykseen ja kuolemaan
lunastaakseen meidät vapaiksi.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (+), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (✚) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Armollinen Isä,
me tahdomme täyttää tämän käskyn
ja viettää pyhää ehtoollista Poikasi muistoksi
ja niin julistaa hänen kuolemaansa, kunnes hän tulee.

[S Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniasa.]

Me rukoilemme sinua:
Lähetä Pyhä Henkesi,
niin että luotamme lupaukseen syntien anteeksiantamisesta
ja otamme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren pelastukseksenne,
kunnes kerran saamme kohdata hänet valtakunnassasi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

21. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

22. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarja 4:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*23. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

24. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua ”Herra, en ole sen arvoinen” (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 25) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjeltiin meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

25. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Kiitosrukouksena voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 110:3–5, 220:8–9, 221:10, 229:6–7 ja 235:4, paastonaikana erityisesti 79:9–10).

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Me kiitämme sinua, taivaallinen Isä,
ehtoollisen lahjasta.

Kiitos, että rakastat meitä.

Auta meitä elämään lähellä sinua ja lähellä toisiamme.

Pidä meidät taivaan tiellä.

Kuule rukouksemme

Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

V Päätös

---

26. Ylistys

Jos kiitosrukouksena (kohta 25) on laulettu virsi, jätetään ylistys pois.

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kiit - tä - kääm-me Her - raa!

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kiit - tä - kääm-me Her - raa!

*S Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

*S Jumalalle kiitos. Aamen.

*27. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjeltkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähetäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

TAI

L/E Lähtekää rauhassa.

Olkaa rohkeat,

pitäkää hyvästä kiinni,

[älkää vastatko pahaan pahalla.

Rohkaiskaa arkoja,

tukekaa heikkoja,

auttakaa sorrettuja,]

kunnioittakaa kaikkia ihmisiä.

Rakastakaa ja palvelkaa Herraa

Pyhän Hengen voimassa iloiten.

*28. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue poistuu samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakunta voi liittyä kulkueeseen.

Konfirmaatiomessu B

Konfirmaatioon voivat osallistua ne kirkon jäsenet, jotka oikeutetaan siihen rippikoulun perusteella. Konfirmaatiossa tunnustaudutaan kirkon uskoon ja saadaan oikeus käydä itsenäisesti ehtoollisella. Konfirmaation toimittaa pappi tai lehtori. (KJ 3:5.)

Konfirmaatiomessu B pohjautuu viikkomessun kaavaan. Se valmistellaan yhdessä rippikoululaisten kanssa.

Aikuista konfirmoitaessa tätä kaavaa käytetään soveltaen.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttiläkantajat, sitten konfirmoitavat, rippikoulun opettajat ja avustajat sekä eri palvelutehtävissä toimivat, viimeisenä liturgi.

I Johdanto

---

*1. Alkuvirsi

Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

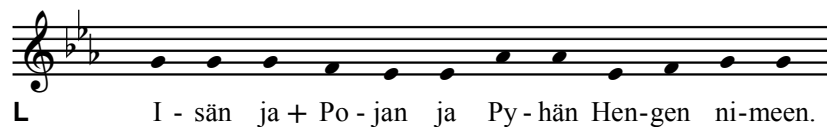
2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

TAI

Siunaus

Sävelmäsarja 4:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen - gen ni - meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Vietämme tänään konfirmaatiomessua yhdessä näiden nuorten kanssa. Kuulemme Jumalan sanaa, tunnustamme yhteisen uskomme, rukoilemme ja kiitämme Jumalaa. Meidät kutsutaan myös Herran pyhälle ehtoolliselle.

Hyvät nuoret. Alusta saakka Jumalan rakkaus on ollut läsnä elämässänne. Tänään kiitämme kasteesta, yhteisistä kasvun vuosista ja rippikouluajasta. Pyydämme siunausta tulevaan ja rukoilemme, että Jumala vahvistaisi teitä uskossa ja rohkaisisi elämään kristittyinä.

Kristus on maailman valo. Tämä valo voittaa synnin ja kuoleman pimeyden. Kristuksen armoon turvaten tunnustamme nyt yhdessä syntimme.

4. Yhteinen rippi

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. Taivaallinen Isä.

Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

2. Herra.

Sinä olet valo, mutta en ole katsonut sinua.
Sinä olet tie, mutta en ole seurannut sinua.
Sinä olet totuus, mutta en ole pysynyt sinussa.
Sinä olet elämä, mutta en ole tunnustanut sitä.
Sinä olet opastajani, mutta en ole totellut sinua.
Ja kuitenkin, Herra,
kun teen väärin ja turmelen elämäni,
olen onneton ja syytän sinua.
Herra, anna minulle anteeksi.
Tätä pyydän Jeesuksen Kristuksen,
Vapahtajani tähden.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. Näin sanoo Herra:

»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

2. Jeesus sanoo:

»Ystäväni, ole rohkealla mielellä,
sinun syntisi annetaan anteeksi.»
[Hänen palvelijanaan julistan sinulle tämän synninpäästön
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.]

S Aamen.

5. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

6. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

1. Rakas Jumala, taivaallinen Isä.
Sinä olet ottanut meidät kasteessa omiksesi ja perheesi jäseniksi.
Pidä meistä aina huolta ja ole kanssamme,
niin että rohkeasti tunnustaudumme seuraajiksesi.
Auta meitä rakastamaan sinua ja toisiamme.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.
2. Jumala, Isämme,
kasteessa otsaamme ja rintaamme tehtiin ristinmerkki,
joka osoittaa, että me kuulumme sinulle.
Yhdessä tänään konfirmoitavien nuorten kanssa
me kiitämme sinua siitä.
Rohkaise meitä taistelussa pahan valtaa vastaan.
Tee meistä rauhasi välikappaleita.
Auta meitä kasvamaan uskossa
ja rakastamaan toisiamme tahtosi mukaan.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.
3. Tule, Pyhä Henki.
Muuta pelko toivoksi,
epäusko ja epäluulo luottamukseksi,
heikkous voimaksi.
Tule sinnekin, missä pahuuden vallat vaikuttavat.
Tule, rauhan ja rakkauden Henki.
Tule ja siunaa konfirmaatiomme,
tee tästä ilon ja rakkauden juhla.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

II Sana

---

7. Raamatunluku ja saarna

Luetaan ensisijaisesti kirkkovuoden ajankohdan mukainen evankeliumi. Sen lisäksi voidaan lukea lukukappale Vanhasta tai Uudesta testamentista. Voidaan käyttää myös seuraavia raamatuntekstejä: 1. Tim. 6:11b–12, 2. Tim. 3:14–17, Matt. 4:18–20 tai Mark. 8:34–37.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Saarna voi sisältää kehotussanat konfirmoitaville, vanhemmille ja kummeille.

III Konfirmaatio

Ennen konfirmaatiota voi olla virsi tai muuta musiikkia.

8. Uskontunnustus (Credo)

Konfirmoitavat siirtyvät alttarin ääreen.

L Rakkaat nuoret. Kasteenne yhteydessä vanhempanne ja kumminne lausuivat uskontunnustuksen. Se ilmaisee, mitä Jumala lahjoittaa meille ja mitä hän tekee hyväksemme. Tunnustamme nyt yhdessä seurakunnan kanssa kristillisen uskomme:

*Uskontunnustus

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhän yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

9. Kysymys tai kehotus

Kysymys

- L Rakkaat nuoret. Teidät on kastettu tähän uskoon ja olette saaneet sen mukaista opetusta. Tahdotteko Jumalan armon avulla osoittaa tämän uskon elämässänne?

Vastaus:

Tahdon.

- L Jumala vahvistakoon teitä lupauksessanne ja kiinnittäköön teidät Kristukseen.

Kehotus

- L Rakkaat nuoret. Teidät on kastettu tähän uskoon ja olette saaneet sen mukaista opetusta. Jumala antakoon teille armon, että voisitte osoittaa tämän uskon elämässänne. Hän kiinnittäköön teidät Kristukseen.

10. Siunaaminen

Konfirmoitavat polvistuvat alttarin ääreen siunattaviksi kätenpäällepanemisella. Siunaamisessa voi olla mukana avustajia (esimerkiksi kummi).

Siunaamisen aikana voidaan laulaa virsi 236.

- L Ottakaa vastaan siunaus.

- L [NN (etunimi),]

Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

Saatuaan siunauksen konfirmoitu voi lausua aamenen ja tehdä ristinmerkin.

Konfirmoidut palaavat paikoilleen joko siunaamisen, kehotussanojen (kohta 11) tai virren (kohta 12) jälkeen.

11. Kehotussanat

Kehotussanat voidaan sisällyttää myös saarnaan, jolloin ne jäävät tästä pois.

Kehotussanat konfirmoiduille

- L Rakkaat nuoret. Olette ottaneet vastaan kolmiyhteisen Jumalan siunauksen. Saatte luottaa siihen, että Jumala ei hylkää. Pyhä Henki on kasteessa alkanut teissä hyvän työn, ja hän rohkaisee teitä elämään Kristuksen seuraajina. Jumala on antanut seurakunnalleen pyhän sanansa, ehtoollisen ja rukouksen uskon vahvistukseksi. Tästä lähtien saatte osallistua itsenäisesti ehtoolliselle. Saatte myös oikeuden kummin tehtävään. Seurakunta rukoilee teidän puolestanne ja lähettää teidät kulkemaan elämän tietä.

Kehotussanat vanhemmille ja kummeille

L Hyvät vanhemmat, kummit ja muut seurakuntalaiset. Nämä nuoret tarvitsevat ihmisiä, jotka rukoilevat heidän puolestaan ja auttavat heitä kasvamaan kristittyinä. Olkaa te heidän tukena, niin että he vahvistuisivat uskossa ja kulkisivat ikuisen elämän tietä. Jumala teitä siinä auttakoon.

12. Virsi

Virren sijasta voi olla nuorten laulu tai konfirmaatiolaulu (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

13. Yhteinen esirukous

Yhteinen esirukous voidaan valmistella myös yhdessä rippikoululaisten kanssa. Rukous on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella.

Yhteisiä esirukouksia ja esirukousaiheita Jumalanpalvelusten kirjassa. Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien voidaan käyttää litaniaa tai Trishagion-rukousta.

Rukouskehoitus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Sävelmäsarjat 1–3:

E Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

E Ru - koil - kaam - me.

Rakas Jumala, taivaallinen Isämme. Me kiitämme sinua siitä, että olet luvannut olla kanssamme kaikki päivät maailman loppuun asti.

Me rukoilemme näiden nuorten puolesta, jotka on tänään konfirmoitu. Auta heitä kasvamaan uskossa, juurtumaan sanaasi ja saamaan voimaa seurakuntayhteydestä. Tee heidät avoimiksi sinun rakkaudellesi ja auta heitä jakamaan sitä toisille. Rohkaise heitä myös vaikeuksien keskellä turvautumaan sinuun. Tue heitä, kun he tekevät ratkaisuja elämässään.

Siunaa ja varjele seurakuntaasi, sen työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja kaikkia seurakuntalaisia, niin että sanoma sinun rakkaudestasi kuuluisi kauas.

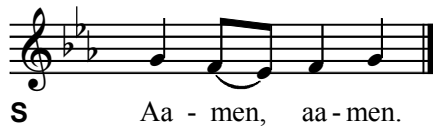
Siunaa sisariamme ja veljiämme lähellä ja kaukana. Anna maailman johtajille viisautta, niin että kansat voisivat selvittää suhteensa sotimatta.

Siunaa ja varjele kaikkia, joita on kohdannut onnettomuus, suru tai sairaus, ja niitä, jotka ovat menettäneet toivonsa. Anna heille rohkeutta ja elämänhalua ja anna heidän tuntea, että sinä olet lähellä ja pidät heistä huolta.

Siunaa ja varjele kotejamme, äitejä ja isiä, siskoja ja veljiä, isovanhempia, kummeja ja muita rakkaita. Muista yksinäisiä ja luo ihmisten välille yhteyttä, ystävällisyyttä ja auttamisen tahtoa.

Kaikkivaltias Jumala. Kiitos siitä, että saamme jättää elämämme sinun käsiisi. Johdata meidät viimein ikuiseen valtakuntaasi.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

IV Ehtoollinen

---

14. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

15. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu, prefaatio ja *Pyhä (Sanctus)

Ks. konfirmaatiomessu A, kohta 20 (Ehtoollisrukous).

Vaihtoehtoisia Pyhä-hymnejä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Rukous ja asetussanat

Jos vuorolaulu, prefaatio ja Pyhä jätetään pois, rukous alkaa kehotuksella: Kiittäkäämme Herraa, Jumalaamme.

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä, kaiken Luoja,
me muistamme kiitollisina, mitä olet tehnyt puolestamme:
Sinä lähetit Poikasi pelastamaan maailman.
Hän tuli ihmiseksi, oli yksi meistä mutta ilman syntiä.
Hän täytti tahtosi kaikessa
ja suostui kärsimykseen ja kuolemaan
lunastaakseen meidät vapaiksi.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (+), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (✚) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Armollinen Isä,
me tahdomme täyttää tämän käskyn
ja viettää pyhää ehtoollista Poikasi muistoksi
ja niin julistaa hänen kuolemaansa, kunnes hän tulee.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Me rukoilemme sinua:
Lähetä Pyhä Henkesi,
niin että luotamme lupaukseen syntien anteeksiantamisesta
ja otamme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren pelastukseksenne,
kunnes kerran saamme kohdata hänet valtakunnassasi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

16. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

17. Herran rauha (Pax)

Ks. konfirmaatiomessu A, kohta 22 (Herran rauha).

*18. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Ks. konfirmaatiomessu A, kohta 23 (Jumalan Karitsa).

Vaihtoehtoisia Jumalan Karitsa -hymnejä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumalan Karitsa voidaan laulaa myös ehtoollisen vieton aikana.

19. Ehtoollisen vietto

Kutsu

- L** Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua "Herra, en ole sen arvoinen" (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 20) voi olla hiljaisuus.

- L** Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjeltiin meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

- L** Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

20. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Kiitosrukouksena voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 110:3–5, 220:8–9, 221:10, 229:6–7 ja 235:4, paastonaikana erityisesti 79:9–10).

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

Me kiitämme sinua, taivaallinen Isä,
ehtoollisen lahjasta.
Kiitos, että rakastat meitä.
Auta meitä elämään lähellä sinua ja lähellä toisiamme.
Pidä meidät taivaan tiellä.
Kuule rukouksemme
Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

V Päätös

---

21. Ylistys

Ks. konfirmaatiomessu A, kohta 26 (Ylistys).

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Jos kiitosrukouksena (kohta 20) on laulettu virsi, jätetään ylistys pois.

*22. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.

Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähetttäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

TAI

L/E Lähtekää rauhassa.
Olkaa rohkeat,
pitäkää hyvästä kiinni,
[älkää vastatko pahaan pahalla.
Rohkaiskaa arkoja,
tukekaa heikkoja,
auttakaa sorrettuja,]
kunnioittakaa kaikkia ihmisiä.
Rakastakaa ja palvelkaa Herraa
Pyhän Hengen voimassa iloiten.

*23. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue poistuu samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakunta voi liittyä kulkueeseen.

KIRKON YHTEYTEEN OTTAMINEN

15 vuotta täyttänyt, joka on kastettu oikein, otetaan kirkon jäseneksi siten, että hän tarpeellisen opetuksen jälkeen tunnustaa kirkon uskon (KJ 1:3). Jos henkilö on käynyt rippikoulun, ei jäseneksi ottaminen edellytä muuta opetusta. Kaavaa voidaan soveltaa myös silloin, kun aikaisemmin evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuulunut henkilö otetaan uudelleen kirkon jäseneksi.

Harkinnan mukaan tätä kaavaa voidaan käyttää myös alle 15-vuotiaan varhaisnuoren ottamisessa kirkon yhteyteen. Yleisohjeet alle 15-vuotiaan ottamisesta kirkon jäseneksi ovat lapsen kasteen kaavan yhteydessä.

Opetus ja käsikirjan mukainen kirkon yhteyteen ottaminen vastaavat konfirmaatiota (KJ 1:3).

Kirkon yhteyteen ottaminen toimitetaan kirkossa, kotona tai muualla, sen mukaan kuin pappi ja asianosainen siitä sopivat.

Jos kirkkoherra ei suostu kirkkoon liittymistä koskevaan pyyntöön, hänen on saatettava asia kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston ratkaistavaksi (KJ 1:3).

I Johdanto

---

1. Virsi

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

P NN, sinä tahdot tänään yhdessä meidän kanssamme tunnustaa uskosi ja tulla kirkkomme jäseneksi. Kiitämme Jumalaa siitä, että hän on jo kasteessa ottanut sinut lapsekseen. Hän kutsuu sinua elämään uskossa Jeesukseen ja rakastamaan lähimmäisiä hänen tahtonsa mukaan. Jeesus sanoo: »Kaikki ne, jotka Isä minulle antaa, tulevat minun luokseni, ja sitä, joka luokseni tulee, minä en aja pois» (Joh. 6:37).

4. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Siihen liitetään Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.
Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!
Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.
Ps. 100

TAI

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saan avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo, hän on vartijasi,
hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.
Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina.
Ps. 121

TAI

Minä tahdon aina ylistää Herraa,
lakkaamatta laulaa hänelle kiitosta!
Herran hyvyiden tähden minä ylistän itseäni onnelliseksi.
Maan hiljaiset kuulevat sen ja iloitsevat.
Tulkaa, kiittäkää minun kanssani Herraa,
kunnioittakaamme yhdessä hänen nimeään!
Minä käännyin Herran puoleen, ja hän vastasi minulle.
Hän vapautti minut kaikesta pelosta.
Ne, jotka katsovat häneen, säteilevät iloa,
heidän kasvonsa eivät punastu häpeästä.
Ps. 34:2–6

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

5. Rukous

Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Vapahtajamme Jeesus Kristus.

Me kiitämme sinua siitä,
että olet kutsunut NN:n kirkkosi yhteyteen.
Auta häntä aina turvautumaan sinuun.
Anna Pyhän Henkesi asua hänessä,
niin että hän kasvaisi lapsenasi
ja pääsisi kerran luoksesi ikuisen kirkkauteen.
Kuule meitä, sinä, joka Isän ja Pyhän Hengen kanssa
elät ja hallitset aina ja ikuisesti.

2. Kaikkivaltias Jumala.

Katso armollisesti NN:ään,
jonka olet kutsunut kirkkosi yhteyteen.
Vahvista häntä Pyhällä Hengelläsi.
Anna hänen pysyä Jeesuksen Kristuksen opetuslapsena
ja seurakuntasi jäsenenä.
Auta häntä palvelemaan sinua ja lähimmäisiään.
Tätä rukoilemme Jeesuksen nimessä.

S Aamen.

II Sana

---

6. Raamatunluku

Luetaan jokin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Ef. 2:19–20

Te ette siis enää ole vieraita ja muukalaisia, vaan kuulutte Jumalan perheeseen, samaan kansaan kuin pyhät. Te olette kiviä siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat ja jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus.

Tit. 3:4–5

Kun Jumalan, meidän pelastajamme, hyvyys ja rakkaus ihmisiä kohtaan tuli näkyviin, hän pelasti meidät, ei meidän hurskaiden tekojemme tähden, vaan pelkästä armosta. Hän pelasti meidät pesemällä meidät puhtaiksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät.

Luuk. 15:20–24

Niin poika lähti isänsä luo. Kun poika vielä oli kaukana, isä näki hänet ja heltyi. Hän juoksi poikaa vastaan, sulki hänet syliinsä ja suuteli häntä. Poika sanoi hänelle: »Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinua vastaan. En ole enää sen arvoinen, että minua kutsutaan pojaksesi.» Mutta isä sanoi palvelijoilleen: »Hakekaa joutuin parhaat vaatteet ja pukekaa hänet niihin, pankaa hänelle sormus sormeen ja kengät jalkaan. Tuokaa syöttövasikka ja teurastakaa se. Nyt syödään ja vietetään ilojuhlaa! Minun poikani oli kuollut mutta heräsi eloon, hän oli kadoksissa, mutta nyt hän on löytynyt.» Niin alkoi iloinen juhla.

Joh. 6:37

Jeesus sanoo:

»Kaikki ne, jotka Isä minulle antaa, tulevat minun luokseni, ja sitä, joka luokseni tulee, minä en aja pois.»

Joh. 13:34–35

Jeesus sanoo:

»Minä annan teille uuden käskyn: rakastakaa toisianne! Niin kuin minä olen rakastanut teitä, rakastakaa tekin toinen toistanne. Kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos te rakastatte toisianne.»

7. Virsi

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia.

8. Puhe

Pappi pitää vapaan puheen tai käyttää seuraavaa puhetta. Puheessa voi käsitellä seuraavia aiheita:

- Jumalan lapseus, Kristuksen sovitustyö, Pyhän Hengen lahja
- uskonelämän hoitaminen
- yhteys seurakuntaan.

Olemme kokoontuneet Jumalan eteen, koska sinä, NN, tahdot tulla kirkkomme yhteyteen. Iloitsemme tästä päätöksestä. Haluamme toivottaa sinut tervetulleeksi, niin kuin perheenjäsen toivotetaan tervetulleeksi kotiin. Seurakunta on perhe, jossa erilaiset ihmiset elävät yhdessä taivaalliseen Isäänsä turvaten. Jokaisella on siinä oma paikkansa ja

tehtävänsä. Opettelemme yhdessä elämään Jumalan tahdon mukaan. Jumala kutsuu meitä uskomaan häneen ja rakastamaan lähimmäisiämme. Siinä on kristityn kutsumus.

Usko Kristuksen sovitustyöhön avaa meille tien anteeksiantamukseen ja uuteen alkuun. Sinäkin, NN, saat päivittäin tulla osalliseksi Jumalan armosta. Pyhä Henki on oppaanasi. Hän vahvistaa sinua tehtävissäsi tässä maailmassa. Rukouksessa saat pyytää Jumalalta apua ja rohkeutta.

Jumalan perhe kokoontuu viettämään yhteistä juhlaa jumalanpalvelukseen. Kaikkia seurakunnan jäseniä kutsutaan kirkkoon kuulemaan Jumalan sanaa, kiittämään ja rukoilemaan taivaallista Isää. Ehtoollisella Jeesus itse palvelee meitä ja hoitaa armollaan. Tule, NN, etsimään näistä lahjoista voimaa elämääsi. Niin kristillinen usko kantaa sinua läpi elämän taivaalliseen kotiin asti.

III Kirkon yhteyteen ottaminen

Kirkon yhteyteen otettava voi siirtyä alttarin eteen.

9. Kysymys

P Tahdotko liittyä kirkkomme yhteyteen tunnustamalla yhteisen kristillisen uskomme?

Vastaus:

Tahdon.

*10. Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhän yhteyden,

syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

*11. Siunaaminen

P Olet ilmaissut halusi liittyä kirkkoomme ja tunnustanut uskosi.

Jumalan ja hänen seurakuntansa palvelijana otan sinut, NN, kirkkomme yhteyteen Isän ja
✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Siunattava Aamen.

Kirkon yhteyteen otettu polvistuu. Pappi panee kätensä hänen päänsä päälle.

P Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus
olkoon sinun kanssasi.

S Aamen.

12. Yhteinen esirukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P Rukoilkaamme.

Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isämme. Me rukoilemme NN:n puolesta, joka on tullut kirkkomme jäseneksi. Rohkaise häntä etsimään voimaa sanastasi ja pyhästä ehtoollisesta. Auta häntä elämään kristittynä tahtosi mukaan. Johdata häntä kaikkina päivinä ja osoita hänelle tie, jota kulkea. Siunaa NN:ää ja hänen läheisiään. Anna seurakunnan olla hänelle ja meille kaikille koti, jossa voimme kasvaa yhdessä. Pidä meidät lapsinasi ja vie kerran luoksesi taivaaseen. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

13. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.

Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päättös

---

14. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

P Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

15. Virsi

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia.

AVIOLIITON SOLMIMINEN

Avioliittoon vihkiminen

Avioliittoon vihkiminen voidaan toimittaa sen jälkeen, kun vihittävät ovat saaneet todistuksen siitä, että avioliiton solmimiselle ei ole estettä.

Kirkollisesti vihittävien tulee olla rippikoulun käyneitä kirkon jäseniä. Heidät voidaan vihkiä kirkollisesti, vaikka toinen kihlakumppaneista ei olisikaan kirkon jäsen, jos hän on kuitenkin muun kristillisen kirkon tai uskontokunnan jäsen. (KJ 2:18.) Avioliittoon aikovien tai jo vihittyjen nimet ilmoitetaan seurakunnan yhteisessä jumalanpalveluksessa, mikäli asianosaiset eivät ole sitä kieltäneet. Heidän puolestaan rukoillaan yhteisessä esirukouksessa.

Vihkimisen toimittaa pappi. Hänen tulee keskustella vihittävien kanssa siitä, mitä avioliitto on ja mitä Jumalan siunauksen pyytäminen sille merkitsee.

Musiikin valinnassa tulee ottaa huomioon toimituksen jumalanpalvelusluonne. Toimituksessa tulisi olla ainakin yksi virsi tai vihkilaulu (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin). Musiikista vastaa kanttori, jonka kanssa tulee keskustella asiasta.

Vihkiminen toimitetaan kirkossa tai muualla, sen mukaan kuin pappi ja vihittävät siitä sopivat (KJ 2:19).

Vihkimisessä tulee olla läsnä vähintään kaksi todistajaa. Vihittävät asettuvat alttarin (vihkijän) eteen siten, että morsian on sulhasen vasemmalla puolella.

Avioliittoon vihkiminen voidaan merkitä vihki- tai perheeramattuun.

I Johdanto

---

*1. Johdantomusiikki

Johdantomusiikkina voi olla soitinmusiikkia ja/tai virsi.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Amen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja:

P Hyvä hääpari, NN ja NN (etunimet). Te olette tulleet Jumalan kasvojen eteen solmimaan avioliiton. Hänen sanaansa kuunnellen ja yhdessä rukoillen pyydämme teille ja avioliittollenne Jumalan siunausta. Raamatussa sanotaan: »Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät.»

(1. Moos. 1:27–28.)

TAI

- P** Rakkaat ystävät. Olemme nyt Jumalan edessä pyytämässä NN:lle ja NN:lle (etunimet) hänen siunaustaan. Jeesus sanoo: »Maaailman alussa Jumala loi ihmisen mieheksi ja naiseksi. Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.» (Mark. 10:6–9.)

TAI

- P** Rakkaat ystävät, NN ja NN (etunimet). Raamatussa sanotaan, että Jumala loi ihmisen mieheksi ja naiseksi ja tarkoitti heidät kumppaneiksi toisilleen. Jumalan sanaa kuunnellen ja yhdessä rukoillen pyydämme avioliittollenne hänen siunaustaan.

4. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Rajaton on Jumalan rakkaus,
iäti hän on meille uskollinen.

Ps. 117:2

TAI

Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.

Ps. 91:2

Psalmi

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»

Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

Ps. 91:1–2, 4, 9

TAI

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saa avun Herralta,

häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo, hän on vartijasi,
hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.
Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina.

Ps. 121

TAI

Herra on luotettava kaikissa sanoissaan,
uskollinen kaikissa teoissaan.
Kaikki katsovat odottaen sinuun,
ja sinä annat heille ruoan ajallaan.
Sinä avaat kätesi
ja hyvydessäsi ravitset kaiken mikä elää.
Herra on kaikessa oikeamielinen,
hän on uskollinen kaikissa teoissaan.
Hän on lähellä sitä, joka huutaa häntä avuksi,
sitä, joka vilpittömästi kääntyy hänen puoleensa.
Hän täyttää niiden pyynnöt, jotka häntä pelkäävät,
hän kuulee heidän huutonsa ja auttaa heitä.

Ps. 145:13, 15–19

TAI

Paina minut sinetiksi sydäntäsi vasten,
pane sinetiksi ranteesi nauhaan.
Rakkaus on väkevä kuin kuolema,
kiivas ja kyltymätön kuin tuonela.
Sen hehku on tulen hehkua,
sen liekki on Herran liekki.
Suuret vedet eivät voi sitä sammuttaa,
virran tulva ei vie sitä mukanaan.
Jos joku tarjoaisi talot ja tavarat rakkauden hinnaksi,
hän saisi vain toisten pilkan.

Laul. I. 8:6–7

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,

iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

5. Rukous

Voidaan käyttää myös morsiusmessun kaavan rukouksia (kohta 8).

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan lausua tai laulaa. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Jumala, taivaallinen Isä.
Sinä loit ihmisen mieheksi ja naiseksi
ja annoit heille avioliiton lahjaksi ja tehtäväksi.
Siunaa NN:ää ja NN:ää, jotka tänään solmivat avioliiton.
Kiitos, että olet antanut heidän löytää toisensa.
Siunaa tämä juhla, jota nyt vietämme.
Anna Kristuksen olla vieraanamme.
Tätä rukoilemme hänen nimessään.
2. Kristus, sinä rakkauden lähde.
Sinä pyhitit kerran Kaanan häät läsnäolollasi.
Ole läsnä myös tässä hääjuhlassa,
jossa NN ja NN solmivat avioliiton.
Vie meidät kaikki kerran suureen hääjuhlaasi taivaassa.
Kuule meitä hyvyytesi tähden.
3. Jumala, kaiken luoja.
Sinä annat avioliitossa miehen ja naisen
kumppaniksi toisilleen.
Me kiitämme sinua siitä,
että myös avioliitto heijastaa
luomistyösi hyvyyttä ja kauneutta.
Anna siunauksesi NN:n ja NN:n liitolle,
niin että he saisivat siinä täyttää sinun antamaasi tehtävää
ja ottaa kiitollisina vastaan elämän lahjat.
Kuule meitä, sinä, joka olet kaiken hyvyyden lähde.
4. Taivaallinen Isä.
Rakkaudessa olet asettanut avioliiton
ja kutsunut puoliset elämään sanasi mukaan.
Auta heitä rakastamaan toisiaan,
niin kuin Kristus rakasti seurakuntaa.
Auta puolisoita pitämään avioliittonsa pyhänä
ja noudattamaan elämässään sinun tahtoasi.
Anna heille voimaa pysyä toisilleen uskollisina.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.

II Sana

---

6. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

1. Moos. 1:27–28

Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät ja sanoi heille: »Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maa ja ottakaa se valtaanne. Vallitkaa meren kaloja, taivaan lintuja ja kaikkea, mikä maan päällä elää ja liikkuu.»

1. Kor. 13:1–8, 13

Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä mutta minulta puuttuisi rakkaus, olisin vain kumiseva vaski tai helisevä symbaali. Vaikka minulla olisi profetoimisen lahja, vaikka tuntisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin siirtää vuoria, mutta minulta puuttuisi rakkaus, en olisi mitään. Vaikka jakaisin kaiken omaisuuteni nälkää näkeville ja vaikka antaisin polttaa itseni tulella mutta minulta puuttuisi rakkaus, en sillä mitään voittaisi.

Rakkaus on kärsivällinen, rakkaus on lempeä. Rakkaus ei kadehdi, ei kersku, ei pöyhkeile, ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaa etuaan, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa, ei iloitse vääryydestä vaan iloitsee totuuden voittaessa. Kaiken se kestää, kaikessa uskoo, kaikessa toivoo, kaiken se kärsii. Rakkaus ei koskaan katoa.

Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus.

Ef. 4:32–5:2

Olkaa toisianne kohtaan ystävällisiä ja lempeitä ja antakaa toisillenne anteeksi, niin kuin Jumalakin on antanut teille anteeksi Kristuksen tähden.

Pitäkää siis Jumalaa esikuvananne, olettehan hänen rakkaita lapsiaan. Rakkaus ohjatkoon elämäännne, onhan Kristuskin rakastanut meitä ja antanut meidän tähtemme itsensä lahjaksi, hyvältä tuoksuvaksi uhriksi Jumalalle.

Fil. 4:4–7

Iloitkaa aina Herrassa! Sanon vielä kerran: iloitkaa! Tulkoon teidän lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on jo lähellä. Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka

ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

Kol. 3:12–14

Te, jotka olette Jumalan valittuja, pyhiä ja hänelle rakkaita, pukeutukaa siis sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, lempeyteen ja kärsivällisyyteen. Pitäkää huolta, että tulette toimeen keskenänne, antakaa anteeksi toisillenne, vaikka teillä olisikin moittimisen aihetta. Niin kuin Herra on antanut teille anteeksi, niin antakaa tekin. Mutta kaiken kruunuksi tulkoon rakkaus, sillä se tekee kaiken täydelliseksi.

1. Joh. 4:9, 11–12

Juuri siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän.

Rakkaat ystävät! Kun Jumala on meitä näin rakastanut, tulee meidänkin rakastaa toisiamme. Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Mutta jos me rakastamme toisiamme, Jumala pysyy meissä ja hänen rakkautensa on saavuttanut meissä päämääränsä.

Matt. 19:4–6

Jeesus sanoo:

»Ettekö ole lukeneet, että Luoja alun perin teki ihmisen mieheksi ja naiseksi? Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.»

Joh. 2:1–11

Viikon kolmantena päivänä vietettiin Galilean Kaanassa häitä. Jeesuksen äiti oli siellä, ja myös Jeesus ja hänen opetuslapsensa kutsuttiin häihin. Viini loppui kesken, ja äiti sanoi Jeesukselle: »Heillä ei ole viiniä.» Mutta Jeesus vastasi: »Anna minun olla, nainen. Minun aikani ei ole vielä tullut.» Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: »Mitä hän teille sanookin, tehkää se.»

Siellä oli kuusi kivistä vesiastiaa juutalaisten tapojen mukaisia pesuja varten; ne olivat parin kolmen mitan vetoisia. Jeesus sanoi palvelijoille: »Täyttäkää astiat vedellä», ja he täyttivät ne reunoja myöten. Sitten hän sanoi: »Ottakaa nyt siitä ja viekää pitojen valvojalle», ja he veivät. Valvoja maistoi vettä: se oli muuttunut viiniksi. Toisin kuin palvelijat, jotka olivat veden astiasta ottaneet, hän ei tiennyt, mistä viini oli peräisin. Hän kutsui sulhasen luokseen ja sanoi: »Kaikki tarjoavat ensiksi hyvän viinin ja sitten, kun vieraat alkavat juopua, huonompaa. Mutta sinä olet säästänyt hyvän viinin tähän asti.»

Tämä oli Jeesuksen tunnusteoista ensimmäinen, ja hän teki sen Galilean Kaanassa. Hän ilmaisi sillä kirkkautensa, ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen.

Joh. 15:9–12

Jeesus sanoo:

»Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin olen minä rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessaani. Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessaani, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan.

Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämessänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. Minun käskyni on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä.»

7. Puhe

Pappi pitää vapaan puheen tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Puheessa voi käsitellä seuraavia aiheita:

- avioliitto Jumalan lahjana ja järjestyksenä
- avioliitto puolisoiden kasvun paikkana
- perhe yhteiskunnan perussoluna
- ilo ja kiitollisuus
- rakkaus ja uskollisuus
- tunne ja tahto
- anteeksi pyytäminen ja anteeksi antaminen
- sukulaisten ja ystävien tuki.

Hyvä hääpari, NN ja NN (etunimet), koolla oleva seurakunta / hyvät häävieraat. Jumala on itse asettanut avioliiton jo luomisen aamussa. Herramme Jeesus Kristus on korostanut sen merkitystä sanoessaan: »Minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.» Pitäkää sen tähden huolta liitostanne. Kun näin teette, se voi tuoda elämäänne onnea ja siunausta. Olkaa nöyriä ja kunnioittakaa toisianne, niin että keskinäinen yhteytenne säilyisi avioliiton arjessa.

Antakaa Kristuksen tulla kotiinne. Olkoon Jumalan sana valona yhteisellä tiellänne. Silloin hänen Henkensä voi vaikuttaa sydämessänne, niin että rakkautesanne lujittuu ja syvenee. Muistakaa rukouksen mahdollisuus. Ylistäkää hyvinä päivinä Jumalan hyvyyttä ja turvautukaa pahoina päivinä hänen apuunsa.

Apostoli kehottaa kristittyjä kantamaan toistensa taakkoja. Jakakaa siis elämän mukanaan tuomat ilot ja surut, pyytäkää anteeksi ja olkaa valmiit myös antamaan toisillenne anteeksi. Palvelkaa toisianne niillä lahjoilla, jotka olette Jumalalta saaneet. Uskollisuus, rakkaus ja usko Jumalaan luovat liitollenne kestävän perustan. Silloin saatte kokea sitä siunausta, jonka Jumala on aviopuolisoille luvannut.

[Sukulaiset ja ystävät! Olette tänään iloitsemassa NN:n ja NN:n (etunimet) kanssa ja saattamassa heitä matkaan onnentoivotuksin ja siunauksin. Olkaa heidän tukenaan myös elämän arjessa. Muistakaa heitä rukouksissanne.]

TAI

Rakkaat ystävät, NN ja NN (etunimet). Tänään on teidän suuri juhlapäivänne. Jumala on antanut teidän löytää toisenne. Nyt sitoudutte elämään yhdessä toisianne rakastaen ja kunnioittaen. Me iloitsemme teidän kanssanne ja rukoilemme liitollenne Jumalan siunausta.

Rakkaus on tunteista väkevimpiä. Se ei kuitenkaan ole pelkästään tunne. Todellinen rakkaus kutsuu teitä pitämään huolta toisistanne arkisen elämän keskellä. Rakkaudessa voi kasvaa, sen hyväksi voi toimia ja sitä tulee vaalia.

Jumala on rakkauden lähde. Hän on asettanut avioliiton luodessaan ihmisen mieheksi ja naiseksi. Parhaimmillaan juuri siinä liitossa toteutuvat ilo ja onni. Yhä edelleen hän antaa meidän kokea hyvyttä ja rakkautta. Parhaimmassakin avioliitossa kohdataan ongelmia. Puhukaa keskenänne myös vaikeista asioista ja kuunnelkaa toisianne. Jeesus itse hyväksyi ystävikseen erehtyneitä ja puutteellisia ihmisiä. Näin hän antoi meille esimerkin. Anteeksi pyytäminen ja anteeksi antaminen ovat Jumalan lahjaa.

[Koti]seurakunta antaa teille tänä juhlapäivänänne Raamatun. Siellä on paljon neuvoja ja ohjeita yhteiselle tielle. Parasta Raamatussa eivät kuitenkaan ole neuvot tai ohjeet, vaan Jumalan lupaukset. Hän on luvannut olla omissa kanssa myös elämän arjessa.

III Vihkiminen

Seurakunta voi seisoa kohtien 8–11 aikana.

8. Kysymykset

Pappi kysyy sulhaselta:

Kaikki tietävän Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan (näiden todistajien) läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviovaimoksesi ja osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinikäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

Pappi kysyy morsiamelta:

Kaikki tietävän Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan (näiden todistajien) läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviomieheksesi ja osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinikäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

TAI

Pappi kysyy sulhaselta:

Jumalan edessä ja tämän seurakunnan (näiden todistajien) läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviovaimoksesi, olla hänelle uskollinen ja rakastaa häntä hyvinä ja pahoina päivinä, aina kuolemaan asti?

Vastaus:

Tahdon.

Pappi kysyy morsiamelta:

Jumalan edessä ja tämän seurakunnan (näiden todistajien) läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviomieheksesi, olla hänelle uskollinen ja

rakastaa häntä hyvinä ja pahoina päivinä, aina kuolemaan asti?

Vastaus:

Tahdon.

9. Sormusrukous

Sulhanen antaa papille sormuksen (sulhanen ja morsian antavat papille sormukset).

Vihittävät voivat polvistua.

Pappi lausuu pitäen sormusta (sormuksia) koholla:

Rukoilkaamme sen liiton puolesta, jonka merkinä tämä sormus on (nämä sormukset ovat).

Kaikkivaltias Jumala.

Sinä itse olet rakkaus ja siunaat niitä,
jotka turvautuvat sinuun.

Ota suojelukseesi tämä liitto.

Auta NN:ää ja NN:ää (etunimet) elämään avioliitossaan

pyhän tahtosi mukaan,

pysymään toisilleen uskollisina

ja palvelemaan toisiaan kiitollisin mielin.

Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

Pappi antaa sulhaselle sormuksen, ja tämä panee sen morsiamen vasemman käden nimettömään. Jos käytetään kahta sormusta, pappi antaa vihittäville sormukset ja nämä panevat ne toistensa vasemman käden nimettömään.

10. Sormuslupaukset

Jos vihittävät toivovat, toimitus voi ennen sormuksen (sormusten) panemista sormeen jatkaa siten, että sulhanen pitää morsiamen kanssa sormusta (sormuksia) ja lausuu:

Minä, NN,

otan sinut, NN,

nyt avioaimokseni

ja tahdon rakastaa sinua hyvinä ja pahoina päivinä [elämän loppuun asti].

Merkiksi annan sinulle tämän sormuksen.

Morsian lausuu:

Minä, NN,

otan sinut, NN,

nyt aviomiehekseni

ja tahdon rakastaa sinua hyvinä ja pahoina päivinä [elämän loppuun asti].

Merkiksi otan sinulta (annan sinulle) tämän sormuksen.

TAI

Sulhanen lausuu:

Minä rakastan sinua, NN.

Haluan jakaa ilot ja surut kanssasi

ja olla sinulle uskollinen, kunnes kuolema meidät erottaa.

Morsian lausuu:

Minä rakastan sinua, NN.

Haluan jakaa ilot ja surut kanssasi

ja olla sinulle uskollinen, kunnes kuolema meidät erottaa.

11. Avioliiton vahvistaminen ja aviopuolisoiden siunaaminen

Avioliiton vahvistaminen

P Te olette nyt ottaneet toisenne aviopuolisoiksi ja tunnustaneet sen julkisesti Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan (näiden todistajien) läsnä ollessa. Vihkisormus on annettu avioliittonne merkiksi. Sillä valtuutuksella, joka minulle on uskottu, vahvistan teidän liittonne ja julistan teidät aviopuolisoiksi.

Aviopuolisoiden siunaaminen

Vihityt voivat polvistua.

P [Jumala, taivaallinen Isä,
antakoon teille ilonsa ja siunauksensa.

Jumalan ainoa Poika
olkoon hyvydessään teidän kanssanne niin ilon kuin murheen päivinä.

Jumala, Pyhä Henki,
asukoon teissä ja vuodattakoon lakkaamatta rakkautensa teidän sydämiinne.]

Siunatkoon teitä kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

[Jumalan Henki ohjatkoon teitä,
Jumalan voima varjeltakoon teitä,
Jumalan viisaus opettakoon teitä,
Jumalan käsi suojeltakoon teitä,
Jumalan tie antakoon teille suunnan.]

Siunatkoon teitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala,
Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

Herramme Jeesuksen Kristuksen armo (✝), Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus
olkoon teidän kanssanne.

S Aamen.

12. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää vihkilaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

13. Yhteinen esirukous

Voidaan käyttää myös morsiusmessun kaavan rukouksia (kohta 19). Rukous voidaan valmistella myös yhdessä vihkitoitukseen osallistuvien kanssa.

P/E Rukoilkaamme.

1. Jumala, rakas taivaallinen Isä. Rukoilemme siunaustasi NN:lle ja NN:lle, jotka ovat edessäsi solmineet avioliiton. Suo heidän kokea kodissaan onnea ja sinun läsnäolosi siunausta. Lujita heidän keskinäistä rakkauttaan. Anna heille vastuuntuntoa ja uskollisuutta. Auta heitä voittamaan kiusaukset. Varjele heidän ruumiinsa ja sielunsa. Johdata heitä koko elämän ajan ja anna apusi elämän vaikeisiin päiviin. Vahvista heissä uskoa ja toivoa. Vie heidät kerran ikuiseen kotiin, kirkkauteen. Kuule rukouksemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.
2. Kaikkivaltias Jumala. Ellet sinä rakenna taloa, rakentajat näkevät turhaan vaivaa. Liitä nämä aviopuolisot toisiinsa rakkaudella ja pyhitä heidän avioliittonsa nimesi kunniaksi. Auta heitä rakentamaan koti, jossa usko, toivo ja rakkaus vallitsevat. Anna heille Pyhä Henkesi, niin että he sinun siunaaminasi eläisivät rauhassa. Auta heitä kilvoittelemaan uskossa ja vie heidät kerran taivaan kotiin. Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
3. Kaikkivaltias, armollinen Jumala. Me kiitämme sinua rakkauden lahjasta. Siunaa NN:ää ja NN:ää, jotka ovat sinun edessäsi solmineet avioliiton. Me kiitämme sinua siitä, että he rakastavat toisiaan, luottavat toisiinsa ja tahtovat pitää huolta toisistaan läpi elämänsä. Rohkaise heitä kasvamaan yhä läheisempään yhteyteen, niin ettei mikään erottaisi heitä. Auta heitä kaikissa elämän vaiheissa rakastamaan toisiaan ja olemaan toisilleen uskollisia. Varjele heitä sairaudelta ja onnettomuuksilta, kaikelta, mikä saattaisi vahingoittaa. Jos jokin koettelemus kohtaa, anna sen viedä heitä entistä lähemmäksi toisiaan ja sinua. Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.
4. Pyhä Jumala, taivaallinen Isä. Jo alusta alkaen olet siunannut luomakuntaasi runsailla lahjoilla. Anna siunauksesi nyt NN:lle ja NN:lle, niin että he liittyisivät toisiinsa keskinäisessä rakkaudessa ja kumppanuudessa. Auta heitä pitämään avioliittonsa pyhänä ja sitoutumaan siinä toisiinsa. Me rukoilemme tätä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden, joka elää ja hallitsee sinun ja Pyhän Hengen kanssa aina ja ikuisesti.

5.

P/E Jumala, taivaallinen Isä. Sinä olet asettanut avioliiton. Sinä pyhität kotimme läsnäolollasi. Me rukoilemme sinua: Yhdistä nämä aviopuolisot toisiinsa rakkaudella ja siunaa heidän avioliittonsa nimesi kunniaksi. Me rukoilemme sinua.

Isä tai äiti:

Sinä annoit meille kerran lapsemme. Kiitämme siitä ilosta, jota he ovat tuoneet elämäämme. Siunaa heitä, kun he rakentavat omaa kotia ja perhettä. Varjele heitä kaikelta pahalta. Anna heille sovinnollinen mieli ja opeta heitä pyytämään ja antamaan anteeksi. [Me rukoilemme sinua.]

Joku sisaruksista:

Tänään me kiitämme sinua lapsuudenkodistamme. Ole NN:n ja NN:n kanssa ja varjele

heitä sillä matkalla, jolle he ovat nyt lähteneet. Auta meitä pysymään läheisinä toisillemme. [Me rukoilemme sinua.]

Joku kummeista:

Kasteessa sinä lupasit siunauksesi kummilapselleni. Siunaa vieläkin häntä ja hänelle rakkainta ihmistä. Auta heitä muistamaan, että kasteen armoon saa aina uudestaan palata. [Me rukoilemme sinua.]

Joku ystävistä:

Sinä olet johdattanut NN:n ja NN:n yhteen. Siunaa heidän rakkautensa. Auta heitä pysymään yhdessä elämänsä loppuun asti. Anna meille iloa ystävyystämme myös tulevinä päivinä. [Me rukoilemme sinua.]

P/E Taivaallinen Isä. Kiitos, että kuulet rukouksemme. Jätämme nämä aviopuolisot ja itsemme sinun haltuusi. Vie meidät kerran taivaan kotiin. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

14. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

Herran rukouksen ekumeeninen sanamuoto on Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päätös

---

15. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

Siunauksen jälkeen pappi antaa aviopuolisoille Raamatun.

P Herra siunatkoon teitä ja varjeltakoon teitä.

Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

16. Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

P Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*17. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, laulu ja/tai soitinmusiikkia. Virsi tai laulu voidaan laulaa myös kohdan 15 edellä.

Morsiusmessu

Ohjeet avioliittoon vihkimisestä ja siihen valmistautumisesta ovat avioliittoon vihkimisen kaavan alussa.
Vihittävät saapuvat johdantomusiikin aikana alttarin eteen, polvistuvat ja siirtyvät sen jälkeen heille varatuille paikoille.

I Johdanto

---

*1. Johdantomusiikki

Johdantomusiikkina voi olla soitinmusiikkia ja/tai virsi.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Siunaus

Sävelmäsarja 4:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen - gen ni - meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Johdantosanojen tulee johdattaa synnintunnustukseen.

L Hyvä morsiuspari, NN ja NN. Olette tulleet Jumalan kasvojen eteen solmimaan avioliiton ja pyytämään sille Jumalan siunausta. Raamatussa sanotaan: »Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät.» (1. Moos. 1:27–28.) Rukoilemme Jumalaa, että hän antaisi teille runsaasti hyviä lahjojaan, varjelisi teitä ja vahvistaisi teitä sanallaan. Ylistämme Jumalaa hänen rakkaudesta ja iloitemme Pyhän Hengen osallisuudesta. Vietämme yhdessä pyhää ehtoollista, joka on anteeksiantamuksen, rakkauden ja yhteyden ateria. Turvaudumme Herramme Jeesuksen Kristuksen armoon ja rukoilemme Jumalan anteeksiantoa [yhteen ääneen] näin sanoen:

TAI

L Rakkaat ystävät, NN ja NN. Te olette tulleet Jumalan kasvojen eteen solmimaan avioliiton. Jeesus sanoo: »Maailman alussa Jumala loi ihmisen mieheksi ja naiseksi. Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.» (Mark. 10:6–9.) Pyydämme Jumalaa, että hän tekisi rakkautesi kestäväksi ja vahvistaisi teitä sanallaan. Yhdessä läheistenne ja ystävienne kanssa rukoilemme avioliittollenne Jumalan siunausta ja vietämme pyhää ehtoollista.

Rakkaat kristityt. Kiitämme taivaallista Isää kaikesta, mitä hän on antanut meille. Jätämme hänen käsiinsä sen, mikä on takanapäin, ja pyydämme johdatusta edessä olevaan. Jumalan rakkaus on täydellistä, mutta meidän rakkautemme häntä ja toisiamme kohtaan on heikkoa ja vajavaista. Kadumme sitä pahaa, minkä olemme tietoisesti tai tietämättämme tehneet. Jumalan armahtavaisuuteen luottaen rukoilemme anteeksiantoa [yhteen ääneen] näin sanoen:

4. Yhteinen rippi

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Herra, sinä olet luonut meidät
elämään yhdessä toistemme kanssa,
auttamaan ja tukemaan toisiamme.
Kuitenkin me valitsemme teitä,
jotka vievät meidät kauas toisistamme,
jätämme apumme antamatta
ja kiitoksen sanomatta.
Anna anteeksi itsekkytemme.
Sytytä meissä rakkaus
sinua ja toisiamme kohtaan.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. »Siinä on rakkaus – ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovituksiksi.»
Rakkaudessaan Jumala armahtaa meitä ja antaa meille kaikki syntimme anteeksi.
2. Jeesus sanoo:
»Ystäväni, ole rohkealla mielellä, sinun syntisi annetaan anteeksi.»
[Hänen palvelijanaan julistan sinulle tämän synninpäästön Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.]

S Aamen.

5. Psalmi

Voidaan käyttää avioliittoon vihkimisen kaavan psalmeja (kohta 4) tai kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän psalmia.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Isää,
kaiken hyvän antajaa,
että hän lahjoittaisi palvelijoilleen siunauksensa ja varjeluksensa.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Kristusta,
rakkauden lähdettä,
että hän antaisi palvelijoilleen sovinnollisen mielen.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Pyhää Henkeä,
yhteyden luoja,
että hän varustaisi palvelijansa rakkaudella ja uskollisuudella.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

TAI

Sävelmäsarja 3:

TAI

Sävelmäsarja 4:

TAI

Sävelmäsarja 4:

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä voidaan käyttää seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus soveltuu erityisesti juhlapyhien kiitosvirreksi. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

- S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.
- E** Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!
- [S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]
- E** Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[S] Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniassa.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös avioliittoon vihkimisen kaavan rukouksia (kohta 5).

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

1. Pyhä Jumala, taivaallinen Isämme,
sinä olet rakkauden ehtymätön lähde.
Kiitos avioliiton lahjasta.
Auta puolisoita pitämään huolta toisistaan,
niin että heidän keskinäinen rakkautensa lujittuisi.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.
2. Kaikkivaltias Jumala.
Sinä loit ihmisen elämään yhdessä miehenä ja naisena
ja siunasi heidät.
Anna aviopuolisoille keskinäistä rakkautta.
Auta heitä pysymään uskollisina
ja rakastamaan toisiaan hyvinä ja pahoina päivinä.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen nimessä.
3. Taivaallinen Isä.
Rakkaudessa olet asettanut avioliiton
ja kutsunut puoliset elämään sanasi mukaan.
Auta heitä rakastamaan toisiaan,
niin kuin Kristus rakasti seurakuntaa.
Auta puolisoita pitämään avioliittonsa pyhänä
ja noudattamaan elämässään sinun tahtoasi.

Anna heille voimaa pysyä toisilleen uskollisina.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

II Sana

---

9. Lukukappale

Luetaan jokin avioliittoon vihkimisen kaavassa olevista lukukappaleista (kohta 6). Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää vihkilaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

*11. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Luetaan jokin avioliittoon vihkimisen kaavassa olevista evankeliumiteksteistä (kohta 6). Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai muuta evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilauseetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[L/E Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

12. Saarna

---

*13. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen. Voidaan käyttää myös Nikean uskontunnustusta.

Uskontunnustuksena voi olla myös virsi 167 tai 171. Vaihtoehtoisia uskontunnustuslauluja Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhän yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

III Vihkiminen

Seurakunta voi seisoa kohtien 14–17 aikana.

14. Kysymykset

Morsiuspari astuu alttarin ääreen.

Pappi kysyy sulhaselta:

Kaikkietävän Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviovaimoksesi ja osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinikäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

Pappi kysyy morsiamelta:

Kaikkitietävän Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviomieheksesi ja osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinikäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

TAI

Pappi kysyy sulhaselta:

Jumalan edessä ja tämän seurakunnan läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviovaimoksesi, olla hänelle uskollinen ja rakastaa häntä hyvinä ja pahoina päivinä, aina kuolemaan asti?

Vastaus:

Tahdon.

Pappi kysyy morsiamelta:

Jumalan edessä ja tämän seurakunnan läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviomieheksesi, olla hänelle uskollinen ja rakastaa häntä hyvinä ja pahoina päivinä, aina kuolemaan asti?

Vastaus:

Tahdon.

15. Sormusrukous

Sulhanen antaa papille sormuksen (sulhanen ja morsian antavat papille sormukset).

Vihittävät voivat polvistua.

Pappi lausuu pitäen sormusta (sormuksia) koholla:

Rukoilkaamme sen liiton puolesta, jonka merkinä tämä sormus on (nämä sormukset ovat).

Kaikkivaltias Jumala.

Sinä itse olet rakkaus ja siunaat niitä,
jotka turvautuvat sinuun.

Ota suojelukseesi tämä liitto.

Auta NN:ää ja NN:ää (etunimet) elämään avioliitossaan
pyhän tahtosi mukaan,

pysymään toisilleen uskollisina

ja palvelemaan toisiaan kiitollisin mielin.

Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

Pappi antaa sulhaselle sormuksen, ja tämä panee sen morsiamen vasemman käden nimettömään. Jos käytetään kahta sormusta, pappi antaa vihittäville sormukset ja nämä panevat ne toistensa vasemman käden nimettömään.

16. Sormuslupaukset

Jos vihittävät toivovat, toimitus voi ennen sormuksen (sormusten) panemista sormeen jatkaa siten, että sulhanen pitää morsiamen kanssa sormusta (sormuksia) ja lausuu:

Minä, NN,
otan sinut, NN,
nyt aviovaimokseni
ja tahdon rakastaa sinua hyvinä ja pahoina päivinä [elämän loppuun asti].
Merkiksi annan sinulle tämän sormuksen.

Morsian lausuu:

Minä, NN,
otan sinut, NN,
nyt aviomiehekseni
ja tahdon rakastaa sinua hyvinä ja pahoina päivinä [elämän loppuun asti].
Merkiksi otan sinulta (annan sinulle) tämän sormuksen.

TAI

Sulhanen lausuu:

Minä rakastan sinua, NN.
Haluan jakaa ilot ja surut kanssasi
ja olla sinulle uskollinen, kunnes kuolema meidät erottaa.

Morsian lausuu:

Minä rakastan sinua, NN.
Haluan jakaa ilot ja surut kanssasi
ja olla sinulle uskollinen, kunnes kuolema meidät erottaa.

17. Avioliiton vahvistaminen ja aviopuolisoiden siunaaminen

Avioliiton vahvistaminen

- L** Te olette nyt ottaneet toisenne aviopuolisoiksi ja tunnustaneet sen julkisesti Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan läsnä ollessa. Vihkisormus on annettu avioliittonne merkiksi. Sillä valtuutuksella, joka minulle on uskottu, vahvistan teidän liittonne ja julistan teidät aviopuolisoiksi.

Aviopuolisoiden siunaaminen

Vihityt voivat polvistua.

- L** [Jumala, taivaallinen Isä,
antakoon teille ilonsa ja siunauksensa.

Jumalan ainoa Poika
olkoon hyvydessään teidän kanssanne niin ilon kuin murheen päivinä.

Jumala, Pyhä Henki,
asukoon teissä ja vuodattakoon lakkaamatta rakkautensa teidän sydämiinne.]

Siunatkoon teitä kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

[Jumalan Henki ohjatkoon teitä,
Jumalan voima varjelkoon teitä,
Jumalan viisaus opettakoon teitä,
Jumalan käsi suojelkoon teitä,
Jumalan tie antakoon teille suunnan.]

Siunatkoon teitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala,
Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

Herramme Jeesuksen Kristuksen armo (✝), Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus
olkoon teidän kanssanne.

S Aamen.

18. Virsi

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia. Voidaan käyttää myös vihkilaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

19. Yhteinen esirukous

Voidaan käyttää myös avioliiton vihkimisen kaavan rukouksia (kohta 13). Rukous voidaan valmistella myös yhdessä vihkitöihin osallistuvien kanssa. Rukous on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella.

Rukouskehoitus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

1. Pyhä Jumala, taivaallinen Isämme.
Me kiitämme sinua siitä,
että olet säättänyt avioliiton lahjaksi miehelle ja naiselle.
Sinä liität heidät rakkaudessa toisiinsa ja täytät heidät ilolla.

Siunaa NN:ää ja NN:ää,
jotka ovat sinun edessäsi solmineet avioliiton.
Auta heitä rakastamaan ja palvelemaan toisiaan
ja pysymään toistensa tukena läpi elämänsä.
Jos jokin vaikeus kohtaa,
anna sen viedä heitä lähemmäksi toisiaan ja sinua.

Auta heitä kaikessa turvautumaan sinun apuusi ja lohdutukseesi.

Me rukoilemme NN:n ja NN:n läheisten puolesta.

Tuo heidän koteihinsa rakkautta, iloa ja rauhaa.

Täytä meidät kaikki hyvyydelläsi

ja auta meitä noudattamaan elämässämme sinun tahtoasi.

Vie meidät kerran luoksesi taivaan kotiin, ikuiseen iloon.

Kuule pyyntöämme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

2. Jumalamme ja Luojamme,
kaiken hyvyyden ja rakkauden lähde.

Sinä olet kutsunut NN:n ja NN:n elämään asettamassasi avioliitossa,
jonka olet tarkoittanut rakkauden kasvupaikaksi.

Me kiitämme sinua siitä,

että he ovat sinun edessäsi luvanneet toisilleen uskollisuutta ja rakkautta.

Anna tämän lupauksen kantaa heitä silloinkin,

kun heillä on huolta ja murhetta.

Vahvista heidän rakkauttaan ja ystävyytään.

Herra, sinun luonasi on elämän lähde.

Auta meitä elämään lähellä sinua ja lähellä toisiamme.

Anna meille voimaa ja rakkautta,

niin että jaksamme kantaa toistemme kuormia

ja antaa toisillemme anteeksi.

Koko maailma kaipaa toivoa ja rakkautta.

Anna meidän tuntea,

että sinä olet Jumalamme ja me sinun kansasi.

Sinä olet luonut meidät, ja sinun kädessäsi on meidän elämämme.

Sinä tunnet meidät ja annat meille armon.

Ylistys sinulle Jeesuksessa Kristuksessa, meidän Herrassamme.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

IV Ehtoollinen

---

20. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana katetaan ehtoollispöytä. Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia.

21. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

S Y - len - näm - me sen Her - ran puo - leen.

L Kiit - tä - kään - me Her - ra, Ju - ma - laam - me.

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Vaihtoehtoisia prefaation päätöksiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Hänessä sinä osoitit maailmalle täydellisen rakkauden
ja annoit meille esikuvan keskinäiseen rakkauteen.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!

Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.

Hoosianna korkeuksissa!

Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.

Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Jos vuorolaulu, prefaatio ja Pyhä jätetään pois, rukous alkaa kehotuksella: Kiittäkäämme Herraa, Jumalaamme.

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä, kaiken Luoja,
me muistamme kiitollisina, mitä olet tehnyt puolestamme:
Sinä lähetit Poikasi pelastamaan maailman.
Hän tuli ihmiseksi ja osoitti meille rauhan tien.
Hän pyhitti kotimme läsnäolollaan.
Hän täytti tahtosi kaikessa
ja suostui kärsimykseen ja kuolemaan
lunastaakseen meidät vapaiksi.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (+), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (+) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Armollinen Isä,
me tahdomme täyttää tämän käskyn
ja viettää pyhää ehtoollista Poikasi muistoksi
ja niin julistaa hänen kuolemaansa, kunnes hän tulee.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniaassa.]

Me rukoilemme sinua:
Lähetä Pyhä Henkesi,
niin että luotamme lupaukseen syntien anteeksiantamisesta

ja otamme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren pelastukseksenne,
kunnes kerran saamme kohdata hänet valtakunnassasi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

22. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

Herran rukouksen ekumeeninen sanamuoto on Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

23. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei-dän kans-san-ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarja 4:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*24. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

25. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Päätössanojen jälkeen ennen kiitosrukousta (kohta 26) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelo meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

26. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Kiitosrukouksena voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 110:3–5, 221:10, 229:5–7, 345, 449, 465:3, 474 tai 475:3–4).

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Taivaallinen Isä,
me kiitämme sinua pyhästä ehtoollisestasi,
rakkauden aterista,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Kiitos siitä, että liität meidät rakkaudessa toisiimme
ja täytät elämämme ilolla.
Auta meitä pysymään uskollisina sinulle
ja elämään tahtosi mukaan.
Ota meidät viimein luoksesi ikuiseen iloon.
Kuule rukouksemme Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

V Päätös

27. Ylistys

Jos kiitosrukouksena (kohta 26) on laulettu virsi, jätetään ylistys pois.

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:

TAI

Sävelmäsarja 4:

*S Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

*S Jumalalle kiitos. Aamen.

*28. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

Siunauksen jälkeen pappi antaa aviopuolisoille Raamatun.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

29. Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*30. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, laulu ja/tai soitinmusiikkia.

Avioliiton siunaaminen

Avioliitto, joka on solmittu muussa kuin evankelis-luterilaisen kirkon käyttämässä järjestyksessä, voidaan pyydettyäessä siunata (KJ 2:20).

Avioliiton siunaaminen toimitetaan kirkossa tai muualla, sen mukaan kuin pappi ja siunattavat siitä sopivat.

Musiikin valinnassa tulee ottaa huomioon toimituksen jumalanpalvelusluonne. Toimituksessa tulisi olla ainakin yksi virsi tai vihkilaulu (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin). Musiikista vastaa kanttori, jonka kanssa tulee keskustella asiasta.

Siunattavat asettuvat alttarin (papin) eteen siten, että nainen on miehen vasemmalla puolella.

I Johdanto

---

*1. Johdantomusiikki

Johdantomusiikkina voi olla soitinmusiikkia ja/tai virsi.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja:

P Rakkaat ystävät, NN ja NN. Te olette tulleet Jumalan kasvojen eteen pyytämään avioliitollenne Jumalan siunausta. Raamatussa sanotaan: »Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät.»

(1. Moos. 1:27–28.)

TAI

P Rakkaat ystävät, NN ja NN. Olemme Jumalan edessä pyytämässä avioliitollenne hänen siunaustaan. Jeesus sanoo: »Maailman alussa Jumala loi ihmisen mieheksi ja naiseksi. Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.» (Mark. 10:6–9.)

4. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Rajaton on Jumalan rakkaus,
iäti hän on meille uskollinen.

Ps. 117:2

TAI

Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.

Ps. 91:2

Psalmi

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»
Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

Ps. 91:1–2, 4, 9

TAI

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saa avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo,
hän on vartijasi, hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.

Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina.

Ps. 121

TAI

Herra on luotettava kaikissa sanoissaan,
uskollinen kaikissa teoissaan.

Kaikki katsovat odottaen sinuun,
ja sinä annat heille ruoan ajallaan.

Sinä avaat kätesi
ja hyvydessäsi ravitset kaiken mikä elää.

Herra on kaikessa oikeamielinen,
hän on uskollinen kaikissa teoissaan.

Hän on lähellä sitä, joka huutaa häntä avuksi,
sitä, joka vilpittömästi kääntyy hänen puoleensa.

Hän täyttää niiden pyynnöt, jotka häntä pelkäävät,
hän kuulee heidän huutonsa ja auttaa heitä.

Ps. 145:13, 15–19

TAI

Paina minut sinetiksi sydäntäsi vasten,
pane sinetiksi ranteesi nauhaan.

Rakkaus on väkevä kuin kuolema,
kiivas ja kyltymätön kuin tuonela.

Sen hehku on tulen hehkua,
sen liekki on Herran liekki.

Suuret vedet eivät voi sitä sammuttaa,
virran tulva ei vie sitä mukanaan.

Jos joku tarjoaisi talot ja tavarat rakkauden hinnaksi,
hän saisi vain toisten pilkan.

Laul. I. 8:6–7

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

5. Rukous

Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Pyhä Jumala, taivaallinen Isämme,

sinä olet rakkauden ehtymätön lähde.
Kiitos avioliiton lahjasta.
Auta puolisoita pitämään huolta toisistaan,
niin että heidän keskinäinen rakkautensa lujittuisi.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Kaikkivaltias Jumala.

Sinä loit ihmisen elämään yhdessä miehenä ja naisena
ja siunasit heidät.
Anna aviopuolisoille keskinäistä rakkautta.
Auta heitä pysymään uskollisina
ja rakastamaan toisiaan hyvinä ja pahoina päivinä.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen nimessä.

3. Jumala, kaiken luoja.

Sinä annat avioliitossa miehen ja naisen
kumppaniksi toisilleen.
Me kiitämme sinua siitä,
että myös avioliitto heijastaa
luomistyösi hyvyttä ja kauneutta.
Anna siunauksesi NN:n ja NN:n liitolle,
niin että he saisivat siinä täyttää sinun antamaasi tehtävää
ja ottaa kiitollisina vastaan elämän lahjat.
Kuule meitä, sinä, joka olet kaiken hyvyyden lähde.

4. Taivaallinen Isä.

Rakkaudessa olet asettanut avioliiton
ja kutsunut puoliset elämään sanasi mukaan.
Auta heitä rakastamaan toisiaan,
niin kuin Kristus rakasti seurakuntaa.
Auta puolisoita pitämään avioliittonsa pyhänä
ja noudattamaan elämässään sinun tahtoasi.
Anna heille voimaa pysyä toisilleen uskollisina.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.

S Aamen.

II Sana

---

6. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

1. Moos. 1:27–28

Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät ja sanoi heille: »Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maa ja ottakaa se valtaanne. Vallitkaa meren kaloja, taivaan lintuja ja kaikkea, mikä maan päällä elää ja liikkuu.»

1. Kor. 13:1–8, 13

Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä mutta minulta puuttuisi rakkaus, olisin vain kumiseva vaski tai helisevä symbaali. Vaikka minulla olisi profetoimisen lahja, vaikka tuntisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin siirtää vuoria, mutta minulta puuttuisi rakkaus, en olisi mitään. Vaikka jakaisin kaiken omaisuuteni nälkää näkeville ja vaikka antaisin polttaa itseni tulesse mutta minulta puuttuisi rakkaus, en sillä mitään voittaisi.

Rakkaus on kärsivällinen, rakkaus on lempeä. Rakkaus ei kadehdi, ei kersku, ei pöyhkeile, ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaa etuaan, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa, ei iloitse vääryydestä vaan iloitsee totuuden voittaessa. Kaiken se kestää, kaikessa uskoo, kaikessa toivoo, kaiken se kärsii. Rakkaus ei koskaan katoa.

Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus.

Ef. 4:32–5:2

Olkaa toisianne kohtaan ystävällisiä ja lempeitä ja antakaa toisillenne anteeksi, niin kuin Jumalakin on antanut teille anteeksi Kristuksen tähden.

Pitäkää siis Jumalaa esikuvananne, olettehan hänen rakkaita lapsiaan. Rakkaus ohjatkoon elämäännne, onhan Kristuskin rakastanut meitä ja antanut meidän tähtemme itsensä lahjaksi, hyvältä tuoksuvaksi uhriksi Jumalalle.

Fil. 4:4–7

Iloitkaa aina Herrassa! Sanon vielä kerran: iloitkaa! Tulkoon teidän lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on jo lähellä. Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

Kol. 3:12–14

Te, jotka olette Jumalan valittuja, pyhiä ja hänelle rakkaita, pukeutukaa siis sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, lempeyteen ja kärsivällisyyteen. Pitäkää huolta, että tulette toimeen keskenänne, antakaa anteeksi toisillenne, vaikka teillä olisikin moittimisen aihetta. Niin kuin Herra on antanut teille anteeksi, niin antakaa tekin. Mutta kaiken kruunuksi tulkoon rakkaus, sillä se tekee kaiken täydelliseksi.

1. Joh. 4:9, 11–12

Juuri siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän.

Rakkaat ystävät! Kun Jumala on meitä näin rakastanut, tulee meidänkin rakastaa toisiamme. Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Mutta jos me rakastamme toisiamme, Jumala pysyy meissä ja hänen rakkautensa on saavuttanut meissä päämääränsä.

Matt. 19:4–6

Jeesus sanoo:

»Ettekö ole lukeneet, että Luoja alun perin teki ihmisen mieheksi ja naiseksi? Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.»

Joh. 2:1–11

Viikon kolmantena päivänä vietettiin Galilean Kaanassa häitä. Jeesuksen äiti oli siellä, ja myös Jeesus ja hänen opetuslapsensa kutsuttiin häihin. Viini loppui kesken, ja äiti sanoi Jeesukselle: »Heillä ei ole viiniä.» Mutta Jeesus vastasi: »Anna minun olla, nainen. Minun aikani ei ole vielä tullut.» Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: »Mitä hän teille sanookin, tehkää se.»

Siellä oli kuusi kivistä vesiastiaa juutalaisten tapojen mukaisia pesuja varten; ne olivat parin kolmen mitan vetoisia. Jeesus sanoi palvelijoille: »Täyttäkää astiat vedellä», ja he täyttivät ne reunoja myöten. Sitten hän sanoi: »Ottakaa nyt siitä ja viekää pitojen valvojalle», ja he veivät. Valvoja maistoi vettä: se oli muuttunut viiniksi. Toisin kuin palvelijat, jotka olivat veden astiasta ottaneet, hän ei tiennyt, mistä viini oli peräisin. Hän kutsui sulhasen luokseen ja sanoi: »Kaikki tarjoavat ensiksi hyvän viinin ja sitten, kun vieraat alkavat juopua, huonompaa. Mutta sinä olet säästänyt hyvän viinin tähän asti.»

Tämä oli Jeesuksen tunnusteoista ensimmäinen, ja hän teki sen Galilean Kaanassa. Hän ilmaisi sillä kirkkautensa, ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen.

Joh. 15:9–12

Jeesus sanoo:

»Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin olen minä rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessa. Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessa, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan.

Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämessänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. Minun käskyni on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä.»

7. Puhe

Pappi pitää vapaan puheen tai käyttää avioliittoon vihkimisen kaavan puheita (kohta 7). Puheessa voi käsitellä seuraavia aiheita:

- avioliitto Jumalan lahjana ja järjestyksenä
- avioliitto puolisoitten kasvun paikkana
- perhe yhteiskunnan perussoluna
- ilo ja kiitollisuus
- rakkaus ja uskollisuus
- tunne ja tahto
- anteeksi pyytäminen ja anteeksi antaminen
- sukulaisten ja ystävien tuki.

III Siunaaminen

Seurakunta voi seisoa kohtien 8–9 aikana.

8. Kysymykset

P Te olette tulleet Jumalan kasvojen eteen pyytämään hänen siunaustaan avioliitollenne.

Pappi kysyy mieheltä:

NN (koko nimi), tahdotko avioliitossasi, jonka olet solminut NN:n (koko nimi) kanssa, osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinkäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

Pappi kysyy naiselta:

NN (koko nimi), tahdotko avioliitossasi, jonka olet solminut NN:n (koko nimi) kanssa, osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinkäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

9. Aviopuolisoiden siunaaminen

Siunattavat polvistuvat, mikäli mahdollista.

P Rakkaat ystävät, NN ja NN, te olette solmineet avioliiton ja luvanneet rakastaa toisianne myötä- ja vastoinkäymisissä.

Siunaamisrukous

P [Jumala, taivaallinen Isä,
antakoon teille ilonsa ja siunauksensa.

Jumalan ainoa Poika

olkoon hyvydessään teidän kanssanne niin ilon kuin murheen päivinä.

Jumala, Pyhä Henki,

asukoon teissä ja vuodattakoon lakkaamatta rakkautensa teidän sydämiinne.]

Siunatkoon teitä kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

[Jumalan Henki ohjatkoon teitä,
Jumalan voima varjelkoon teitä,
Jumalan viisaus opettakoon teitä,
Jumalan käsi suojelkoon teitä,
Jumalan tie antakoon teille suunnan.]

Siunatkoon teitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala,
Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

Herramme Jeesuksen Kristuksen armo (✝), Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus
olkoon teidän kanssanne.

S Aamen.

10. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää vihkilaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

11. Yhteinen esirukous

Rukous voidaan valmistella myös yhdessä siunaustoimitukseen osallistuvien kanssa.

P/E Rukoilkaamme.

1. Jumala, rakas taivaallinen Isä. Rukoilemme siunaustasi NN:lle ja NN:lle. Suo heidän kokea kodissaan onnea ja sinun läsnäolosi siunausta. Lujita heidän keskinäistä rakkauttaan. Anna heille vastuuntuntoa ja uskollisuutta. Auta heitä voittamaan kiusaukset. Varjele heidän ruumiinsa ja sielunsa. Johdata heitä koko elämän ajan ja anna apusi elämän vaikeisiin päiviin. Vahvista heissä uskoa ja toivoa. Vie heidät kerran ikuiseen kotiin, kirkkauteen. Kuule rukouksemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.
2. Kaikkivaltias Jumala. Ellet sinä rakenna taloa, rakentajat näkevät turhaan vaivaa. Liitä nämä aviopuolisot toisiinsa rakkaudella ja pyhitä heidän avioliittonsa nimesi kunniaksi. Auta heitä rakentamaan koti, jossa usko, toivo ja rakkaus vallitsevat. Anna heille Pyhä Henkesi, niin että he sinun siunaaminasi eläisivät rauhassa. Auta heitä kilvoittelemaan uskossa ja vie heidät kerran taivaan kotiin. Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
3. Jumala, me kiitämme sinua rakkauden lahjasta. Siunaa NN:ää ja NN:ää, jotka ovat solmineet avioliiton. Me kiitämme sinua siitä, että he rakastavat toisiaan, luottavat toisiinsa ja tahtovat pitää huolta toisistaan läpi elämänsä. Rohkaise heitä kasvamaan yhä läheisempään yhteyteen, niin ettei mikään erottaisi heitä. Auta heitä kaikissa elämän vaiheissa rakastamaan toisiaan ja olemaan toisilleen uskollisia. Varjele heitä sairaudelta

ja onnettomuuksilta, kaikelta, mikä saattaisi vahingoittaa. Jos jokin koettelemus kohtaa, anna sen viedä heitä entistä lähemmäksi toisiaan ja sinua. Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

4. Pyhä Jumala, taivaallinen Isä. Jo alusta alkaen olet siunannut luomakuntaasi runsailla lahjoilla. Anna siunauksesi nyt NN:lle ja NN:lle, niin että he liittyisivät toisiinsa keskinäisessä rakkaudessa ja kumppanuudessa. Auta heitä pitämään avioliittonsa pyhänä ja sitoutumaan siinä toisiinsa. Me rukoilemme tätä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta, joka elää ja hallitsee sinun ja Pyhän Hengen kanssa aina ja ikuisesti.

S Aamen.

12. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

Herran rukouksen ekumeeninen sanamuoto on Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päätös

---

13. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

Siunauksen jälkeen pappi antaa aviopuolisoille Raamatun.

P Herra siunatkoon teitä ja varjeltakoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

14. Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

P Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*15. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, laulu ja/tai soitinmusiikkia. Virsi tai laulu voidaan laulaa myös kohdan 13 edellä.

HAUT AUS

Hautaan siunaaminen

Hautaan siunaamisen toimittaa pappi kirkossa, siunauskappelissa, sairaalan kappelissa, haudalla tai vainajan kotona, sen mukaan kuin omaiset sopivat siitä papin kanssa (KJ 2:22).

Jos hautaan siunaaminen tapahtuu kirkossa tai kappelissa, toimituksen ajaksi voidaan sytyttää pääsiäiskynttilä.

Papin tulee keskustella vainajan omaisten kanssa ennen hautaan siunaamista. Hänen tulee mahdollisuuksien mukaan osallistua myös muistotilaisuuteen, jos omaiset sitä toivovat.

Kuolleena syntynyttä lasta sekä poissa olevaa vainajaa siunattaessa käytetään tätä kaavaa soveltaen.

Musiikin valinnassa tulee ottaa huomioon toimituksen jumalanpalvelusluonne. Musiikista vastaa kanttori, jonka kanssa tulee keskustella asiasta.

Jos kukat lasketaan kirkossa, se voidaan tehdä ennen virttä (kohta 1) tai siunauksen (kohta 13) jälkeen. Jos kukat lasketaan siunauksen alussa, sen edellä voi olla virsi tai muuta musiikkia.

Kun vainajaa viedään saatossa hautaan, saattojoukon edellä voidaan kantaa kulkueristiä. Kulkueessa voidaan laulaa virttä.

Hautaustavoissa noudatetaan paikallista käytäntöä.

I Johdanto

---

1. Virsi

Virren edellä voi olla alkusoitto tai muuta sopivaa musiikkia.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Jos johdantosanoja seuraa yhteinen rippi, niiden tulee johdattaa synnintunnustukseen.

P Kristillinen seurakunta. Olemme saattamassa NN:ää haudan lepoon. Ylösnousemuksen toivo luo valoaan tähän hetkeen. Pyhässä kasteessa hänet on liitetty Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen. Kristuksen voittoon turvaten jätämme hänet Jumalan käsiin. Me

luotamme Jumalan sanan lupaukseen: »Kristus on kuollut puolestamme, jotta saisimme elää yhdessä hänen kanssaan» (1. Tess. 5:10).

TAI

- P** Hyvät omaiset ja ystävät. Sydämemme täyttää suru ja kaipaus NN:n poismenon vuoksi. Jätämme hänet Jumalan käsiin. Me turvaudumme Kristukseen, kuoleman voittajaan, joka sanoo: »Minä olin kuollut, mutta nyt minä elän, elän aina ja ikuisesti. Minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.» (Ilm. 1:18.)

TAI

- P** Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet saattamaan NN:ää haudan lepoon. Teemme sen Jumalan kasvojen edessä ja hänen lupauksiinsa luottaen. Kuulemme Jumalan sanaa elämän katoavaisuudesta, kristityn toivosta ja iankaikkisesta elämästä.

Pyytäkäämme, että saisimme tässä hetkessä lohdutusta Kristuksen rististä ja ylösnousemuksesta ja että iankaikkisen elämän toivo valaisisi meitä tämän murheen keskellä. Kristukseen turvaten jätämme hänet Jumalan käsiin [ja tunnustamme syntimme näin sanoen].

TAI

Yhteiseen rippiin johdatettaessa.

- P** Rakkaat omaiset, sukulaiset ja ystävät. Sydämemme täyttää suru ja kaipaus NN:n poismenon vuoksi. Jätämme hänet Jumalan käsiin. Tunnemme katumusta ja ahdistusta sen takia, että emme ole osanneet elää oikein. Moni asia olisi tullut tehdä toisin kuin olemme tehneet. Käykäämme nyt armollisen Jumalan kasvojen eteen ja tunnustakaamme syntimme ja laiminlyöntimme.

4. Yhteinen rippi

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Tunnustamme edessäsi, pyhä Jumala,
että olemme tehneet syntiä
ajatuksin ja sanoin,
teoin ja laiminlyönnein.
Muista meitä laupeudessasi
ja anna meille Jeesuksen Kristuksen tähden anteeksi,
mitä olemme rikkoneet.

TAI

Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
Herra, kuule minun ääneni,
tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.

Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
Herra, kuka silloin kestää?
Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
että me eläisimme sinun pelossasi.
Minä odotan sinua, Herra,
odotan sinua koko sielustani
ja panen toivoni sinun sanaasi.

Synninpäästö

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

P Kaikkivaltias Jumala antakoon meille syntimme anteeksi
ja johtakoon meidät ikuiseen elämään.

S Aamen.

5. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin voidaan liittää Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Herra, anna hänelle iankaikkinen lepo,
ikuinen valo häntä valaiskoon.

TAI

Minä tiedän, että lunastajani elää.

Job 19:25

TAI

Minä odotan sinua, Herra,
ja panen toivoni sinun sanaasi.

Ps. 130:5

Psalmi

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.

Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.

Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.

Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,

en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.
Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Herra, anna minun muistaa,
että elämäni päättyy,
että päivilleni on pantu määrä.
Opeta minua ymmärtämään,
kuinka katoavainen minä olen!
Vain kourallisen päiviä sinä annoit minulle,
elämäni on sinun silmissäsi kuin ohikiitävä hetki.
Vain tuulenhenkäys ovat ihmiset, kaikki tyynni.
Herra, onko minulla vielä toivoa?
Kaikki on sinun varassasi.
Kuule rukoukseni, Herra,
ota vastaan avunhuutoni.
Älä ole kuuro minun itkulleni!

Ps. 39:5–6, 8, 13

TAI

Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa,
niin minä kaipaen sinua, Jumala.
Minun sieluni janoaa Jumalaa, elävää Jumalaa.
Milloin saan tulla temppeliin,
astua Jumalan kasvojen eteen?
Miksi olet masentunut, sieluni,
miksi olet niin levoton?
Odota Jumalaa! Vielä saan kiittää häntä,
Jumalaani, auttajaani.

Ps. 42:2–3, 6

TAI

Herra, sinä olet meidän turvamme
polvesta polveen.
Jo ennen kuin vuoret syntyivät,
ennen kuin maa ja maanpiiri saivat alkunsa, sinä olit.
Jumala, ajasta aikaan sinä olet.

Sinä annat ihmisten tulla maaksi jälleen ja sanot:

»Palatkaa tomuun, Aadamin lapset.»

Tuhat vuotta on sinulle kuin yksi päivä,
kuin eilinen päivä, mailleen mennyt,
kuin öinen vartiohetki.

Me katoamme kuin uni aamun tullen,
kuin ruoho, joka hetken kukoistaa,
joka vielä aamulla viheriöi
mutta illaksi kuivuu ja kuihtuu pois.

Opetä meille, miten lyhyt on aikamme,
että saisimme viisaan sydämen.

Ps. 90:1–6, 12

TAI

Herra sanoo: »Minä pelastan hänet,
koska hän turvaa minuun.

Hän tunnustaa minun nimeäni, siksi suojelen häntä.
Kun hän huutaa minua, minä vastaan.

Minä olen hänen tukenaan ahdingossa,
pelastan hänet ja nostan taas kunniaan.

Minä annan hänelle kyllästi elinpäiviä,
hän saa nähdä, että minä autan häntä.»

Ps. 91:14–16

TAI

Ylistä Herraa, minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,
ylistä hänen pyhää nimeään.

Ylistä Herraa, minun sieluni,
älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.

Anteeksiantava ja laupias on Herra.

Hän on kärsivällinen ja hänen armonsa on suuri.

Sillä niin kuin taivas on korkea maan yllä,
niin on Herran armo suuri niille,
jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.

Niin kaukana kuin itä on lännestä,
niin kauas hän siirtää meidän syntimme.

Niin kuin isä armahtaa lapsiaan,
niin armahtaa Herra niitä,
jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.

Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:

kuin kedon kukka hän kukoistaa,
ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.

Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.

Ps. 103:1–2, 8, 11–13, 15–17

TAI

Syvyystä minä huudan sinua, Herra.

Herra, kuule minun ääneni,

tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.

Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,

Herra, kuka silloin kestää?

Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,

että me eläisimme sinun pelossasi.

Minä odotan sinua, Herra,

odotan sinua koko sielustani

ja panen toivoni sinun sanaasi.

Israel, pane toivosi Herraan!

Hänen armonsa on runsas,

hän voi sinut lunastaa.

Ps. 130:1–5, 7

TAI

Herra, sinä olet minut tutkinut,

sinä tunnet minut.

Missä olenkin, minne menenkin, sen sinä tiedät,

jo kaukaa sinä näet aikeeni.

Kuljen tai lepään, kaiken olet mitannut,

perin pohjin sinä tunnet minun tekemiseni.

Sinä olet luonut minut sisintäni myöten,

äitini kohdussa olet minut punonut.

Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä.

Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.

Minä olen saanut hahmoni näkymättömissä,

muotoni kuin syvällä maan alla,

mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.

Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani,

sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu.

Ennen kuin olin elänyt päiväkkään,

olivat kaikki päiväni jo luodut.

Kuinka ylivertaisia ovatkaan sinun suunnitelmasi, Jumala,

kuinka valtava onkaan niiden määrä!

Jos yritän niitä laskea,

niitä on enemmän kuin on hiekanjyviä.

Minä lopetan, mutta tiedän: sinä olet kanssani.

Ps. 139:1–3, 13–18

[Pieni kunnia]

Kunnia Isälle ja Pojalle

ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,

iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Rukous

Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isä.
Sinä olet Poikasi kärsimisellä
ja hänen riemullisella ylösnousemisellaan
avannut meille tien ikuiseen elämään.
Auta meitä kaikesta sydämestämme turvautumaan Kristukseen.
Me ylistämme sinua nyt ja kerran luonasi kirkkaudessa.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa
elää ja hallitsee ikuisesti.
2. Jumala, Isämme.
Rohkaise meitä suremaan,
kun on aika surra ja itkeä.
Varjele, ettemme murheessamme
ajattelisi vain kuoleman pimeyttä
vaan muistaisimme ikuisen elämän toivoa.
Opetä meitä turvautumaan Poikaasi Jeesukseen Kristukseen,
joka on voittanut kuoleman vallan.
Lohduta meitä
ja auta meitä kohtaamaan huomispäivä
luottavaisesti ja turvallisesti mielin.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.
3. Kristus, Vapahtajamme.
Sinä tunnet ahdistuksemme,
kun kuolema tulee meitä lähelle.
Sinä tiedät, miten vaikeaa on luopua ihmisestä,
joka on ollut läheinen ja rakas.
Sinä rakastit meitä loppuun asti
ja kohtasit kuoleman kauhut.
Me uskomme NN:n sinun huomaasi.
Anna lohdutus suruumme.
Kuule meitä, sinä ylösnoussut Herramme.
4. Armon ja laupeuden Jumala.
Anna tästä elämästä lähteneelle veljellemme/sisarellemme NN:lle ikuinen lepo.
Valaise kirkkaudellasi hänen viimeinen matkansa
ja suo meidän viettää tänään hänen muistoaan tulevan elämän toivossa.
Sinun pyhät enkelisi kantakoot hänet autuaitten joukkoon.

Saakoon hän rauhan luonasi paratiisissa.
Anna Poikasi kärsimysten ja esirukousten olla hänen turvanaan.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen, rakkaan Poikasi tähden.

S Aamen.

II Sana

---

7. Raamatunluku ja puhe

VAIHTOEHTO A

Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Room. 8:18–21

Minä päättelen, etteivät nykyisen ajan kärsimykset ole mitään sen kirkkauden rinnalla, joka vielä on ilmestytvä ja tuleva osaksemme. Koko luomakunta odottaa hartaasti Jumalan lasten ilmestymistä. Kaiken luodun on täytynyt taipua katoavaisuuden alaisuuteen, ei omasta tahdostaan, vaan hänen, joka sen on alistanut. Luomakunnalla on kuitenkin toivo, että myös se pääsee kerran pois katoavaisuuden orjuudesta, Jumalan lasten vapauteen ja kirkkauteen.

Room. 8:24–27

Meidät on pelastettu, se on varma toivomme. Mutta toivo, jonka jo näkee täyttyneen, ei enää ole toivo. Kukapa toivoo sellaista, minkä jo näkee! Jos taas toivomme jotakin mitä emme näe, me myös odotamme sitä kärsivällisesti.

Myös Henki auttaa meitä, jotka olemme heikkoja. Emmehän tiedä, miten meidän tulisi rukoilla, että rukoilisimme oikein. Henki itse kuitenkin puhuu meidän puolestamme sanattomin huokauksin. Ja hän, joka tutkii sydämet, tietää mitä Henki tarkoittaa, sillä Henki puhuu Jumalan tahdon mukaisesti pyhien puolesta.

Room. 8:31–35, 37–39

Jos Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan? Kun hän ei säästänyt omaa Poikaansa vaan antoi hänet kuolemaan kaikkien meidän puolestamme, kuinka hän ei lahjoittaisi Poikansa mukana meille kaikkea muutakin? Kuka voi syyttää Jumalan valittuja? Jumala – mutta hän julistaa vanhurskaaksi! Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus – mutta hän on kuollut meidän tähtemme, ja enemmänkin: hänet on herätetty kuolleista, hän istuu Jumalan oikealla puolella ja rukoilee meidän puolestamme! Mikä voi

erottaa meidät Kristuksen rakkaudesta? Tuska tai ahdistus, vaino tai nälkä, alastomuus, vaara tai miekka?

Mutta kaikissa näissä ahdingoissa meille antaa riemuvoiton hän, joka on meitä rakastanut. Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

1. Kor. 15:53–57

Tämän katoavan on pukeuduttava katoamattomuuteen ja kuolevaisen kuolemattomuuteen. Mutta kun katoava pukeutuu katoamattomuuteen ja kuolevainen kuolemattomuuteen, silloin toteutuu kirjoitusten sana:

– Kuolema on nielty ja voitto saatu.

Missä on voittosi, kuolema?

Missä on pistimesi, kuolema?

Kuoleman pistin on synti, ja synnin voimana on laki. Mutta kiitos Jumalalle, joka antaa meille voiton meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta!

2. Kor. 5:1–5

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätkettyä työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkeisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

1. Tess. 4:13–18

Tahdomme teidän olevan selvillä siitä, mitä tapahtuu kuoleman uneen nukkuville, jotta ette surisi niin kuin nuo toiset, joilla ei ole toivoa. Jos kerran Jeesus on kuollut ja noussut kuolleista, niin kuin me uskomme, silloin Jumala myös on Jeesuksen tullessa tuova poisnukkuneet elämään yhdessä hänen kanssaan. Ilmoitamme teille, mitä Herra on sanonut: Me elossa olevat, jotka saamme jäädä tänne siihen asti kun Herra tulee, emme ehdi poisnukkuneiden edelle. Itse Herra laskeutuu taivaasta ylienkelin käskyhuudon kuullessa ja Jumalan pasuunan kaikuessa, ja ensin nousevat ylös ne, jotka ovat kuolleet Kristukseen uskovina. Meidät, jotka olemme vielä elossa ja täällä jäljellä, temmataan sitten yhdessä heidän kanssaan pilvissä yläilmoihin Herraa vastaan. Näin saamme olla aina Herran kanssa. Rohkaiskaa siis toisianne näillä sanoilla.

1. Piet. 1:3–7

Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä! Suuressa laupeudessaan hän on synnyttänyt meidät uuteen elämään ja antanut meille elävän toivon herättämällä Jeesuksen Kristuksen kuolleista. Häneltä me saamme perinnön, joka ei

turmellu, ei tahraannu eikä kuihdu. Se on varattuna teille taivaissa, ja voimallaan Jumala varjelee teidät uskossa, niin että te saavutatte pelastuksen, joka on valmiina saatettavaksi ilmi lopunaikana.

Siksi te riemuitsette, vaikka nyt jouduttekin jonkin aikaa kärsimään monenlaisissa koettelemuksissa. Kultakin koetellaan tuleessa, ja onhan teidän uskonne paljon arvokkaampaa kuin katoava kulta. Koettelemuksissa teidän uskonne todetaan aidoksi, ja siitä koituu Jeesuksen Kristuksen ilmestyessä ylistystä, kirkkautta ja kunniaa.

Ilm. 7:9–10, 13–17

Tämän jälkeen näin suuren kansanjoukon, niin suuren, ettei kukaan kyennyt sitä laskemaan. Siinä oli ihmisiä kaikista maista, kaikista kansoista ja heimoista, ja he puhuivat kaikkia kieliä. He seisoivat valtaistuimen ja Karitsan edessä yllään valkeat vaatteet ja kädessään palmunoksa ja huusivat kovalla äänellä:

– Pelastuksen tuo meidän Jumalamme,
hän, joka istuu valtaistuimella,
hän ja Karitsa!

Yksi vanhimmista kysyi minulta: »Keitä nämä valkeavaatteiset ovat? Mistä he ovat tulleet?» Minä vastasin: »Herra, sinä sen tiedät.» Hän sanoi minulle:

– Nämä ovat päässeet suuresta ahdingosta.
He ovat pesseet vaatteensa
ja valkaisseet ne Karitsan veressä.
Sen tähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä
ja palvelevat häntä hänen pyhäkössään
päivin ja öin,
ja hän, joka istuu valtaistuimella,
on levittänyt telttansa heidän ylleen.
Nälkä ei heitä enää vaivaa, ei jano,
enää ei heitä polta aurinko
eikä paahtava helle.
Karitsa, joka on valtaistuimen edessä,
kaitsee heitä
ja vie heidät elämän veden lähteille,
ja Jumala pyyhkii heidän silmistään
kaikki kyneleet.

Luuk. 1:78–79

Näin meidän Jumalamme hyvydessään armahtaa meitä:
Korkeudesta saapuu luoksemme aamun koitto.
Se loistaa pimeydessä ja kuoleman varjossa eläville,
se ohjaa jalkamme rauhan tielle.

Luuk. 2:29–31

– Herra, nyt sinä annat palvelijasi rauhassa lähteä,

niin kuin olet luvannut.
Minun silmäni ovat nähneet sinun pelastuksesi,
jonka olet kaikille kansoille valmistanut.

Joh. 5:24–29

Jeesus sanoo:

»Totisesti, totisesti: se, joka kuulee minun sanani ja uskoo minun lähettäjääni, on saanut ikuisen elämän. Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan hän on jo siirtynyt kuolemasta elämään. Totisesti, totisesti: tulee aika – ja se on jo nyt – jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen. Ne, jotka sen kuulevat, saavat elää, sillä Isä, elämän lähde, on tehnyt myös Pojasta elämän lähteen. Isä on myös antanut hänelle tuomiovallan, koska hän on Ihmisen Poika. Älkää ihmetelkö tätä! Tulee aika, jolloin kaikki, jotka lepäävät haudoissaan, kuulevat hänen äänensä. He nousevat haudoistaan – hyvää tehneet elämän ylösnousemukseen, pahaa tehneet tuomion ylösnousemukseen.»

Joh. 6:37–40

Jeesus sanoo:

»Kaikki ne, jotka Isä minulle antaa, tulevat minun luokseni, ja sitä, joka luokseni tulee, minä en aja pois. Enhän minä ole tullut taivaasta tekemään oman tahtoni mukaan, vaan täyttämään lähettäjäni tahdon. Ja lähettäjäni tahto on, etten minä anna yhdenkään niistä, jotka hän on uskonut haltuuni, joutua hukkaan, vaan viimeisenä päivänä herätän heidät kaikki. Minun Isäni tahtoo, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on ikuinen elämä. Viimeisenä päivänä minä herätän hänet.»

Joh. 11:21–26

Martta sanoi Jeesukselle: »Herra, jos olisit ollut täällä, veljeni ei olisi kuollut. Mutta nytkin tiedän, että Jumala antaa sinulle kaiken mitä häneltä pyydät.» Jeesus sanoi: »Veljesi nousee kuolleista.» Martta vastasi: »Tiedän kyllä, että hän nousee viimeisenä päivänä, ylösnousemuksessa.» Jeesus sanoi: »Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.»

Joh. 14:1–6

Jeesus sanoo:

»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

Tuomas sanoi hänelle: »Herra, emme me tiedä, minne sinä menet. Kuinka voisimme tuntea tien?» Jeesus vastasi: »Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.»

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomattessaan Jeesus narkästyi ja sanoi heille: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.» Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

Puhe

Pappi pitää vapaan puheen tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Puheessa voi käsitellä seuraavia aiheita:

- surun kohtaaminen
- vainajan elämänvaiheet
- elämän katoavaisuus
- valmistautuminen kuolemaan
- kristityn toivo
- ylösnousemus ja ikuinen elämä
- kasteen muistaminen
- Kristus, kuoleman voittaja.

Hyvät omaiset. Teitä on kohdannut suru, kun olette menettäneet läheisen ihmisen. Olemme nyt kokoontuneet saattamaan hänet hautaan. Ajattelemme häntä ja hänen elämäänsä. Muistamme kaikkea sitä hyvää ja turvallista, mitä hänessä ja hänen kauttaan olemme saaneet. Kiitollisuus ja kunnioitus täyttää meidän sydämemme.

Olemme Jumalan kasvojen edessä. Hän puhuu meille sanassaan. Me lähestymme häntä rukouksin. Suljemme poislähteneen ja teidät, surevat omaiset, hänen huomaansa. Rukoilemme Jumalalta apua surun tielle ja turvaudumme ylösnousseeseen Jeesukseen Kristukseen, joka on voittanut kuoleman.

Kuolema kuuluu ihmisen osaan. Uuden elämän syntyminen ja kuolema kulkevat rinnakkain tässä maailmassa. Koko luomakunta on katoavainen. Jokaisen meistä on kerran lähdettävä täältä. Kuolema on lopullinen ja tuntematon, ja siksi tunnemme pelkoa, kun ajattelemme sitä. Kuolema vie lähellämme eläneen ihmisen pois. Emme saa enää kuulla hänen ääntään, puhua hänen kanssaan emmekä kohdata hänen katsettaan. Emme voi osoittaa hänelle enää rakkauttamme ja huolenpitoamme. Kuolema katkaisee läheisimmätkin siteet.

Kuoleman edessä ymmärrämme, että meidän tulisi olla valmiita lähtemään. Jumalan sana kehottaa meitä panemaan turvamme ja toivomme Jeesukseen Kristukseen. Hän on sovittanut syntimme omalla kuolemallaan. Jumala on herättänyt hänet kuolleista ja valmistanut meille hänen kauttaan katoamattoman elämän. Jeesus sanoo: »Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin.» (Joh. 11:25.)

TAI

Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet saattamaan teille läheistä ihmistä. Koemme kipeästi, että katoavaisuus on osa meidän elämäämme. Sen tuuli puhalttaa ylitsemme. Te, omaiset, tunnette, kuinka suru on tullut teille todeksi. Olette joutuneet luopumaan rakkaasta ihmisestä. Kuolema on peruuttamaton, ja sen voima on meitä väkevämpi. Mutta

Jumalan valta ulottuu kuolemankin yli. Me rukoilemme hänen läsnäoloaan suruunne ja voimaa tuleviin päiviin ja koko elämään. Hänen apunsa tulee lähelle myös niissä ihmisissä, joiden kanssa saatte jakaa murhettanne ja kaipaustanne.

Kuoleman todellisuus kuvastuu myös Raamatun sanoissa. Niissä verrataan elämäämme unennäköön, virran juoksuun, ruohon ja kukkasen kauneuteen ja haurauteen. Näin piirtyy näkyviin aika, joka on meille annettu ja joka otetaan meiltä pois. Päiviimme ja vuosiimme sisältyvät myös kaikki elämän mahdollisuudet. Jumala on antanut käyttöömmme ajan – ei vain itseämme vaan myös toinen toistamme varten. Ajan arvon elämme todeksi työssä, kodissa, rakkaittemme keskellä ja lähimmäisen palvelemisessa. Ajan ainutkertaisen arvon näemme ikuisuuden taustaa vasten. Me kiitämme Jumalaa kaikesta siitä hyvästä, mitä NN on antanut meille elämällään.

Jokainen meistä kulkee kerran tiensä loppuun. Sanassaan Jumala kehottaa meitä ajattelemaan myös omaa kuolemaamme ja ikuisuutta. Kuoleman hetkeä emme tiedä, useimmiten se yllättää meidät. Mistä me pidämme kiinni, kun inhimilliset tuet katoavat ja meidän on kokonaan luovuttava tästä elämästä? Jumalassa ja hänen armossaan on vahva turva niin elämässä kuin kuolemassa. Vapahtajamme Kristus on kokenut myös ihmisen osan kaikkine kipuineen. Syntiemme sovittajana hän kuoli ristillä meidän jokaisen puolesta. Ylösnousseena hän kukisti kuoleman mahdin. Hän vakuuttaa: »Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin.» Kristuksen seurakunta välittää meille sanomaa tästä rakkaudesta ja armosta. Kun uskomme Jeesukseen ja syntien anteeksiantamiseen, saamme olla turvallisella mielellä. Hän on tie kuoleman varjoista ikuisen valoon.

Meidät saatetaan vuorollamme täältä pois. Kellot soittavat muistoamme, ja hauta ottaa meidät syliinsä. Usko Kristukseen on enemmän kuin me täällä näemme. Ylösnousemuksen toivo avaa näköalan siihen kirkkauteen, jossa ei ole sairautta, kärsimystä eikä kuolemaa. Tätä ylösnousemusta Kristuksen seurakunta odottaa. Kerran toteutuu se toivo, joka ilmaistaan Jobin kirjassa näin: »Minä tiedän, että lunastajani elää. Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä.» (Job 19:25.)

VAIHTOEHTO B

Raamattumeditaatio

Kustakin aihepiiristä valitaan yksi tai useampia raamatun tekstejä. Puhe ja raamatunkohtien lukeminen vuorottelevat. Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Voidaan käyttää myös hautaan siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

Katoavaisuus

E Kuulkaamme Jumalan sanaa elämämme katoavaisuudesta.

Job 14:1–2, 5

Ihminen, naisesta syntynyt,
elää vähän aikaa ja on täynnä levottomuutta.
Kuin kukka hän avautuu ja kuihtuu,
on kohta poissa, kuin varjo.

Ihmisen elämä on laskettu tarkoin,
lasketut ovat sen kuukaudet ja päivät.
Sinä olet pannut hänelle rajan,
jota hän ei voi ylittää.

Saarn. 3:1–8

Kaikella on määrähetkensä,
aikansa joka asialla taivaan alla.
Aika on syntyä
ja aika kuolla,
aika on istuttaa
ja aika repiä maasta,
aika surmata
ja aika parantaa,
aika on purkaa
ja aika rakentaa,
aika itkeä
ja aika nauraa,
aika on valittaa
ja aika tanssia,
aika heitellä kiviä
ja aika ne kerätä,
aika on syleillä
ja aika olla erossa,
aika etsiä
ja aika kadottaa,
aika on säilyttää
ja aika viskata menemään,
aika repäistä rikki
ja aika ommella yhteen,
aika olla vaiti
ja aika puhua,
aika rakastaa
ja aika vihata,
aika on sodalla
ja aikansa rauhalla.

Saarn. 12:7

Tomu palaa maahan, josta se on tullut.
Henki palaa Jumalan luo, joka on sen antanut.

Jes. 38:12

Kuin paimenen telttä
minun majani puretaan ja viedään pois.

Kuin kutoja minä olen kiertänyt loppuun elämäni kankaan,
ja nyt minut leikataan loimilangoista irti.

Jes. 40:6–8

Ääni sanoo:

– Julista!

Ja minä kysyn:

– Mitä minun pitää julistaa?

– Ihminen on kuin ruoho,
ihmisen kauneus kuin kedon kukka!

Ruoho kuivuu, kukka lakastuu,
kun Herran henkäys koskettaa sitä.

Niin! Ruohoa ovat ihmiset.

Ruoho kuivuu, kukka lakastuu,
mutta meidän Jumalamme sana pysyy iäti.

Hepr. 13:14

Eihän meillä täällä ole pysyvää kaupunkia, vaan me odotamme ikävöiden sitä kaupunkia,
joka tulee.

Valmistautuminen kuolemaan

E Kuulkaamme Jumalan sanaa valmistautumisesta kuolemaan.

Ps. 90:12

Opeta meille, miten lyhyt on aikamme,
että saisimme viisaan sydämen.

Ps. 139:23–24

Tutki minut, Jumala,
katso sydämeeni.
Koettele minua,
katso ajatuksiini.
Katso, olenko vieraalla, väärällä tiellä,
ja ohjaa minut ikiaikojen tielle.

Mark. 13:35–37

Jeesus sanoo:

»Valvokaa siis, sillä te ette tiedä, koska talon herra tulee: illalla vai keskiyöllä,
kukonlaulun aikaan vai aamun jo valjetessa. Hän tulee äkkiarvaamatta – varokaa siis, ettei
hän tapaa teitä nukkumasta. Minkä minä sanon teille, sen sanon kaikille: valvokaa!»

Ilm. 2:10

Kristus sanoo:

»Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä annan sinulle voitonseppeleeksi elämän.»

Ilm. 3:11

Kristus sanoo:

»Minä tulen pian. Pidä kiinni siitä mitä sinulla on, ettei kukaan vie voitonseppelettäsi.»

Kristityn toivo

E Kuulkaamme Jumalan sanaa kristityn toivosta.

Ps. 62:2–3, 6–8

Jumalan edessä mieleni hiljenee,
hän antaa minulle avun.
Hän on kallio, hän on minun pelastukseni,
hän on linnani, minä en horju.
Hiljene, sieluni, Jumalan edessä!
Hän antaa minulle toivon.
Hän on kallio, hän on minun pelastukseni,
hän on linnani, minä en horju.
Jumalassa on pelastukseni ja kunniani.
Hän on luja kallio,
hänessä on turvani.

Ps. 68:21

Jumala on meille pelastuksen Jumala.
Herra, Herra pelastaa kuolemasta.

Ps. 73:23–26

Minä saan aina olla luonasi,
sinä pidät kädestäni kiinni.
Sinä johdatat minua tahtosi mukaan,
ja viimein sinä nostat minut kunniaan.
Taivaassa minulla on sinut,
sinä olet ainoa turvani maan päällä.
Vaikka ruumiini ja sieluni nääntyy,
Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti.

Matt. 6:20–21

Jeesus sanoo:

»Kootkaa itsellenne aarteita taivaaseen. Siellä ei koi eikä ruoste tee tuhojaan eivätkä varkaat murtaudu sisään ja varasta. Missä on aarteesi, siellä on myös sydämesi.»

Joh. 6:68–69

Herra, kenen luo me menisimme? Sinulla on ikuisen elämän sanat. Me uskomme ja tiedämme, että sinä olet Jumalan Pyhä.

Room. 6:23

Synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

Hepr. 10:19–20

Meillä on siis täysi oikeus astua sisälle kaikkeinpyhimpään, koska Jeesus on uhrannut verensä ja näin avannut meille uuden, elämään vievän tien.

Hepr. 10:35–36

Älkää siis heittäkö pois rohkeuttanne, sillä se palkitaan kerran runsaasti. Kestävyys on teille tarpeen, jotta pystyisitte täyttämään Jumalan tahdon ja siten saisitte omaksenne sen, minkä hän on luvannut.

1. Joh. 4:9–10

Juuri siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän. Siinä on rakkaus – ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovituksiksi.

Ikuinen elämä

E Kuulkaamme Jumalan sanaa ikuisesta elämästä.

Ps. 16:5–11

Herra, sinä olet minun perintöosani,
sinulta saan ruokani ja juomani,
sinun kädessäsi on minun arpani.
Ihana maa on tullut osakseni,
kaunis perintö on minulle annettu.
Minä kiitän Herraa, hän neuvoa minua,
yölläkin kuulen sisimmässäni hänen äänensä.
Minä pysyn aina lähellä Herraa.
Kun hän on oikealla puolellani,
minä en horju.

Minun sydämeni iloitsee, mieleni riemuitsee,
minun ruumiini ei pelkoa tunne.
Sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan,
et anna palvelijasi joutua kuoleman valtaan.
Sinä osoitat minulle elämän tien,
sinun lähelläsi on ehtymätön ilo,
sinun oikealla puolellasi ikuinen onni.

Jes. 65:17–18

Katso, minä luon uuden taivaan
ja uuden maan.
Menneitä ei enää muistella,
ne eivät nouse mieleen.
Ei, vaan te saatte iloita ja riemuja aina ja ikuisesti
siitä, mitä minä luon.

Joh. 3:16–17

Jeesus sanoo:
»Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän. Ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan sitä tuomitsemaan, vaan pelastamaan sen.»

Joh. 6:44–47

Jeesus sanoo:
»Ei kukaan voi tulla minun luokseni, ellei Isä, joka minut on lähettänyt, vedä häntä. Sen, joka tulee, minä herätän viimeisenä päivänä. Profeettojen kirjoituksissa sanotaan: 'Heistä kaikista tulee Jumalan opetuslapsia.' Jokainen, joka on kuunnellut Isää ja ottanut vastaan hänen opetuksensa, tulee minun luokseni. Isää tosin ei kukaan ole nähnyt; ainoastaan hän, joka on tullut Jumalan luota, on nähnyt Isän. Totisesti, totisesti: sillä, joka uskoo, on ikuinen elämä.»

Room. 14:7–9

Kukaan meistä ei elä itseään varten eikä kukaan kuole itseään varten. Jos elämme, elämme Herran omina, ja jos kuolemme, kuolemme Herran omina. Elämmepä siis tai kuolemme, me kuulumme Herralle. Juuri sitä vartenhan Kristus kuoli ja heräsi elämään, että hän olisi niin kuolleiden kuin elävienkin Herra.

2. Kor. 4:16–18

Sen tähden me emme lannistu. Vaikka ulkonainen ihmisemme murtuukin, niin sisäinen ihmisemme uudistuu päivä päivältä. Tämä hetkellinen ja vähäinen ahdinkomme tuottaa meille määrättömän suuren, ikuisen kirkkauden. Emmekä me kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti.

2. Tim. 4:7–8

Olen kilpaillut hyvän kilpailun, olen juossut perille ja säilyttänyt uskoni. Minua odottaa nyt vanhurskauden seppel, jonka Herra, oikeudenmukainen tuomari, on antava minulle tulemisensa päivänä, eikä vain minulle vaan kaikille, jotka hartaasti odottavat hänen ilmestymistään.

Hepr. 4:9–11

Jumalan kansalla on siis yhä sapattijuhla edessään. Se, joka pääsee levon maahan, saa levätä kaikkien töidensä jälkeen niin kuin Jumalakin työnsä tehtyään. Pyrkikäämme siis kaikkiin voimin tuohon lepoon.

Ilm. 14:13

Minä kuulin taivaasta äänen, joka sanoi: »Kirjoita: Autuaita ne, jotka tästä lähtien kuolevat Herran omina. He ovat autuaita, sanoo Henki. He saavat levätä vaivoistaan, sillä heidän tekonsa seuraavat heitä.»

III Siunaaminen

---

*8. Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,
ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivasiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhän yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen

ja iankaikkisen elämän.

*9. Siunaussanat

Siunaussanat voidaan lausua haudalla (kohta 16).

P Ylösnouseeseen Jeesukseen Kristukseen uskoen nousemme toimittamaan (toimitamme) NN:n (koko nimi) siunaamisen.

TAI

P Uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan siunaamme NN:n (koko nimi) odottamaan ylösnousemuksen päivää.

Pappi heittää kolme kertaa hiekkaa arkulle (hiekalla voidaan tehdä ristinmerkki) ja sanoo:

NN (etunimet),
maasta sinä olet tullut,
maaksi sinun pitää jälleen tulla.
Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI

NN (etunimet),
maan tomua sinä olet,
maan tomuun sinä palaat.
Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI

NN (etunimet),
Herra antoi,
Herra otti.
Kiitetty olkoon Herran nimi.
Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI

Katoavaisuudessa kylvetään.
Katoamattomuudessa herätetään.
Jeesus Kristus on ylösnousemus ja elämä.

Kuolleena syntynyttä tai pientä lasta siunattaessa.

[NN (etunimet),]
Jumala, Isämme, on sinut luonut.
Saat levätä hänen sylissään.
Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

10. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää hautaan siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

11. Rukous

Voidaan käyttää myös hautausmessun rukouksia (kohta 16). Rukous voidaan valmistella myös yhdessä omaisten kanssa.

P/E Rukoilkaamme.

1. Pyhä Jumala. Sinä annoit ainoan Poikasi kärsiä ristinkuoleman meidän puolestamme. Hänen hautaamisellaan sinä pyhitit hautamme leposijaksi. Hänen ylösnousemisellaan sinä kukistit kuoleman ja avasit tien ikuiseen elämään. Sinun käsiisi jätämme poisnukkuneen rakkaamme NN:n.

Herra, meidän oma matkamme on vielä kesken, ja tarvitsemme voimaa moniin tehtäviin. Siksi pyydämme: Auta meitä löytämään elävä yhteys Kristukseen. Poista pelkomme ja syyllisyytemme. Tue ja lohduta meitä surussamme. Rohkaise meitä elämään luottavaisin mielin ja hyvällä omallatunnolla. Auta, ettemme arjen huolten keskellä kadottaisi iankaikkista päämääräämme. Jumala, anna meille pääsiäisen ilo ja ylösnousemuksen toivo. Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

2. Kaikkivaltias Jumala, sinä kuoleman voittaja. Olet antanut rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen meidän tähtemme ristiinnaulittavaksi ja herättänyt hänet kuolleista, jotta saisimme ikuisen elämän. Me rukoilemme sinua: Käännä kasvosi meidän puoleemme. Opeta muistamaan, ettei meillä ole täällä pysyvää asuinsijaa. Ole lähellä surevia ja lohduta heitä heidän kaipauksessaan. Auta meitä turvautumaan armoosi ja elämään tahtosi mukaan, niin että kerran saamme kaikkien uskoviesi kanssa nousta iankaikkiseen elämään. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
3. Jumala, Isämme. Lahjoita NN:lle iäinen rauhasi rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden. Anna ikuisen valosi loistaa hänelle. Ole hänelle armollinen ja anna iankaikkinen elämä. Uskollinen Herra ja Vapahtaja, sinä olet lunastanut hänet pyhällä ja kalliilla verelläsi. Vie hänet sisälle Jumalan kirkkauteen ja pyhiesi joukkoon nimesi tähden. Armahda myös meitä ja johdata elämän tiellä, jotta matkamme päättyisi hyvin ja pääsisimme vanhurskaiden ylösnousemukseen. Tätä pyydämme rakkautesi tähden.
4. Laupias Jumala. Sinä olet päästänyt palvelijasi NN:n elämän murheista ja taisteluista. Me kiitämme sinua armosta, jota olet osoittanut hänelle ja meille. Auta meitä käyttämään antamaasi aikaa oikein, niin että olisimme valmiit lähtemään täältä, kun sinä kutsut meitä. Lohduta surevia ja ole heidän turvanaan kärsimyksissä. Anna sen päivän koittaa, jolloin koko luomakunta pääsee katoavaisuuden orjuudesta Jumalan lasten vapauteen ja kirkkauteen. Kuule rukouksemme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

5. Jumala, sinä olet asettanut elämällemme rajat. Yksin sinä tiedät, mikä on päiviemme määrä. Me kiitämme sinua NN:n elämästä, jonka olet vienyt päätökseen.

Herra, sinä näet, että kaipaus valtaa mielemme. Ole lähellä meitä ja häntä, jonka olet kutsunut pois. Tue askeleitamme surun tiellä. Anna meille luottamus siihen, että saamme sinulta avun ja voiman tuleviin päiviin.

Pyhä Jumala. Rakkautesi on väkevämpi kuin kuolema. Kiitos siitä, että annoit Jeesuksen meille Vapahtajaksi ja syntiemme sovituksiksi. Auta meitä turvautumaan anteeksiantamukseen. Anna meille se rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen. Kiinnitä sydämemme sanaasi ja opasta meitä ikuisen elämän tiellä. Kuule rukouksemme

Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

6.

Paljon kärsinyttä siunattaessa.

Jumala, taivaallinen Isä. Sinä pyyhit pois kyynелеet omiesi silmistä. Sinä tunnet NN:n elämän ja kärsimyksen. Anna hänelle luonasi ikuinen rauha ja lepo. Sinä tunnet nekin kysymykset, jotka ovat jääneet vastausta vaille. Opetä meitä jäämään kaikkine taakkoinemme sinun haltuusi ja kantamaan toistemme kuormia. Johdata meitä sillä tiellä, joka vie sinun luoksesi taivaan kirkkauteen. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

7.

Äkillisesti kuollutta siunattaessa.

Kaikkivaltias Jumala. Olemme edessäsi hämmentyneinä emmekä ymmärrä, mitä on tapahtunut. Sinä tunnet ahdistuksemme ja tiedät, mitä tarvitsemme. Anna Vapahtajamme kärsimisen, kuoleman ja ylösnousemisen olla meidän turvamme, toivomme ja lohdutuksemme. Anna meille voimaa NN:n äkillisen kuoleman edessä. Kiitämme sinua kaikesta siitä hyvästä, jota hänen kauttaan saimme. Me jätämme hänet sinun käsiisi ja rukoilemme: Ole lähellä omaisia heidän surussaan. Anna meidän kohdata toistemme sinun luonasi taivaassa. Kuule meitä rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

8.

Väkivallan uhria siunattaessa.

Laupias Jumala. Sinä näet tuskamme ja murheemme. Ole kanssamme ja hoida kipuamme. Lohduta meitä läsnäolollasi ja anna voimaa elää ja kestää suru. Auta meitä rakkautesi luottaen voittamaan viha ja antamaan anteeksi. Kiitos, että kuulet ja ymmärrät huutomme. Me tahdomme antaa kaiken tuskan, katkeruuden ja kärsimyksen ja koko elämämme sinun käsiisi. Lahjoita NN:lle ikuinen rauha. Anna meille rauhasi ja elämällemme tarkoitus. Kuule meitä rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

9.

Itsemurhan tehnyttä siunattaessa.

Armollinen Jumala. Murheemme syvyydestä me rukoilemme sinua. Ole tuskassamme meitä lähellä. Ainoastaan sinä tunnet NN:n elämän ja kuoleman. Uskomme hänet armosi huomaa. Sinä tiedät, miten raskasta elämä voi olla. Sinä tunnet meidän sisimpämme ja ajatuksemme. Kanna meitä surussamme ja anna meille rauhasi, joka ylittää kaiken ymmärryksen. Me turvaudumme Jeesukseen Kristukseen, Vapahtajaamme.

10.

Kuolleena syntynyttä siunattaessa.

Armollinen Jumala. Me emme ymmärrä, miksi tämä pieni lapsi ei saanut syntyä elävänä keskellemme. Uskomme kuitenkin, että hän on sinun ja enkeleittesi luona turvassa. Laskemme hänet isälliseen syliisi Jeesuksen lunastustyöhön luottaen. Ole lähellä NN:ää ja NN:ää (vanhempien nimet), koko perhettä, isovanhempia ja kaikkia omaisia heidän surussaan. Lohduta heitä, kun kipeät kysymykset valtaavat mielen. Anna voimia tuleviin päiviin. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

11.

Pientä lasta siunattaessa.

Armollinen Jumala. Sinä näet surumme, pettymyksemme ja tyhjyyden tunteemme pienen NN:n arkun äärellä. Ole meidän lähellämme ja varjele sydämemme ja ajatuksemme. Hoida meitä armollasi ja rakkaudellasi. Me kiitämme sinua NN:n elämästä ja kaikesta mitä hän toi meille. Ole luonamme, kun meidän on luovuttava tästä lapsesta. Ota hänet syliisi ja vie hänet taivaan kotiin. Johdata meidät kaikki kerran luoksesi Jeesuksen Kristuksen, rakkaan Poikasi tähden.

12.

Lasta siunattaessa.

Rakas taivaallinen Isä. Murhe täyttää sydämemme NN:n arkun äärellä. Sinä annoit meille hänet, sinä otit hänet pois. Opetä meitä luottamaan sinuun. Kiitos siitä, että saimme pitää lapsen keskellämme hänen lyhyen elinaikansa. Ota hänet turvaan enkeliesi luokse. Ole NN:n ja NN:n (vanhempien nimet), koko perheen, isovanhempien ja kaikkien surevien turvana. Anna heille voimaa kestää kipeä suru. Johdata meitä kaikkia taivaan kotiin Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kautta.

13.

Nuorta siunattaessa.

Jumala, me emme käsitä, miksi NN:n elämä jäi näin lyhyeksi. Elämän katoavaisuus on pysäyttänyt meidät. Surun keskellä tahdomme luottaa sinuun ja rukoilemme: ole läsnä kaipauksessamme. Me kiitämme sinua kaikesta hyvästä ja kauniista, mitä hänessä saimme. Ole lähellä NN:ää ja NN:ää (vanhempien nimet), koko perhettä, isovanhempia ja kaikkia omaisia sekä ystäviä heidän surussaan. Me ylistämme sinua pyhän kasteen lahjasta, kiitämme armostasi, joka antaa meille turvan ja kantaa yli kuoleman rajan. Tässä toivossa jätämme hänet sinun käsiisi. Me turvaudumme Jeesukseen Kristukseen, joka on ylösnousemus ja elämä.

14.

Vanhusta siunattaessa.

Laupias Jumala. Olet antanut NN:lle pitkän elämän ja kutsunut hänet pois ajan vaivoista. Anna hänelle ikuinen lepo. Me kiitämme sinua kaikesta hyvästä, jota saimme hänen kauttaan. Opetä meitä rakentamaan elämämme sanasi varaan ja etsimään sitä, mikä on hyvää, oikeaa ja kestävää. Auta meitä turvautumaan armoosi ja elämään tahtosi mukaan, niin että kerran pääsemme luoksesi ja saamme kohdata läheisemme ja sinut taivaan kodissa. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

15.

Vanhusta siunattaessa.

Jumala, Isämme. Sinä annoit NN:lle pitkän elämän. Olet korjannut pois kypsää viljaa. Ota hänet lepoosi. Me kiitämme siitä, että annoit hänelle lahjojasi tätä elämää ja tulevaa varten. Kiitos siitä, että saimme tuntea hänen kanssaan yhteyttä, joka ulottuu sukupolvien yli. Anna meidän oppia siitä, mikä hänen elämässään oli kaunista ja arvokasta. Auta meitä uskossa ja toivossa kulkemaan tietä, joka vie ikuisen rauhaan ja kirkkauteen. Kiitos taivaan kodista, jossa sukupolvet saavat kohdata toisensa. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

12. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päätös

---

13. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

P Herra siunatkoon teitä ja varjeltakoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

14. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi ja/tai muuta sopivaa musiikkia. Sen aikana hautajaissaatto voi lähteä liikkeelle.

15. Rukous haudalla

Rukous voidaan lausua myös hautaan laskemisen jälkeen.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isä. Sinä annoit ainoan Poikasi kärsiä ristinkuoleman meidän puolestamme. Hänet haudattiin, ja niin sinä pyhitit meidänkin hautamme lepopaikaksi. Me rukoilemme: Valmista Pyhällä Hengelläsi sydämemme Poikasi asuinsijaksi, jotta hän pysyisi meissä ja me hänessä. Anna meidän ristin ja vaivan jälkeen päästä rauhaan ja nousta

viimeisenä päivänä ikuiseen elämään. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

2. Rakas taivaallinen Isä. Uskomme NN:n sinun käsiisi. Laskemme hänen ruumiinsa haudan lepoon odottamaan ylösnousemuksen ja uuden luomisen aamua. Vapahtajamme kuoli ja hänet haudattiin, ja niin sinä pyhitit meidänkin hautamme leposijaksi. Sinä herätit hänet kuolleista, kukistit kuoleman ja avasit taivaan uskoville.

Jeesus Kristus, Vapahtajamme. Sinuun me nostamme katseemme. Armahda meitä ja anna meille elävä toivo. Vie meidät ylösnousemukseen ja ikuiseen elämään. Kuule meitä rakkautesi tähden.

3. Taivaallinen Isä, auta meitä muistamaan, että Poikasi lepäsi haudassa. Anna meidänkin kuoltuamme levätä turvallisesti ja odottaa uutta elämää. Ota meiltä pois pelko ja opeta luottamaan siihen, että Jeesuksen tähden saamme kuoleman ja haudan kautta käydä taivaalliseen valtakuntaasi. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

16. Hautaan laskeminen

Arkkua hautaan laskettaessa voidaan laulaa virsi (esimerkiksi 242:7–9 tai 376:3).

Siunaussanat

Pappi lausuu siunaussanat, mikäli niitä ei ole lausuttu kohdassa 9.

Kun kukkalaitteet on asetettu haudalle, voidaan laulaa virsi (esimerkiksi 363 tai 377).

Hautausmessu

Hautausmessun ajaksi voidaan sytyttää pääsiäiskynttilä.

Siunaussanat (kohta 14) voidaan lausua haudalla.

Kun vainajaa viedään saatossa hautaan, saattojoukon edellä voidaan kantaa kulkueristiä. Kulkueessa voidaan laulaa virttä.

Hautautavoissa noudatetaan paikallista käytäntöä.

I Johdanto

---

1. Alkuvirsi

Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Virren edellä voi olla alkusoitto tai muuta musiikkia.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

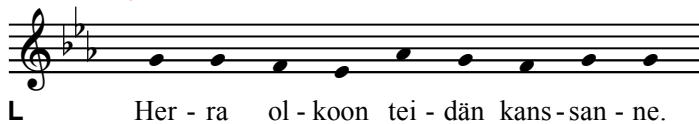
Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

TAI

Siunaus

Sävelmäsarja 4:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen - gen ni - meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Niiden tulee johdattaa synnintunnustukseen.

L Kristillinen seurakunta. NN on lähdössä viimeiselle matkalleen. Saatamme hänet haudan lepoon ylösnousemuksen toivossa. Pyhässä kasteessa hänet on liitetty Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen. Kristuksen voittoon turvaten jätämme hänet Jumalan käsiin. Me kaipaamme häntä ja luotamme Jumalan sanan lupaukseen: »Kristus on kuollut puolestamme, jotta saisimme elää yhdessä hänen kanssaan» (1. Tess. 5:10).

Kristuksen sovitustyö on ainoa turva elämän rikkinäisyydessä ja sydämen syytöksissä. Siihen luottaen saamme tunnustaa rikkomuksemme ja laiminlyöntimme ja pyytää Jumalan anteeksiantoa.

TAI

L Olemme kokoontuneet NN:n hautaan siunaamiseen. Jätämme hänet Jumalan käsiin. Hänellä on paikka myös meidän sydämessämme. Me turvaudumme Kristukseen, kuoleman voittajaan, joka sanoo: »Minä olin kuollut, mutta nyt minä elän, elän aina ja ikuisesti. Minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.» (Ilm. 1:18.)

Kristuksen sovitustyö on ainoa turva elämän rikkinäisyydessä ja sydämen syytöksissä. Siihen luottaen saamme tunnustaa rikkomuksemme ja laiminlyöntimme ja pyytää Jumalan anteeksiantoa.

TAI

L Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet saattamaan NN:ää haudan lepoon. Teemme sen Jumalan kasvojen edessä ja hänen lupauksiinsa luottaen. Kuulemme Jumalan sanaa elämän katoavaisuudesta, kristityn toivosta ja iankaikkisesta elämästä.

Pyytäkäämme, että saisimme tässä hetkessä lohdutusta Kristuksen rististä ja ylösnousemuksesta ja että iankaikkisen elämän toivo valaisisi meitä tämän murheen

keskellä. Kristukseen turvaten jätämme hänet Jumalan käsiin ja tunnustamme syntimme näin sanoen.

4. Yhteinen rippi

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.
2. Tunnustamme edessäsi, pyhä Jumala,
että olemme tehneet syntiä
ajatuksin ja sanoin,
teoin ja laiminlyönnein.
Muista meitä laupeudessasi
ja anna meille Jeesuksen Kristuksen tähden anteeksi,
mitä olemme rikkoneet.
3. Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
Herra, kuule minun ääneni,
tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.
Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
Herra, kuka silloin kestää?
Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
että me eläisimme sinun pelossasi.
Minä odotan sinua, Herra,
odotan sinua koko sielustani
ja panen toivoni sinun sanaasi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. »Herra on lähellä niitä, joilla on särkynyt sydän,
hän pelastaa ne, joilla on murtunut mieli.»

Jeesuksen Kristuksen palvelijana vakuutan sinulle,
että Jumala antaa armossaan kaikki sinun syntisi anteeksi.

2. Kaikkivaltias Jumala antakoon meille syntimme anteeksi
ja johtakoon meidät ikuiseen elämään.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös hautaan siunaamisen kaavan psalmeja (kohta 5) tai kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän psalmia.

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin voidaan liittää Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Herra, anna hänelle iankaikkinen lepo,
ikuinen valo häntä valaiskoon.

TAI

Minä tiedän, että lunastajani elää.

Job 19:25

TAI

Minä odotan sinua, Herra,
ja panen toivoni sinun sanaasi.

Ps. 130:5

Psalmi

Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa,
niin minä kaipaan sinua, Jumala.

Minun sieluni janoaa Jumalaa, elävää Jumalaa.

Milloin saan tulla temppeliin,
astua Jumalan kasvojen eteen?

Miksi olet masentunut, sieluni,
miksi olet niin levoton?

Odota Jumalaa! Vielä saan kiittää häntä,
Jumalaani, auttajaani.

Ps. 42:2–3, 6

[Pieni kunnia]

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme rauhassa Herraa.

S Herra, armahda.

E Rukoilkaamme rauhaa korkeudesta
ja sielujemme pelastusta.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda.

E Rukoilkaamme rauhaa kaikkialle maailmaan.
Rukoilkaamme kestävyyttä ja yksimielisyyttä
Jumalan seurakunnalle.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda.

E Rukoilkaamme rauhaa ja lohdutusta sureville.
Rukoilkaamme, että olisimme valmiit kuolemaan
Kristukseen turvaten.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda.

E Rukoilkaamme Herraa,
että hän armahtaisi, puolustaisi
ja varjelisi meitä.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda.

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

TAI

Sävelmäsarja 3:

TAI

Sävelmäsarja 4:

TAI

Sävelmäsarja 4:

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä voidaan käyttää seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129, 130, 132, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös hautaan siunaamisen kaavan rukousta (kohta 6) tai kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

1. Kaikkivaltias Jumala.
Sinä olet voittanut pahan,
kukistanut kuoleman
ja lahjoittanut maailmalle elämän.
Auta meitä kuoleman keskellä
muistamaan päivää,
jolloin puet meidät uuteen,
taivaalliseen asuun.
Kuule meitä Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.
2. Kaikkivaltias, pyhä Jumala.
Poikasi Jeesus Kristus on kuolemallaan
ja ylösnousemisellaan
saanut voiton kuolemasta.
Sinä olet tehnyt hänet
elävien ja kuolleiden Herraksi.
Auta meitä, Kristukseen kastettuja,
elämään ylösnousemuksen
ja ikuisen elämän toivossa.
Sinulle olkoon ylistys ikuisesti.
3. Armon ja lohdutuksen Jumala.
Kiitos siitä, että olet herättänyt Poikasi kuolleista
ja antanut meille ikuisen elämän toivon.
Auta meitä luottamaan siihen,
että kaikki, jotka ovat kuolleet
Kristuksen rakkauteen turvautuen,
tulevat osallisiksi ylösnousemuksen lahjasta.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä,
hänen, joka elää ja hallitsee
sinun ja Pyhän Hengen kanssa
nyt ja ikuisesti.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

II Sana

---

9. Lukukappale

Luetaan jokin hautaan siunaamisen kaavan lukukappaleista (kohta 7). Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastauksanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Virsi

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia. Voidaan käyttää myös hautaan siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

*11. Evankeliumi

Luetaan jokin hautaan siunaamisen kaavan evankeliumiteksteistä (kohta 7). Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai muuta evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilauseetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastauksanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

12. Saarna

III Siunaaminen

---

*13. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

Uskontunnustuksena voi olla myös virsi 167 tai 171. Vaihtoehtoisia uskontunnustuslauluja Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhään yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

*14. Siunaussanat

Siunaussanat voidaan lausua haudalla (kohta 27).

L Ylösnousseeseen Jeesukseen Kristukseen uskoen toimitamme NN:n (koko nimi) siunaamisen.

TAI

L Uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan siunaamme NN:n (koko nimi) odottamaan ylösnousemuksen päivää.

Pappi heittää kolme kertaa hiekkaa arkulle (hiekalla voidaan tehdä ristinmerkki) ja sanoo:

NN (etunimet),
maasta sinä olet tullut,
maaksi sinun pitää jälleen tulla.

Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI

NN (etunimet),

maan tomua sinä olet,

maan tomuun sinä palaat.

Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI

NN (etunimet),

Herra antoi,

Herra otti.

Kiitetty olkoon Herran nimi.

Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI

Katoavaisuudessa kylvetään.

Katoamattomuudessa herätetään.

Jeesus Kristus on ylösnousemus ja elämä.

Kuolleena syntynyttä tai pientä lasta siunattaessa.

[NN (etunimet),]

Jumala, Isämme, on sinut luonut.

Saat levätä hänen sylissään.

Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

15. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

16. Yhteinen esirukous

Yhteinen esirukous on kolmiosainen: alku, jatko ja päätös. Kustakin osasta valitaan sopiva vaihtoehto.

Voidaan käyttää myös hautaan siunaamisen kaavan rukouksia (kohta 11). Yhteinen esirukous voidaan valmistella myös yhdessä omaisten tai muiden seurakuntalaisten kanssa. Rukous on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Voidaan käyttää myös Trishagion-rukousta.

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

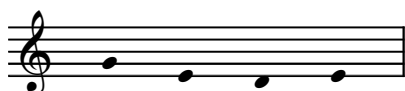
Rukouksen alku

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

1. Jumala, kuolema on koskettanut meitä. Olemme edessäsi hauraita ja katoavaisia. Me rakastamme elämää, mutta meidän täytyy luopua siitä. Me teemme suunnitelmia, mutta työmme jää kesken. Ahdistuneina ja hämmentyneinä kohotamme katseemme sinuun. Sinä lähetit rakkaan Poikasi keskellemme jakamaan kanssamme surumme ja kipumme. Hänessä olet avannut meille tien katoamattomaan elämään.
2. Jumala, kuoleman varjot heittyvät yllemme. Vain sinun tiedossasi ja käsissäsi ovat päivämme. Vain sinä pysyt, kun elämämme pakenee pois. Sinä ymmärrät kipeät ajatuksemme ja tunteemme, kun kuolema tulee ja vie meiltä rakkaan ihmisen. Sinä osoitat hätääntyneille sydämille Poikaasi Jeesusta Kristusta ja kehotat rientämään hänen turviinsa.
3. Laupias Jumala. Kuolema on vienyt luotamme rakkaan ihmisen ja tuonut sydämeemme surun ja kaipauksen. Sinun kätesi ohjaa elämäämme, ja sinä annat kuolemassa levon jokaiselle, joka turvautuu sinuun. Meidän katseemme etsii valoa, joka säteilee Poikasi Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksesta. Siinä valossa surumme ja ikävämme hiljenee kiitokseen ja toivoon.

Rukouksen jatko

1.

L/E Jumala, me kiitämme sinua elämän lahjasta, kiitämme kaikista antamistasi päivistä. Erityisesti kiitämme nyt NN:n elämästä. Auta surevia kätkemään sydämeensä muistot kaikesta siitä hyvästä, mitä he ovat häneltä saaneet. Anna heille voimaa kohdata läheisen poismenon tuoma suru. Kanna heitä toivolla, joka auttaa huomiseen ja kaikkiin tuleviin päiviin. Anna meidän kaikkien tuntea, että lähellä sinua on hyvä olla.

Sinä olet antanut meille pyhän sanasi. Auta meitä etsimään siitä voimaa ja tuntemaan se rakkaus, jolla rakastat meitä. Kiitos siitä, että Lunastajamme elää.

Jumala, sinä tunnet nekin ajatukset, joita on vaikea pukea sanoiksi. Me tuomme eteesi kaiken murheemme ja neuvottomuutemme ja muistamme sanasi kehotusta: »'Etsikää minun kasvojani!' Herra, minä tahdon etsiä sinua, älä kätke minulta kasvojasi!» (Ps. 27:8–9.) Kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

2.

Äkillisesti kuollutta siunattaessa.

L/E Jumala, elämä on meille arvoituksellinen matka. Me elämme tätä hetkeä mutta emme tiedä mitään varmaa tulevasta päivästä. Sinä yksin tiedät, sinä salattu Jumala.

Sanaton, hätääntynyt tuska puristaa meitä NN:n arkun äärellä. Sinä ymmärrät, kun mielemme kapinoi kaiken tapahtuneen jälkeen. Vain sinä tiedät vastauksen, kun ymmärtämättöminä kysymme: Miksi hänet temmattiin luotamme pois näin äkkiä? Miksi monen asian piti jäädä kesken? Hoida sinä kipuamme ja ahdistustamme. Auta meitä tuskassamme ja murheessamme lepäämään sinussa ja jättämään poismennyt läheisemme sinun käsiisi.

(hiljaisuus)

3.

Vanhusta siunattaessa.

L/E Jumala, sinä olet kutsunut NN:n lepoon. Emme näe häntä enää keskellämme, ja siksi kaipaamme häntä. Ole kanssamme surussa. Me kiitämme sinua hänen pitkästä elämästään ja työstään läheisten ja eri sukupolvien parissa. Anna vieläkin kaiken sen, mikä on ollut kestävää ja hyvää, kantaa siunausta ja tuoda viesti elämän arvosta.

Jumala, me kiitämme sinua menneistä sukupolvista, jotka sitkeällä työllään ovat luoneet mahdollisuuksia meidänkin elämällemme. Auta meitä vuorostamme pitämään huolta toinen toisestamme. Kasvata meitä kestävyYTEEN, rakkauteen ja hellyYTEEN. Ohjaa meitä noudattamaan niitä elämänarvoja, jotka nousevat sanastasi. Anna meille tämän ja tulevan elämän toivo.

(hiljaisuus)

Rukouksen päätös

1.

L Jumala, me ylistämme sinua siitä, että Poikasi Jeesus Kristus on valmistanut meille pelastuksen. Armahda meitä! Auta meitä uskossa kulkemaan sitä tietä, jota valaisee ylösnousemuksen valo. Kiitos siitä, että usko, toivo ja rakkaus kantavat ikuisuuteen asti. Kuule meitä Vapahtajamme tähden.

2.

L Jumala, me kiitämme sinua rakkaan Poikasi kuolemasta. Anna sen tulla meille elämäksi ja toivoksi. Lahjoita sydämeemme turvallinen usko ja anna meille rauhasi, joka on suurempi kuin surumme ja epävarmuutemme. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

3.

L Jumala, kiitos siitä, että Vapahtajamme on kuolemallaan ja ylösnousemisellaan kukistanut kuoleman mahdin. Kun elämämme päivät ovat täydet, anna meidän lähteä rauhassa. Vie meidät taivaalliseen isänmaahan, jonka valo ei koskaan vaihdu kärsimyksen eikä kuoleman varjoksi. Anna meidän nähdä siellä toisemme. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

IV Ehtoollinen

---

17. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana katetaan ehtoollispöytä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

18. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

S Y - len - näm - me sen Her - ran puo - leen.

L Kiit - tä - kääm - me Her - ra, Ju - ma - laam - me.

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista,
että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hän on kärsinyt kuoleman meidän puolestamme
ja ylösnousemisellaan avannut meille tien ikuisen elämään.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

TAI

Hänet sinä olet antanut kuolemaan ja herättänyt kuolleista,
että me pelastuisimme synnin ja kuoleman vallasta
ja saisisimme iankaikkisen elämän.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✝), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (✝) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan

kirkkaudessa.

[S Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniaassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

19. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

20. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:

TAI

Sävelmäsarja 4:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*21. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

22. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 23) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjeltiin meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

23. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Kiitosrukouksena voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 110:3–5, 220:8–9, 221:10, 621:4–5, 623:4–7 tai 629:4, 8).

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

1. Taivaallinen Isä,
kiitos siitä, että olet ravinnut meitä
rakkauden aterialla.
Anna ylösnousemuksen valon loistaa
surun ja kaipauksen keskelle.
Tue meitä armollasi siihen päivään saakka,
jolloin pyyhit pois kaikki kyynelät
ja saatat meidät lopullisesti yhteen.
Kuule meitä rakkaan Poikasi
Jeesuksen Kristuksen tähden.
2. Ikuinen Jumala,
Herramme Jeesuksen Kristuksen Isä.
Poikasi on riistänyt vallan kuolemasta
ja avannut meille ehtoollisessa
kuolemattomuuden lähteen.

Herätä meidät kaikkien rakkaistemme kanssa
viimeisenä päivänä ikuisen iloon.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden,
joka elää ja hallitsee
sinun ja Pyhän Hengen kanssa
nyt ja ikuisesti.

3. Jumala, Isämme.

Kiitos siitä, että olet siunannut meitä
ehtoollisen eläväksi tekevällä lahjalla
ja antanut meille matkaevään ikuisen elämään.
Anna meidän yhdessä palvelijasi NN:n kanssa
päästä paratiisiin iloon
ja nauttia ikuisesti Kristuksen rauhaa.
Tätä pyydämme ylösnousseen Herramme kautta.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

V Päätös

---

*24. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

25. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi ja/tai soitinmusiikkia. Sen aikana hautajaissaatto voi lähteä liikkeelle.

26. Rukous haudalla

Rukous voidaan lausua myös hautaan laskemisen jälkeen.

L Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isä. Sinä annoit ainoan Poikasi kärsiä ristinkuoleman meidän puolestamme. Hänet haudattiin, ja niin sinä pyhitit meidänkin hautamme lepopaikaksi. Me rukoilemme: Valmista Pyhällä Hengelläsi sydämemme Poikasi asuinsijaksi, jotta hän pysyisi meissä ja me hänessä. Anna meidän ristin ja vaivan jälkeen päästä rauhaan ja nousta viimeisenä päivänä ikuiseen elämään. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
2. Rakas taivaallinen Isä. Uskomme NN:n sinun käsiisi. Laskemme hänen ruumiinsa haudan lepoon odottamaan ylösnousemuksen ja uuden luomisen aamua. Vapahtajamme kuoli ja hänet haudattiin, ja niin sinä pyhitit meidänkin hautamme leposijaksi. Sinä herätit hänet kuolleista, kukistit kuoleman ja avasit taivaan uskoville.

Jeesus Kristus, Vapahtajamme. Sinuun me nostamme katseemme. Armahda meitä ja anna meille elävä toivo. Vie meidät ylösnousemukseen ja ikuiseen elämään. Kuule meitä rakkautesi tähden.
3. Taivaallinen Isä, auta meitä muistamaan, että Poikasi lepäsi haudassa. Anna meidänkin kuoltuamme levätä turvallisesti ja odottaa uutta elämää. Ota meiltä pois pelko ja opeta luottamaan siihen, että Jeesuksen tähden saamme kuoleman ja haudan kautta käydä taivaalliseen valtakuntaasi. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

27. Hautaan laskeminen

Arkkua hautaan laskettaessa voidaan laulaa virsi (esimerkiksi 242:7–9 tai 376:3).

Siunaussanat

Pappi lausuu siunaussanat, mikäli niitä ei ole lausuttu kohdassa 14.

Kun kukkalaitteet on asetettu haudalle, voidaan laulaa virsi (esimerkiksi 363 tai 377).

Maahan kätkeminen

Kaavaa voidaan käyttää uurnaa tai tuhkaa maahan kätettäessä tai kun vainaja lasketaan hautaan toisella paikkakunnalla varsinaisen hautaan siunaamisen jo tapahduttua.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen. Rukoushetken ajaksi voidaan sytyttää kynttilä.

1. Virsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 243, 244, 555 tai 631.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

P/E Isän ja (+) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Rukoushetken johtaja laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja:

P/E Rakkaat ystävät. Haudalla meitä koskettaa katoavaisuus, mutta tänne ulottuu myös lupaus elämästä ja ylösnousemuksesta. Kristus sanoo: »Minä olin kuollut, mutta nyt minä elän, elän aina ja ikuisesti. Minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.» (Ilm. 1:18.)

TAI

P/E Rakkaat ystävät. Haudalla meitä koskettaa katoavaisuus, mutta tänne ulottuu myös sana siitä, että Jumala hallitsee kaikkea, myös elämää ja kuolemaa. Raamatussa sanotaan: »Minä tiedän, että lunastajani elää. Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä.» (Job 19:25.)

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Siihen voidaan liittää Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennessä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.

Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.
Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Minä saan aina olla luonasi,
sinä pidät kädestäni kiinni.
Sinä johdatat minua tahtosi mukaan,
ja viimein sinä nostat minut kunniaan.
Taivaassa minulla on sinut,
sinä olet ainoa turvani maan päällä.
Vaikka ruumiini ja sieluni näantyy,
Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti.

Ps. 73:23–26

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukua voi seurata hiljainen mietiskely.

1. Kor. 15:42–49

Näin tapahtuu kuolleiden ylösnousemuksessa. Se, mikä kylvetään katoavana, nousee katoamattomana. Mikä kylvetään vähäpätöisenä, nousee kirkkaana. Mikä kylvetään

heikkona, nousee täynnä voimaa. Kylvetään ajallinen ruumis, nousee hengellinen ruumis. Jos kerran on olemassa ajallinen ruumis, on myös hengellinen. Onkin kirjoitettu: »Ensimmäisestä ihmisestä, Aadamista, tuli elävä olento.» Mutta viimeisestä Aadamista tuli eläväksi tekevä henki. Ensimmäisenä ei siis ole hengellinen vaan ajallinen; vasta sen jälkeen tulee hengellinen. Ensimmäinen ihminen on maallinen, maasta lähtöisin, toinen ihminen on taivaasta. Millainen tuo maallinen ihminen oli, sellaisia ovat kaikki maalliset ihmiset, ja millainen tuo taivaallinen ihminen on, sellaisia tulevat olemaan taivaalliset ihmiset. Ja niin kuin me nyt olemme maallisen ihmisen kaltaisia, niin me tulemme kerran taivaallisen ihmisen kaltaisiksi.

2. Kor. 4:16–18

Sen tähden me emme lannistu. Vaikka ulkonainen ihmisemme murtuukin, niin sisäinen ihmisemme uudistuu päivä päivältä. Tämä hetkellinen ja vähäinen ahdinkomme tuottaa meille määrättömän suuren, ikuisen kirkkauden. Emmekä me kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti.

2. Kor. 5:1–5

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätkettyä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asuumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkeisi sisäänsä sen, mikä on kuolevasta. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

Matt. 27:57–60

Illalla tuli paikalle Joosef, rikas arimatialainen, joka hänkin oli Jeesuksen opetuslapsi. Hän meni Pilatuksen puheille ja pyysi Jeesuksen ruumista. Pilatus käski antaa sen hänelle. Joosef otti ruumiin, kääri sen puhtaaseen pellavavaatteeseen ja pani hautaan, jonka hän äskettäin oli itseään varten hakkauttanut kallioon. Hän vieritti hautakammion ovelle suuren kiven ja lähti pois.

5. Vastaus

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 275, 388, 611, 616 tai hautaan siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

6. Puhe

---

7. Rukousjakso

Rukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

Rakas taivaallinen Isä. Uskomme NN:n sinun käsiisi. Me kiitämme sinua yhteisistä vuosista ja kaikesta, mitä hän oli meille. Olemme laskeneet hänen ruumiinsa/tuhkansa haudan lepoon odottamaan ylösnousemuksen ja uuden luomisen aamua.

Vapahtajamme kuoli ja hänet haudattiin, ja niin sinä pyhitit meidänkin hautamme leposijaksi. Sinä herätit hänet kuolleista, kukistit kuoleman ja avasit taivaan uskoville.

Jumala, sanasi vakuuttaa, että sinä tiedät, mitä me kaipaamme. Huokauksemmekin tulevat sinun korviisi. Tähän lupaukseen luottaen pyydämme: kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

Jeesus Kristus, Vapahtajamme. Sinuun me nostamme katseemme. Armahda meitä ja anna meille elävä toivo. Älä hylkää meitä vaan vie meidät ylösnousemukseen ja ikuiseen elämään. Kuule meitä rakkautesi tähden.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

8. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.
S Aamen.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

9. Virsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 30 tai 377.

YKSITYINEN RIPPI

Yksityisessä ripissä kuka tahansa voi tunnustaa syntisyytensä tai jonkin erityisen synnin ja saada synninpäästön. Ripin voi ottaa vastaan pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Ripistä ja sielunhoidosta säädetään kirkkojärjestyksessä (KJ 4:1 ja 5:1). Papilla ja lehtorilla on vaitiolovelvollisuus (KL 5:2; 6:12), samoin diakonian viranhaltijoilla (Pk. 12.–13.2.1980 § 26). Vaitiolovelvollisuus koskee myös muita ripin vastaanottajia (KL 6:3, Katekismus, kohta 41).

Rippi otetaan vastaan kirkossa tai muussa sopivassa paikassa.

Rippiin voi liittyä sielunhoidollinen keskustelu.

Ripittäytyvä voi käyttää itsensä tutkimisessa apunaan kymmentä käskyä ja katumuspsalmeja (psalmit 6, 32, 38, 51, 102, 130 ja 143).

Rippi voi olla muodoltaan vapaa. Sen tulee sisältää ainakin synnintunnustus ja synninpäästö.

1. Virsi

---

2. Alkusiunaus

Ripin vastaanottaja:

Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Ripittäytyvä:

Aamen.

3. Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Ripin vastaanottaja:

Jumala tuntee meidät paremmin kuin me itse. Tähän voit luottaa. Olemme nyt Jumalan edessä. Saat sanoa hänelle psalmin sanoin: »Sinä tiedät kaiken. Se on ihmeellistä, siihen ei ymmärrykseni yllä.» (Ps. 139:6.) Tunnusta nyt hänelle syntisi ja syyllisyytesi.

4. Rippi

Synnintunnustus

Ripittäytyvä voi tunnustaa syntinsä myös omin sanoin. Ripin vastaanottaja voi lukea synnintunnustuksen ripittäytyvän kanssa tai hänen puolestaan. Ripittäytyvä voi polvistua.

1. Jumala, taivaallinen Isämme.

Olen tehnyt syntiä sinua vastaan
ajatuksin ja sanoin, teoin ja laiminlyönnein.

Erityisesti tunnustan, että olen — —.

Se painaa omaatuntoani.

Sinä näet myös ne synnit, joita en itsekään tiedä.

Kadun tätä kaikkea ja rukoulen:

ole minulle armollinen ja anna syntini anteeksi

rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Herra, sinä olet laupias, muista minua,
osoita ikiaikaista hyvyttäsi.
Älä muista syntejäni,
älä pahoja tekojani!
Sinä, joka olet uskollinen ja hyvä,
älä unohda minua!
3. Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
Herra, kuule minun ääneni.
Tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.
Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
Herra, kuka silloin kestää?
Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
että me eläisimme sinun pelossasi.
Sen tähden, Jumala,
ole minulle armollinen hyvyydessäsi.
Pese minut puhtaaksi rikoksestani
ja anna lankeemukseni anteeksi.
Sinua vastaan olen rikkonut,
olen tehnyt vastoin sinun tahtoasi.
Käännä katseesi pois synneistäni
ja pyyhi minusta kaikki pahat tekoni.
Jumala, luo minuun puhdas sydän
ja uudista minut, anna vahva henki.
Älä karkota minua kasvojesi edestä,
älä ota minulta pois Pyhää Henkeäsi.
4. Armollinen Jumala.
Tunnustan edessäsi,
että synty on sitonut minut
enkä kykene vapauttamaan itseäni.
Olen rikkonut pyhää tahtoasi vastaan
ja torjunut käskyjesi siunauksen.
Sinä näet kaiken väärän,
senkin, mitä itse en näe.
Armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
5. Oi sinä kaikkein armollisin,
ristiinnaulittu Herra Jeesus Kristus.
Armahda minua, vaivaista syntistä,
ja katso puoleeni laupeutesi silmin,
niin kuin sinä katsoit Pietariin, kun hän oli kieltänyt sinut,
ja niin kuin sinä katsoit syntiseen naiseen fariseuksen kodissa
ja ryöväriin ristinpuulla.
Anna minulle pyhä armosi,
että minä niin kuin Pietari itkisin syntejäni,
niin kuin syntinen nainen sinua sydämestäni rakastaisin
ja ryövärin kanssa saisin katsella pyhiä kasvojasi
taivaassa iankaikkisesti.

Synninpäästö

1.

Ripin vastaanottaja:

Herramme Jeesus Kristus on sanonut opetuslapsilleen:

»Jolle te annatte synnit anteeksi,
hänelle ne ovat anteeksi annetut.»

Jeesuksen Kristuksen palvelijana julistan,
että sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Ripittäytyvä:

Aamen.

2.

Ripin vastaanottaja:

Jeesus Kristus on antanut seurakunnalleen
taivasten valtakunnan avaimet ja sanonut:

»Jolle te annatte synnit anteeksi,
hänelle ne ovat anteeksi annetut.»

Uskotko, että synninpäästö, jonka sinulle julistan,
on Jumalan anteeksianto?

Ripittäytyvä:

Uskon.

Ripin vastaanottaja:

Tapahtukoon sinulle niin kuin uskot.

Herramme Jeesuksen Kristuksen käskyn mukaan julistan,
että sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Ripittäytyvä:

Aamen.

3.

Ripin vastaanottaja:

Jeesus sanoo:

»Ystäväni, ole rohkealla mielellä,
sinun syntisi annetaan anteeksi.»

[Hänen palvelijanaan julistan sinulle tämän synninpäästön
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.]

Ripittäytyvä:

Aamen.

4.

Ripin vastaanottaja:

»Jos me vaellamme valossa,
niin kuin hän itse on valossa,
meillä on yhteys toisiimme

ja Jeesuksen, hänen Poikansa, veri
puhdistaa meidät kaikesta synnistä.
Jos väitämme, ettemme ole syntisiä,
me petämme itseämme eikä totuus ole meissä.
Jos me tunnustamme syntimme,
niin Jumala, joka on uskollinen ja vanhurskas,
antaa meille synnit anteeksi
ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.»
[Hänen palvelijanaan julistan sinulle synninpäästön
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.]

Ripittäytyvä:

Aamen.

5.

Ripin vastaanottaja:

»Herra on lähellä niitä, joilla on särkynyt sydän,
hän pelastaa ne, joilla on murtunut mieli.»
Jeesuksen Kristuksen palvelijana vakuutan sinulle,
että Jumala antaa armossaan kaikki sinun syntisi anteeksi.

Ripittäytyvä:

Aamen.

5. Rukous

Ripin vastaanottaja:

Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä. Sinä tunnet heikkoutemme. Vain sinä voit pelastaa meidät. Vahvista eläväksi tekevällä Hengelläsi NN:ää niin, että hän luottaisi sinuun myös ahdistuksen keskellä. Kiitos siitä, että saamme jäädä käsiisi turvallisiin mielin. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.
2. Vapahtajamme Jeesus Kristus. Kiitos anteeksiantamuksestasi. Anna NN:lle voimaa joka päivä turvautua armoosi ja hyvyytesi. Auta häntä kulkemaan sinun tietäsi sanaasi ja lupauksiisi luottaen. Tue häntä vaikeuksissa ja kärsimyksen keskellä. Valaise häntä Pyhällä Hengelläsi. Kiinnitä hänet yhä lujemmin itseesi. Tätä pyydämme armosi ja laupeutesi tähden.
3. Ylistä Herraa, minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,
ylistä hänen pyhää nimeään.
Ylistä Herraa, minun sieluni,
älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.
Hän antaa anteeksi kaikki syntini
ja parantaa kaikki sairauteni.
Hän päästää minut kuoleman otteesta
ja seppelöi minut armolla ja rakkaudella.

Ripittäytyvä:

Aamen.

6. Siunaus

Ripin vastaanottaja:

Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua.

Herra kirkastakoon kasvonsa sinulle

ja olkoon sinulle armollinen.

Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi

ja antakoon sinulle rauhan.

Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Ripittäytyvä:

Aamen.

TAI

Ripin vastaanottaja:

Herra (✝) siunatkoon sinua.

Hän varjelkoon sinut kaikesta pahasta

ja johtakoon sinut ikuiseen elämään.

Ripittäytyvä:

Aamen.

7. Virsi

EHTOOLLINEN SAIRAAN LUONA

Vietettäessä ehtoollista sairaan luona myös muille läsnä oleville voidaan antaa ehtoollinen.

Ehtoollisvälineet asetetaan valkoisella liinalla peitetylle pöydälle. Pöydälle voidaan asettaa myös risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä.

I Johdanto

---

1. Virsi

---

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

L Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Vuorotervehdys

L Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Herramme Jeesus Kristus on sanonut: »Missä kaksi tai kolme on koolla minun nimessäni, siellä minä olen heidän keskellään» (Matt. 18:20). Tähän lupaukseen me nytkin luotamme. Kristus armahtaa meitä, kun tunnustamme syntimme. Hän on uskollinen ja vanhurskas. Hän antaa synnit anteeksi ja puhdistaa kaikesta vääryydestä. Kristuksen armoon turvaten tunnustamme nyt yhdessä syntimme.

4. Rippi

Rippi voi olla yhteinen tai yksityinen. Yksityisessä ripissä tulee ottaa huomioon siitä annetut ohjeet (ks. yksityinen rippi).

Synnintunnustus

Ripittäytyvä voi tunnustaa syntinsä omin sanoin. Ripin vastaanottaja voi lukea synnintunnustuksen ripittäytyvän kanssa tai hänen puolestaan.

1. Jumala, taivaallinen Isämme.
Olen tehnyt syntiä sinua vastaan
ajatuksin ja sanoin, teoin ja laiminlyönnein.
Erityisesti tunnustan, että olen – –.
Se painaa omaatuntoani.
Sinä näet myös ne synnit, joita en itsekään tiedä.
Kadun tätä kaikkea ja rukoilen:
ole minulle armollinen ja anna syntini anteeksi
rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
2. Herra, sinä olet laupias, muista minua,
osoita ikiaikaista hyvyttäsi.
Älä muista syntejäni,
älä pahoja tekojani!
Sinä, joka olet uskollinen ja hyvä,
älä unohda minua!
3. Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
Herra, kuule minun ääneni.
Tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.
Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
Herra, kuka silloin kestää?
Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
että me eläisimme sinun pelossasi.
Sen tähden, Jumala,
ole minulle armollinen hyvydessäsi.
Pese minut puhtaaksi rikoksestani
ja anna lankeemukseni anteeksi.
Sinua vastaan olen rikkonut,
olen tehnyt vastoin sinun tahtoasi.
Käännä katseesi pois synneistäni
ja pyyhi minusta kaikki pahat tekoni.
Jumala, luo minuun puhdas sydän
ja uudista minut, anna vahva henki.
Älä karkota minua kasvojesi edestä,
älä ota minulta pois Pyhää Henkeäsi.
4. Armollinen Jumala.
Tunnustan edessäsi,
että synti on sitonut minut
enkä kykene vapauttamaan itseäni.
Olen rikkonut pyhää tahtoasi vastaan
ja torjunut käskyjesi siunauksen.
Sinä näet kaiken väärän,
senkin, mitä itse en näe.
Armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
5. Oi sinä kaikkein armollisin,
ristiinnaulittu Herra Jeesus Kristus.

Armahda minua, vaivaista syntistä,
ja katso puoleeni laupeutesi silmin,
niin kuin sinä katsoit Pietariin, kun hän oli kieltänyt sinut,
ja niin kuin sinä katsoit syntiseen naiseen fariseuksen kodissa
ja ryöväriin ristinpuulla.
Anna minulle pyhä armosi,
että minä niin kuin Pietari itkisin syntejäni,
niin kuin syntinen nainen sinua sydämestäni rakastaisin
ja ryövärin kanssa saisin katsella pyhiä kasvojasi
taivaassa iankaikkisesti.

6. Rakas taivaallinen Isä.
Sinä näet minut ja koko elämäni.
Olen heikko ja väsynyt.
Elämäni on ollut vajavaista.
Olen tehnyt vääriä valintoja,
unohtanut monesti rakkaimmat ihmiset
ja aiheuttanut kipua itselleni ja toisille.
Tulen eteesi sellaisena kuin olen.
Jeesuksen rakkauden tähden luotan siihen,
että sinä otat minut vastaan.
Jumala, muista minua laupeudessasi
ja anna syntini anteeksi.

Synninpäästö

1. Herramme Jeesus Kristus on sanonut opetuslapsilleen:
»Jolle te annatte synnit anteeksi,
hänelle ne ovat anteeksi annetut.»
Jeesuksen Kristuksen palvelijana julistan,
että sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
2. Jeesus sanoo:
»Ystäväni, ole rohkealla mielellä,
sinun syntisi annetaan anteeksi.»
[Hänen palvelijanaan julistan sinulle tämän synninpäästön
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.]
3. »Herra on lähellä niitä, joilla on särkynyt sydän,
hän pelastaa ne, joilla on murtunut mieli.»
Jeesuksen Kristuksen palvelijana vakuutan sinulle,
että Jumala antaa armossaan kaikki sinun syntisi anteeksi.
4. Kaikkivaltias Jumala antakoon meille syntimme anteeksi
ja johtakoon meidät ikuiseen elämään.

S Aamen.

5. Rukous

Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

L Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä. Sinä tunnet heikkoutemme. Vain sinä voit pelastaa meidät. Vahvista eläväksi tekevällä Hengelläsi NN:ää niin, että hän luottaisi sinuun myös ahdistuksen keskellä. Kiitos siitä, että saamme jäädä käsiisi turvallisin mielin. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.
2. Vapahtajamme Jeesus Kristus. Kiitos anteeksiantamuksestasi. Anna NN:lle voimaa joka päivä turvautua armoosi ja hyvyyteesi. Auta häntä kulkemaan sinun tietäsi sanaasi ja lupauksiisi luottaen. Tue häntä vaikeuksissa ja kärsimyksen keskellä. Valaise häntä Pyhällä Hengelläsi. Kiinnitä hänet yhä lujemmin itseesi. Tätä pyydämme armosi ja laupeutesi tähden.
3. Herramme Jeesus Kristus, sinä Jumalan Poika. Kiitos siitä, että kuljet rinnallani ja tuet minua heikkoudessani. Ole turvani ja varjele minua.

S Aamen.

II Sana

---

6. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Ps. 73:23–26

Minä saan aina olla luonasi,
sinä pidät kädestäni kiinni.
Sinä johdatat minua tahtosi mukaan,
ja viimein sinä nostat minut kunniaan.
Taivaassa minulla on sinut,
sinä olet ainoa turvani maan päällä.
Vaikka ruumiini ja sieluni nääntyy,
Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti.

Jes. 43:1–3

Näin sanoo Herra, joka sinut loi:
– Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut,
sinä olet minun.
Kun kuljet vesien halki, minä olen sinun kanssasi,
kun virtojen poikki, ne eivät tempaa sinua mukaansa,
kun astut tulen lävitse, sinä et pala

eikä liekki sinua polta.
Minä, Herra, olen sinun Jumalasi.
Minä, Israelin Pyhä, olen sinun pelastajasi.

Hepr. 4:14–16

Koska meillä on suuri ylipappi, joka on kulkenut läpi taivaiden, Jeesus, Jumalan Poika, pysykäämme tässä tunnustuksessa. Meidän ylipappimmehan jos kukaan kykenee ymmärtämään vajavuuksiamme, sillä häntä on koeteltu kaikessa samalla tavoin kuin meitäkin koetellaan; hän vain ei langennut syntiin. Astukaamme sen tähden rohkeasti armon valtaistuimen eteen, jotta saisimme armoa ja laupeutta, löytäisimme avun silloin kun sitä tarvitsemme.

Matt. 11:28–30

Jeesus sanoo:

»Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni harteillenne ja katsokaa minua: minä olen sydämeltäni lempeä ja nöyrä. Näin teidän sielunne löytää levon. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormanani on kevyt.»

7. Puhe

---

8. Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivasiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhän yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,

ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

9. Yhteinen esirukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

L Rukoilkaamme.

1. Elävä, kaikkivaltias Jumala. Sinun eteesi me tuomme koko elämämme.

Muistamme edessäsi kirkkoasi ja sen palvelijoita. Kiitämme elämän sanasta, jonka tuot yhä uudestaan keskellemme.

Muistamme edessäsi perhettämme ja läheisiämme. Rukoilemme kaikkien omaistemme, ystäviemme ja meille rakkaitten ihmisten puolesta.

Muistamme edessäsi kaikkia sairaita, kärsiviä ja avuttomia. Pyydämme voimaa niille, joiden työnä on pitää huolta heikoista ja sairaista.

Me kiitämme sinua ikuisen elämän toivosta, jonka olet lahjoittanut meille Pojassasi Jeesuksessa Kristuksessa. Häneen turvaten me jätämme itsemme, toinen toisemme ja koko elämämme sinun haltuusi.

2. Rukoilkaamme Herraa,
että hän lähettäisi kaikkialle toivon ja rauhan ilosanoman.
[Herra, armahda meitä.]

Rukoilkaamme Herraa,
että hän kuulisi kärsivien huokaukset.
[Kristus, armahda meitä.]

Rukoilkaamme Herraa,
että hän lähettäisi apunsa sinne, missä masennus pimentää toivon.
[Herra, armahda meitä.]

S Aamen.

III Ehtoollinen

---

10. Uhrivirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 224, 225, 299 tai 300.

Virren aikana voidaan kattaa ehtoollispöytä. Virren sijasta voi olla hiljaisuus.

11. Ehtoollisrukous

Rukous ja asetussanat

Rukous voi alkaa kehotuksella: Kiittäkäämme Herraa, Jumalaamme.

L Pyhä Jumala, sinä rakastat kaikkia ihmisiä.

Sen vuoksi lähetit Jeesuksen luoksemme.

Hän paransi sairaita, etsi kadonneita

ja piti huolta kaikista, jotka tulivat hänen luokseen.

Hän rakasti meitä loppuun asti ja antoi elämänsä meidän puolestamme.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (+), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (+) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Rakas taivaallinen Isä.

Me iloitsemme siitä,

mitä Poikasi on tehnyt pelastaakseen meidät.

Me kiitämme sinua siitä,

että kohtaamme Jeesuksen Kristuksen tällä aterialla.

Siunaa meitä Pyhällä Hengelläsi.

Suo meidän kaikkien kerran ylistää sinua

taivaallisessa valtakunnassasi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä

kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,

Pyhän Hengen yhteydessä

kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

12. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.

Pyhitetty olkoon sinun nimesi.

Tulkoon sinun valtakuntasi.

Tapahtukoon sinun tahtosi,

myös maan päällä niin kuin taivaassa.

Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.

Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,

niin kuin mekin anteeksi annamme niille,

jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

13. Herran rauha

Herran rauha voidaan lausua tai laulaa.

L Herran rauha olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

14. Jumalan Karitsa

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.

Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.

Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

15. Ehtoollisen vietto

Ateria

Leipää jaettaessa lausutaan:

Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Päätössanat

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.

Hän varjeltiin meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,] iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

16. Kiitosrukous

L Rukoilkaamme.

1. [Ylistä Herraa, minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,
ylistä hänen pyhää nimeään.
Ylistä Herraa, minun sieluni,
älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.
Hän antaa anteeksi kaikki syntini
ja parantaa kaikki sairauteni.
Hän päästää minut kuoleman otteesta
ja seppelöi minut armolla ja rakkaudella.]

Jumalamme ja Isämme.
Me kiitämme sinua siitä,
että olet ravinnut meitä pyhällä ehtoollisella.
Vahvista meissä uskoa, toivoa ja kärsivällisyyttä.
Kiitos, että saamme heikkoina olla sinua lähellä.
Auta meitä pysymään elämässä ja kuolemassa sinun ominasi.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.
2. Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Liitä meidät rakkaudessa toinen toiseemme
ja säilytä meissä ikuisen elämän toivo.
Kuule rukouksemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

IV Päättös

---

17. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

- L** Herra siunatkoon teitä ja varjeltakoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

TAI

- L** Siunatkoon teitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala,
Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

18. Virsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 229, 276, 309 tai 332.

RUKOUSHETKIÄ

Sairaana luona

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Kaavaa voidaan käyttää soveltaen.

Öljyllä voitelemiseen (kohta 6) käytetään ruokaöljyä, esimerkiksi oliiviöljyä.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu ja risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä.

Ehtoollista vietettäessä käytetään kaavaa Ehtoollinen sairaana luona.

1. Alkuvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 318, 375, 388 tai 392.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

P/E Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

P/E Rakkaat ystävät. Jeesus on tullut jakamaan kanssamme meidän tuskamme ja vaivamme. Raamatussa sanotaan: »Hän kantoi meidän kipumme, otti taakakseen meidän sairautemme» (Jes. 53:4).

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Siihen liitetään Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennessä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.

Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.

Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,

en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän
vihollisten silmien eteen.
Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Herra, kuinka kauan?
Oletko unohtanut minut iäksi?
Kuinka kauan peität minulta kasvosi?
Kuinka kauan huolet painavat mieltäni
ja sydäntäni jäytää tuska?
Kuinka kauan viholliseni ovat voitolla?
Katso minun puoleeni ja vastaa minulle,
Herra, Jumalani!
Sytytä silmiini valo,
älä anna minun nukkua kuolemaan,
ettei viholliseni sanoisi:
»Minä voitin hänet»,
ettei vastustajani saisi iloita tappiostani.
Minä luotan sinun armoosi,
saan iloita sinun avustasi.
Minä laulan kiitosta Herralle,
hän pitää minusta huolen.

Ps. 13:2–6

TAI

Minä käännyin Herran puoleen,
ja hän vastasi minulle.
Hän vapautti minut kaikesta pelosta.
Ne, jotka katsovat häneen, säteilevät iloa,
heidän kasvonsa eivät punastu häpeästä.
Minä olin avuton ja huusin apua.
Herra kuuli minua ja pelasti minut kaikesta hädästä.
Herran enkeli on asettunut vartioon.
Hän suojaa niitä, jotka palvelevat Herraa, ja pelastaa heidät.
Katsokaa, nähkää omin silmin!
Maistakaa, katsokaa Herran hyvyttä!
Onnellinen se, joka turvaa häneen.
Pelätkää Herraa, te hänen pyhänsä!

Mitään ei puutu niiltä, jotka häntä pelkäävät.

Ps. 34:5–10

TAI

Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa,
niin minä kaipaen sinua, Jumala.

Minun sieluni janoaa Jumalaa, elävää Jumalaa.

Milloin saan tulla temppeliin,
astua Jumalan kasvojen eteen?

Miksi olet masentunut, sieluni,
miksi olet niin levoton?

Odota Jumalaa! Vielä saan kiittää häntä,
Jumalaani, auttajaani.

Ps. 42:2–3, 6

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle

ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukua voi seurata hiljainen mietiskely.

Job 19:25

Minä tiedän, että lunastajani elää.
Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä.

Jes. 53:3–4

Hyljeksitty hän oli, ihmisten torjuma,
kipujen mies, sairauden tuttava,
josta kaikki käänsivät katseensa pois.
Halveksittu hän oli, me emme häntä minään pitäneet.

Ja kuitenkin: hän kantoi meidän kipumme,
otti taakakseen meidän sairautemme.

Ef. 3:14–21

Minä polvistun Isän eteen, hänen, jonka asemaa jokainen isän ja lapsen suhde taivaassa ja maan päällä kuvastaa. Rukoilen, että hän sanomattomassa kirkkaudessaan hengellään vahvistaisi ja voimistaisi teidän sisäistä olemustanne. Näin Kristus asuu teidän sydämissänne, kun te uskotte, ja rakkaus on elämänne perustus ja kasvupohja. Silloin te

kykenette yhdessä kaikkien pyhien kanssa käsittämään kaiken leveyden, pituuden, korkeuden ja syvyyden, ja voitte tajuta Kristuksen rakkauden, joka ylittää kaiken tiedon. Niin Jumalan koko täyteys valtaa teidät.

Jumalalle, joka meissä vaikuttavalla voimallaan kykenee tekemään monin verroin enemmän kuin osaamme pyytää tai edes ajatella, olkoon ylistys seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa kautta kaikkien sukupolvien, aina ja ikuisesti. Aamen.

Fil. 4:6–7

Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

1. Joh. 4:9–10

Juuri siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän. Siinä on rakkaus – ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovituksiksi.

Matt. 7:7–8

Jeesus sanoo:

»Pyytäkää, niin teille annetaan. Etsikää, niin te löydätte. Kolkuttakaa, niin teille avataan. Sillä jokainen pyytävä saa ja jokainen etsijä löytää, ja jokaiselle, joka kolkuttaa, avataan.»

Mark. 1:30–34

Simonin anoppi makasi kuumeessa, ja hänestä kerrottiin heti Jeesukselle. Jeesus meni hänen luokseen, otti häntä kädestä ja auttoi hänet jalkeille. Kuume lähti naisesta, ja hän alkoi palvella vieraitaan.

Illalla, auringonlaskun jälkeen Jeesuksen luo tuotiin kaikki sairaat ja pahojen henkien vaivaamat. Koko kaupunki oli kerääntynyt oven edustalle. Hän paransi useita erilaisten tautien vaivaamia ja ajoi ulos monia pahoja henkiä.

5. Vastaus

Vastauksena voi olla virsi tai laulu. Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 299, 338 tai 341.

6. Rukousjakso

Rukousjakso voidaan aloittaa synnintunnustuksella ja synninpäästöllä.

Siunaaminen

VAIHTOEHTO A

Kättenpäällepaneminen

Rukoushetken johtaja panee kätensä sairaan pään päälle ja sanoo:

Sinut on pyhässä kasteessa otettu Jumalan ikuiseen armoliittoon. Vapahtajamme Jeesus Kristus on luvannut olla kanssasi joka päivä, nyt ja elämäsi loppuun asti. Hän vakuuttaa: »Ystäväni, ole rohkealla mielellä, sinun syntisi annetaan anteeksi.»

Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

Siunattava:

Aamen.

VAIHTOEHTO B

Öljyllä voitelemine

P/E Raamatussa sanotaan: »Jos joku teistä on sairaana, kutsukoon hän luokseen seurakunnan vanhimmat. Nämä voidelkoot hänet öljyllä Herran nimessä ja rukoilkoot hänen puolestaan, ja rukous, joka uskossa lausutaan, parantaa sairaan. Herra nostaa hänet jalkeille, ja jos hän on tehnyt syntiä, hän saa sen anteeksi.» (Jaak. 5:14–15.)

Rukoushetken johtaja tekee öljyllä sairaan otsaan ristinmerkin ja sanoo:

Tähän Raamatun sanaan luottaen voitelen sinut, NN (etunimet), Isän ja B Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Jää Jumalan haltuun.

Siunattava:

Aamen.

Rukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

Kaikkivaltias Jumala. Sinä olet elämän lähde ja autat niitä, jotka turvautuvat sinuun. Me kiitämme sinua siunauksestasi ja rukoilemme: Ole NN:n kanssa, tue ja vahvista häntä. Jos tahtosi on, tee hänet terveeksi. Anna viisautta ja voimia hänen läheisilleen ja kaikille, jotka hoitavat häntä. Anna toivon säilyä ja kantaa eri vaiheissa. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.

Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

7. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.
S Aamen.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

8. Päätösmusiikki

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 317, 397, 480 tai 481. Virren sijasta voi olla hengellinen laulu.

Kuolevan luona

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu ja risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä.

1. Alkuvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 396, 498, 552 tai 621.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

P/E Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

P/E Rakkaat ystävät. Jeesuksen viimeiset sanat ristiltä ovat täynnä luottamusta. Hän sanoo:
»Isä, sinun käsiisi minä uskon henkeni» (Luuk. 23:46). Kristuksen armoon turvautuen
mekin jäämme taivaallisen Isän käsiin.

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Siihen liitetään Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennessä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Jumala, pidä minusta huoli,

sinuun minä turvaan.

Ihana maa on tullut osakseni,

kaunis perintö on minulle annettu.

Minä kiitän Herraa, hän neuvo minua,

yölläkin kuulen sisimmässäni hänen äänensä.

Minä pysyn aina lähellä Herraa.

Kun hän on oikealla puolellani,

minä en horju.

Minun sydämeni iloitsee, mieleni riemuitsee,

minun ruumiini ei pelkoa tunne.
Sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan,
et anna palvelijasi joutua kuoleman valtaan.
Sinä osoitat minulle elämän tien,
sinun lähelläsi on ehtymätön ilo,
sinun oikealla puolellasi ikuinen onni.

Ps. 16:1, 6–11

TAI

Herra, sinuun minä turvaan.
Älä milloinkaan hylkää minua.
Sinä olet vanhurskas, pelasta minut!
Kuule minua, riennä avukseni!
Ole minulle kallio, jonka suojaan saan paeta,
vuorilinna, johon minut pelastat.
Sinä olet minun kallioni ja pakopaikkani.
Sinä johdatat ja ohjaat minua,
sillä sinä olet minun Jumalani.
Sinun käsiisi minä uskon henkeni.
Herra, sinä lunastat minut vapaaksi,
sinä uskollinen Jumala.

Ps. 31:2–4, 6

TAI

Jumala, ole minulle armollinen hyvyydessäsi,
pyyhi pois minun syntini suuren laupeutesi tähden.
Pese minut puhtaaksi rikoksestani
ja anna lankeemukseni anteeksi.
Minä tiedän pahat tekoni,
minun syntini on aina minun edessäni.
Jumala, luo minuun puhdas sydän
ja uudista minut, anna vahva henki.
Älä karkota minua kasvojesi edestä,
älä ota minulta pois pyhää henkeäsi.
Anna minulle jälleen pelastuksen riemu
ja suo minun iloiten sinua seurata.

Ps. 51:3–5, 12–14

TAI

Ylistä Herraa, minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,
ylistä hänen pyhää nimeään.
Ylistä Herraa, minun sieluni,
älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.
Hän antaa anteeksi kaikki syntini
ja parantaa kaikki sairauteni.
Hän päästää minut kuoleman otteesta
ja seppelöi minut armolla ja rakkaudella.

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukua voi seurata hiljainen mietiskely.

Room. 8:18, 24–27

Minä päättelen, etteivät nykyisen ajan kärsimykset ole mitään sen kirkkauden rinnalla, joka vielä on ilmestyvä ja tuleva osaksemme.

Meidät on pelastettu, se on varma toivomme. Mutta toivo, jonka jo näkee täyttyneen, ei enää ole toivo. Kukapa toivoo sellaista, minkä jo näkee! Jos taas toivomme jotakin mitä emme näe, me myös odotamme sitä kärsivällisesti.

Myös Henki auttaa meitä, jotka olemme heikkoja. Emmehän tiedä, miten meidän tulisi rukoilla, että rukoilisimme oikein. Henki itse kuitenkin puhuu meidän puolestamme sanattomin huokauksin. Ja hän, joka tutkii sydämet, tietää mitä Henki tarkoittaa, sillä Henki puhuu Jumalan tahdon mukaisesti pyhien puolesta.

Room. 8:38–39

Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

2. Kor. 4:18–5:5

Me emme kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti.

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätkettyä työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkeisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

Lapsen puolesta rukoiltaessa.

Mark. 10:13–16

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomattessaan Jeesus närkeästy ja sanoi heille: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.» Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

Joh. 11:25–26

Jeesus sanoo:

»Minä olen ylösousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.»

Joh. 14:1–3

Jeesus sanoo:

»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen.»

5. Vastaus

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 377 tai 548.

6. Rukousjakso

Rukousjakso voidaan aloittaa synnintunnustuksella.

Armon vakuutus

Rukoushetken johtaja panee kätensä kuolevan pään päälle ja sanoo:

Sinut on pyhässä kasteessa otettu Jumalan ikuiseen armoliittoon. Vapahtajamme Jeesus Kristus on luvannut olla kanssasi joka päivä, nyt ja elämäsi loppuun asti.

Jeesus sanoo:

»Ystäväni, ole rohkealla mielellä, sinun syntisi annetaan anteeksi.»

TAI

Näin sanoo Herra:

»Vaikka vuoret järkkyisivät
ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

Kun lähtöhetkesi koittaa, saat uskoa elämäsi turvallisesti Lunastajasi käsiin. Kantakoot pyhät enkelit sinut autuaitten joukkoon. Olkoon osanasi ikuinen rauha ja valo.

Rukoushetken johtaja ottaa kätensä kuolevan pään päältä ja jatkaa:

Jumala auttakoon myös teitä, omaiset ja ystävät, turvautumaan Jeesukseen Kristukseen. Hän antakoon teille voimaa. »Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.»

Rukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

Herra Jumala, taivaallinen Isä. Sinun armosi ja rakkautesi on suuri. Ota vastaan palvelijasi NN. Ole hänen turvanaan kuoleman hetkellä ja vie hänet perille ikuiseen elämään. Tätä rukoilemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

7. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.

Herra kirkastakoon kasvonsa teille

ja olkoon teille armollinen.

Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne

ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

8. Päätösmusiikki

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 376:3, 555, 563, 624 tai 631. Virren sijasta voi olla hengellinen laulu.

Läheisen kuoltua

Rukoushetki läheisen kuoltua (saattohartaus) vietetään omaisten pyynnöstä. Se pidetään potilashuoneessa, sairaalan kappelissa tai kodissa.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu ja risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä. Vainajan rinnalle voidaan asettaa kukkia.

1. Alkuvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 249, 383, 384 tai 397.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

P/E Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

P/E Rakkaat ystävät. Jeesus kutsuu luokseen väsyneitä ja murheellisia. Hän sanoo: »Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon.» (Matt. 11:28.)

TAI

P/E Rakkaat ystävät. NN on lähtenyt tästä elämästä. Kuolema hämmentää ajatuksemme. Meidän on vaikea ymmärtää, mitä on tapahtunut. Tarvitsemme voimaa ja lohdutusta Jumalan sanasta ja rukouksesta. Hiljennymme surussamme pyhän Jumalan eteen.

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Siihen voidaan liittää Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Herra on minun paimeneni,

ei minulta mitään puutu.

Hän vie minut vihreille niityille,

hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä
nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23:1–4, 6

TAI

Minä saan aina olla luonasi,
sinä pidät kädestäni kiinni.
Sinä johdatat minua tahtosi mukaan,
ja viimein sinä nostat minut kunniaan.
Taivaassa minulla on sinut,
sinä olet ainoa turvani maan päällä.
Vaikka ruumiini ja sieluni näantyy,
Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti.

Ps. 73:23–26

TAI

Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:
kuin kedon kukka hän kukoistaa,
ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.
Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Polvesta polveen ulottuu hänen uskollisuutensa kaikkiin,
jotka pysyvät hänen liitossaan.

Ps. 103:15–18

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Saarn. 12:7

Tomu palaa maahan, josta se on tullut.
Henki palaa Jumalan luo, joka on sen antanut.

Room. 8:38–39

Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

2. Kor. 5:1–5

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätkettyä työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkeisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

Ilm. 1:17–18

Kristuksen nähdessäni minä vaivuin hänen jalkoihinsa kuin kuollut.

Mutta hän laski oikean kätensä päälleni ja sanoi:

»Älä pelkää. Minä olen ensimmäinen ja viimeinen, iäti elävä. Minä olin kuollut, mutta nyt minä elän, elän aina ja ikuisesti. Minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.»

Joh. 11:25–26

Jeesus sanoo:

»Minä olen ylösousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.»

Joh. 14:1–4

Jeesus sanoo:

»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

5. Puhe/jäähyväissanat

---

6. Virsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 30, 299, 301 tai 307.

7. Rukousjakso

Rukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isä. Kuolema on kosketanut meitä. NN on päässyt matkansa päähän. Me kiitämme sinua hänen elämästään ja kaikesta hyvästä, jota olemme saaneet hänen kauttaan. Kiitämme yhteisestä taipaleesta, jonka olemme saaneet kulkea. Auta meitä kiitollisin mielin säilyttämään sydämessämme hänen muistonsa. Me uskomme hänet sinun käsiisi ja turvaudumme ikuiseen armoosi.

Jumala, sinä näet, mitä ajatuksissamme liikkuu. Ole meitä lähellä ja opeta luottamaan, että sinä pidät meistä huolen. Vahvista uskoamme siihen, että sinä olet suurempi kuin surumme. Kiitos, että saamme valvoneina ja uupuneina levätä sinussa. Varjele, ettemme jäisi murheessamme yksin. Kiitos niistä ihmisistä, jotka ovat mukana surussamme. Anna meille voimaa ja rohkeutta edessä oleviin tehtäviin, rakkautta ja viisautta lähimpiämme kohtaan. Anna herkkyyttä kohdata ihmisten osanotto ja hämmennys.

Jumala, sanasi vakuuttaa, että sinä tiedät, mitä me kaipaamme. Huokauksemmekin tulevat sinun korviisi. Tähän lupaukseen luottaen pyydämme: kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

Taivaallinen Isä. Me kiitämme sinua elämän lahjasta, ilon ja surun hetkistä. Sinun käsissäsi ovat elämämme vaiheet. Me jäämme sinun rakkautesi ja armosi huomaa. Auta meitä turvautumaan Kristukseen, kuoleman voittajaan, niin että kerran saisimme kaikkien rakkaitemme kanssa nousta ikuiseen elämään. Kuule rukouksemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Elävien ja kuolleiden Jumala,
rakas taivaallinen Isä.
Kuolema on käynyt luonamme.
Muistamme edessäsi NN:ää ja pyydämme:
anna meidän kuolemassakin turvautua siihen voittoon,
jonka Poikasi Jeesus Kristus saavutti.
Tätä rukoilemme hänen nimessään.
3. Pyhä, elävä Jumala.
Kiitos siitä, että saamme jättää NN:n sinun haltuusi.
Anna ikuisen valon loistaa hänelle.

Lahjoita rauhasi myös omaan sydämeemme.
Ole meille armollinen
rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Ristinmerkki ja kasvojen peittäminen

P/E Herra antakoon sinulle iankaikkisen levon,
ikuinen valo sinua valaiskoon.

Rukoushetken johtaja tekee ristinmerkin vainajan otsaan ja lausuu:

Pyhät enkelit johtakoot sinut ikuisen elämään.

Rukoushetken johtaja voi peittää vainajan kasvot liinalla tai pyytää jotakuta lähiomaisista tekemään sen.

8. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

9. Päätösmusiikki

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 58:6–7, 63:4–6, 388, 552, 555 tai 631. Virren sijasta voi olla hengellinen laulu.

Surukodissa

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu ja risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä.

1. Alkuvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 245, 355, 368 tai 375.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

P/E Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

P/E Rakkaat ystävät. Jeesus kutsuu luokseen väsyneitä ja murheellisia. Hän sanoo: »Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon.» (Matt. 11:28.)

TAI

P/E Rakkaat ystävät. NN on lähtenyt tästä elämästä. Hänen paikkansa kotona on tyhjä. Kuolema hämmentää meitä. On vaikea ymmärtää, mitä on tapahtunut. Suru tarvitsee aikaa. Jumalan sana ja rukous ohjaavat meitä etsimään apua Jumalalta. Hiljennymme hänen eteensä.

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Siihen voidaan liittää Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Anteeksiantava ja laupias on Herra.

Hän on kärsivällinen

ja hänen armonsa on suuri.

Ei hän iäti meitä syytä,

ei hän ikuisesti pidä vihaa.
Ei hän maksanut meille syntiemme mukaan,
ei rangaissut niin kuin olisimme ansainneet.
Sillä niin kuin taivas on korkea maan yllä,
niin on Herran armo suuri niille,
jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Niin kaukana kuin itä on lännestä,
niin kauas hän siirtää meidän syntimme.
Niin kuin isä armahtaa lapsiaan,
niin armahtaa Herra niitä, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Hän tuntee meidät ja tietää meidän alkumme,
muistaa, että olemme maan tomua.
Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:
kuin kedon kukka hän kukoistaa,
ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.
Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Polvesta polveen ulottuu hänen uskollisuutensa kaikkiin,
jotka pysyvät hänen liitossaan.

Ps. 103:8–18

TAI

Minä kohotan käteni sinun puoleesi,
sieluni janoaa sinua kuin kuivunut maa.
Vastaa minulle, Herra!
Vastaa pian, kauan en enää jaksa!
Älä kätke minulta kasvojasi,
muutoin olen haudan partaalla.
Sinuun minä turvaan –
osoita laupeutesi jo aamubarhaisesta!
Sinun puoleesi minä käänny –
opeta minulle tie, jota kulkea!

Ps. 143:6–8

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukua voi seurata hiljainen mietiskely.

1. Tess. 4:13–18

Tahdomme teidän olevan selvillä siitä, mitä tapahtuu kuoleman uneen nukkuville, jotta ette surisi niin kuin nuo toiset, joilla ei ole toivoa. Jos kerran Jeesus on kuollut ja noussut kuolleista, niin kuin me uskomme, silloin Jumala myös on Jeesuksen tullessa tuova poisnukkuneet elämään yhdessä hänen kanssaan. Ilmoitamme teille, mitä Herra on sanonut: Me elossa olevat, jotka saamme jäädä tänne siihen asti kun Herra tulee, emme ehdi poisnukkuneiden edelle. Itse Herra laskeutuu taivaasta ylienkelin käskyhuudon kuullessa ja Jumalan pasuunan kaikuessa, ja ensin nousevat ylös ne, jotka ovat kuolleet Kristukseen uskovina. Meidät, jotka olemme vielä elossa ja täällä jäljellä, temmataan sitten yhdessä heidän kanssaan pilvissä yläilmoihin Herraa vastaan. Näin saamme olla aina Herran kanssa. Rohkaiskaa siis toisianne näillä sanoilla.

1. Tess. 5:10–11

Kristus on kuollut puolestamme, jotta saisimme elää yhdessä hänen kanssaan, olimmepa valveilla tai kuoleman unessa. Rohkaiskaa ja vahvistakaa siis toinen toistanne, ja niinhän te teettekin.

Joh. 5:24–29

Jeesus sanoo:

»Totisesti, totisesti: se, joka kuulee minun sanani ja uskoo minun lähettäjääni, on saanut ikuisen elämän. Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan hän on jo siirtynyt kuolemasta elämään. Totisesti, totisesti: tulee aika – ja se on jo nyt – jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen. Ne, jotka sen kuulevat, saavat elää, sillä Isä, elämän lähde, on tehnyt myös Pojasta elämän lähteen. Isä on myös antanut hänelle tuomiovallan, koska hän on Ihmisen Poika. Älkää ihmetelkö tätä! Tulee aika, jolloin kaikki, jotka lepäävät haudoissaan, kuulevat hänen äänensä. He nousevat haudoistaan – hyvää tehneet elämän ylösnousemukseen, pahaa tehneet tuomion ylösnousemukseen.»

Joh. 14:1–4

Jeesus sanoo:

»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

5. Puhe

---

6. Virsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 338, 357 tai 397.

7. Rukousjakso

Rukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

1. Jumala, Isämme. Auta, ettemme tällä hetkellä ajattelisi vain kuoleman pimeyttä vaan muistaisimme ikuisen elämän kirkkautta. Me uskomme NN:n sinun käsiisi ja kiitämme sinua kaikesta hyvästä, minkä annoit meille hänen kauttaan. Anna Kristuksen tähden anteeksi kaikki se, millä rikoimme toisiamme vastaan. Lohduta meitä surussamme. Anna meille uskallusta katsoa edessä olevaa elämää luottavaisin mielin. Me uskomme ja turvaamme Poikaasi Jeesukseen Kristukseen, joka on ylösnousemus ja elämä.
2. Jumala, taivaallinen Isämme. Sinä tunnet tämän perheen/kodin surun. Sinä voit antaa turvan ja lohdutuksen. Ole niiden luona, jotka ovat joutuneet luopumaan läheisestä ihmisestä. Anna heille voimaa kestää heitä kohdannut menetys. Auta perheen/kodin jäseniä luottamaan siihen, että sinä pidät heistä huolen ja olet heidän kanssaan surun vaikeina päivinä.

Jumala, sanasi vakuuttaa, että sinä tiedät, mitä me kaipaamme. Huokauksemmekin tulevat sinun korviisi. Tähän lupaukseen luottaen pyydämme: kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

Kiitos siitä, että Vapahtajamme on voittanut kuoleman. Valaise tätä kotia ja surevia sanasi ja Kristuksen ylösnousemuksen valolla. Anna siunauksesi ja voimasi myös edessä oleviin käytännön tehtäviin. Johdata surevien avuksi niitä ihmisiä, jotka voivat tukea heitä. Me uskomme NN:n, itsemme ja toinen toisemme sinun käsiisi. Jumala, kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

3. Jumala, taivaallinen Isämme. Me tulemme eteesi surun koskettamina. Sinä olet ainoa turvapaikkamme, kun sanat ja voimat ovat jo loppuneet. Me uskomme NN:n sinun rakastaviin käsiisi. Suru ja ahdistavat ajatukset ovat nyt meidän osamme. Isä, sinä näet, miten elämämme jää monella tavalla vajaaksi. Armahda meitä. Anna voimaa, että jaksaisimme tästä päivästä eteenpäin päivän kerrallaan. Anna yönen olla virkistävää. Lähetä luoksemme rakkaita ihmisiä lohduttamaan, auttamaan ja kantamaan meitä esirukouksin. Lohduta meitä ylösnousemuksen ja jälleennäkemisen toivolla.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.

Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

8. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.

Herra kirkastakoon kasvonsa teille

ja olkoon teille armollinen.

Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne

ja antakoon teille rauhan.

Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

9. Päätösmusiikki

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 377, 464:4 tai 548. Virren sijasta voi olla hengellinen laulu.

Kriisitilanteessa

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Rukoushetken yhteydessä voidaan käyttää esimerkiksi seuraavia virsiä: 600, 482, 555, 603, 209, 361 ja 384.

1. Alkuvirsi

---

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

P/E Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

P/E Rakkaat ystävät. Tässä me olemme, neuvottomina. Emme tiedä mitä ajatella. Menetys tuntuu liian suurelta, suru ahdistaa. Kyselemme ymmärtämättä, miksi näin on käynyt: Onko Herra hylännyt meidät? »Onko Jumala unohtanut armonsa, vihassaan sulkenut sydämensä?» (Ps. 77:10.) Silti huokaamme hänen puoleensa: »Kuule minua, riennä avukseni!» (Ps. 31:3.)

TAI

P/E Rakkaat ystävät. Olemme tilanteessa, jossa paljon on särkynyt. Ihmisen kärsimys pysähdyttää, kun se tulee tällä tavoin kohti. Olemme saaneet taakan, jonka kantaminen kysyy voimia. »Jos yksi jäsen kärsii, kärsivät kaikki muutkin jäsenet» (1. Kor. 12:26). Meidän tulee kulkea nyt yhdessä.

TAI

P/E Sisaret ja veljet Kristuksessa. Meidät on nyt pysäytetty. Katse hakee kiintopistettä: mistä löytyy suunta, onko vielä toivoa? Käsi hapuilee toisen kättä tueksi. Korva odottaa vastausta. Suu yrittää puhua, mutta sanat ovat tyhjiä. Jobin tavoin sanomme: »Minä panen käden suulleni ja vaikenen» (Job 40:4).

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Siihen voidaan liittää Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.

Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.

Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.

Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.

Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.

Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.

Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.

Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Herra, kuule, kun huudan sinua!

Ole minulle armollinen, vastaa pyyntööni.

Sydämeni muistaa sinun sanasi:

»Etsikää minun kasvojani.»

Herra, minä tahdon etsiä sinua,
älä kätke minulta kasvojasi!

Älä vihastu, älä torju palvelijaasi,
sinä olet aina ollut minun apuni.

Älä nytkään jätä minua, älä hylkää,
sinä Jumalani, sinä auttajani!

Vaikka isä ja äiti minut hylkäisivät,

Herra pitää minusta huolen.

Herra, opeta minulle tiesi,

johdata jalkani oikealle polulle,
päästä minut vihamiehistäni.

Ps. 27:7–11

TAI

Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa,
niin minä kaipaen sinua, Jumala.

Minun sieluni janoaa Jumalaa, elävää Jumalaa.

Milloin saan tulla temppeliin,

astua Jumalan kasvojen eteen?
Kyöneleet ovat leipäni päivin ja öin,
kun minulta alati kysytään: »Missä on Jumalasi?»
Tuskassani minä muistelen,
miten kuljin temppeliin juhlasaatossa
ilon ja kiitoksen kaikuessa,
juhlakansan suuressa joukossa.
Miksi olet masentunut, sieluni,
miksi olet niin levoton?
Odota Jumalaa! Vielä saan kiittää häntä,
Jumalaani, auttajaani.

Ps. 42:2–6

TAI

Jumala on turvamme ja linnamme,
auttajamme hädän hetkellä.
Sen tähden emme pelkää, vaikka maa järkkyy,
vaikka vuoret vaipuvat merten syvyyksiin.
Meret pauhaavat ja kuohuvat,
vuoret vapisevat Jumalan suuruuden edessä.
Jumala on kaupunkinsa keskellä, kaupunki ei järky.
Hän auttaa sitä, kun aamu valkenee.
Kansojen meri kuohuu, valtakunnat horjuvat,
maa järkkyy hänen äänestään.
Herra Sebaot on kanssamme,
Jaakobin Jumala on turvamme.

Ps. 46:2–4, 6–8

TAI

Herra, Jumalani, pelastajani,
päivällä minä huudan sinua avuksi,
yölläkin käännyn sinun puoleesi.
Nouskoon rukoukseni sinun kasvojesi eteen,
kallista korvasi minun huutoni puoleen!
Ahdingossani minä itken silmäni kuiviin,
kaiken päivää huudan sinua, Herra,
ja ojennan käsiäni sinua kohti.

Ps. 88:2–3, 10

TAI

Herra, sinä olet meidän turvamme
polvesta polveen.
Jo ennen kuin vuoret syntyivät,
ennen kuin maa ja maanpiiri saivat alkunsa, sinä olit.
Jumala, ajasta aikaan sinä olet.
Sinä annat ihmisten tulla maaksi jälleen
ja sanot: »Palatkaa tomuun, Aadamin lapset.»

Tuhat vuotta on sinulle kuin yksi päivä,
kuin eilinen päivä, mailleen mennyt,
kuin öinen vartiohetki.
Me katoamme kuin uni aamun tullen,
kuin ruoho, joka hetken kukoistaa,
joka vielä aamulla viheriöi
mutta illaksi kuivuu ja kuihtuu pois.
Herra, käänny jo puoleemme.
Kuinka kauan vielä viivyt?
Armahda meitä, palvelijoitasi!
Ravitse meitä armollasi joka aamu,
niin voimme iloita elämämme päivistä.
Niin kuin annoit murheen, anna meille ilo
yhtä monena vuotena kuin vaivamme kesti.
Ps. 90:1–6, 13–15

TAI

Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
Herra, kuule minun ääneni,
tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.
Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
Herra, kuka silloin kestää?
Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
että me eläisimme sinun pelossasi.
Minä odotan sinua, Herra,
odotan sinua koko sielustani
ja panen toivoni sinun sanaasi.
Minä odotan Herraa kuin vartijat aamua,
hartaammin kuin vartijat aamua.
Ps. 130:1–6

TAI

Herra, sinä olet minut tutkinut,
sinä tunnet minut.
Missä olenkin, minne menenkin, sen sinä tiedät,
jo kaukaa sinä näet aikeeni.
Kuljen tai lepään, kaiken olet mitannut,
perin pohjin sinä tunnet minun tekemiseni.
Kielelläni ei ole yhtäkään sanaa,
jota sinä, Herra, et tuntisi.
Sinä suojaat minua edestä ja takaa,
sinä lasket kätesi minun päälleni.
Sinä tiedät kaiken.
Se on ihmeellistä, siihen ei ymmärrykseni yllä.
Minne voisın mennä sinun henkesi ulottuvilta,
minne voisın paeta sinun edestäsi?
Vaikka nousisin taivaaseen, sinä olet siellä,

vaikka tekisin vuoteeni tuonelaan, sielläkin sinä olet.
Vaikka nousisin lentoon aamuruskon siivin
tai muuttaisin merten taa,
sielläkin sinä minua ohjaat,
talutat väkevällä kädelläsi.
Vaikka sanoisin: »Nyt olen pimeyden kätköissä,
yö peittää päivän valon»,
sinulle ei pimeys ole pimeää,
vaan yö on sinulle kuin päivänpaiste,
pimeys kuin kirkas valo.

Ps. 139:1–12

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Job 1:13–21

Eräänä päivänä, kun Jobin pojat ja tyttäret jälleen aterioivat ja joivat viiniä vanhimman veljen luona, Jobin luo tuli sanantuoja, joka kertoi: »Me olimme kyntämässä härillä, aasintammat olivat siinä lähellä laitumella. Silloin sabalaiset iskivät kimppuumme, ryöstivät eläimet ja surmasivat miehet. Minä yksin jäin jäljelle kertomaan tästä sinulle.»

Kun hän vielä puhui, paikalle juoksi toinen sanantuoja, joka kertoi: »Taivaasta iski Jumalan tuli, se leimahti päin vuohia ja lampaita ja paimenia ja poltti kaikki tuhkaksi. Minä yksin jäin jäljelle kertomaan tästä sinulle.»

Kun hän vielä puhui, saapui taas yksi sanantuoja ja kertoi: »Kaldealaiset hyökkäsivät kolmelta taholta kimppuumme. He veivät kamelit ja surmasivat niiden ajajat. Minä yksin jäin jäljelle kertomaan tästä sinulle.»

Kun hän vielä puhui, tuli jälleen yksi sanantuoja ja kertoi: »Sinun poikasi ja tyttäresi olivat aterioimassa ja juomassa viiniä vanhimman poikasi luona, kun autiomaan tuolta puolen nousi suuri tuuli, joka tarttui rakennuksen neljään kulmaan ja luhisti sen sinun lastesi päälle, niin että he kaikki kuolivat. Minä yksin jäin jäljelle kertomaan tästä sinulle.»

Silloin Job nousi ja repäisi viittansa. Hän ajoi päänsä paljaaksi, kumartui maahan ja sanoi:
– Alastomana minä tulin äitini kohdusta,
alastomana palaan täältä.

Herra antoi, Herra otti,
kiitetty olkoon Herran nimi!

Saarn. 3:1–8, 11

Kaikella on määrähetkensä,
aikansa joka asialla taivaan alla.
Aika on syntyä
ja aika kuolla,
aika on istuttaa
ja aika repiä maasta,
aika surmata
ja aika parantaa,
aika on purkaa
ja aika rakentaa,
aika itkeä
ja aika nauraa,
aika on valittaa
ja aika tanssia,
aika heitellä kiviä
ja aika ne kerätä,
aika on syleillä
ja aika olla erossa,
aika etsiä
ja aika kadottaa,
aika on säilyttää
ja aika viskata menemään,
aika repäistä rikki
ja aika ommella yhteen,
aika olla vaiti
ja aika puhua,
aika rakastaa
ja aika vihata,
aika on sodalla
ja aikansa rauhalla.
Kaiken hän on alun alkaen tehnyt hyväksi
ja asettanut iäti jatkumaan,
mutta ihminen ei käsitä Jumalan tekoja,
ei niiden alkua eikä loppua.

Jer. 29:11–14

Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. Silloin te huudatte minua avuksenne, te käännytte rukoillen minun puoleeni, ja minä kuulen teitä. Te etsitte minua, ja te löydätte minut! Koko sydämeštänne te minua etsitte, ja minä annan teidän löytää itseni, sanoo Herra. Minä käännän teidän kohtalonne ja kokoan teidät kaikkien kansojen seasta, kaikkialta,

minne olen teidät karkottanut.

Valit. 3:16–26

Hän polki minut maan tomuun,
pani hampaani jauhamaan soraa.
Minä kadotin onneni päivät,
unohdin, millaista on elää rauhassa.
Minä sanoin: »Kaiken olen menettänyt,
Herra on vienyt minulta toivon.»
Kurjuuteni ja kodittomuuteni täyttää mieleni,
kaikki maistuu myrkyltä ja koiruoholta.
Minä en voi unohtaa onnettomuuttani,
en saa sitä mielestäni.
Kuitenkin minä toivon ja odotan,
sillä minä ajattelen tätä:
Herran armoa on se, että vielä elämme,
hänen laupeutensa ei lopu koskaan.
Joka aamu Herran armo on uusi,
suuri on hänen uskollisuutensa.
Sieluni sanoo: »Herra on kaikkeni,
häneen minä turvaan.»
Herra on hyvä sille, joka panee toivonsa häneen,
sille, joka häntä etsii.
Hyvä on hiljaisuudessa toivoa apua Herralta.

Room. 8:35, 37–39

Mikä voi erottaa meidät Kristuksen rakkaudesta? Tuska tai ahdistus, vaino tai nälkä, alastomuus, vaara tai miekka?

Mutta kaikissa näissä ahdingoissa meille antaa riemuvoiton hän, joka on meitä rakastanut. Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

2. Kor. 1:8–11

Teidän on hyvä tietää, veljet, millaisessa ahdingossa me olimme Aasian maakunnassa. Jouduimme niin suunnattomiin ja ylivoimaisiin vaikeuksiin, ettemme enää uskoneet selviävämme hengissä. Me saimme tuntea olevamme kuolemaan tuomittuja, jotta emme luottaisi itseemme, vaan Jumalaan, joka herättää kuolleet. Tällaisesta kuolemanvaarasta hän pelasti meidät, ja niin hän pelastaa vastedeskin. Me luotamme siihen, että hän on pelastava meidät, kun tekin autatte meitä rukouksellanne. Näin nousee monista sydämistä kiitos Jumalalle siitä armosta, jota hän on osoittanut meitä kohtaan.

Matt. 8:23–27

Jeesus astui veneeseen, ja opetuslapset seurasivat häntä. Järvellä nousi äkkiä ankara myrsky. Aallot löivät yli veneen, mutta Jeesus nukkui. Silloin opetuslapset herättivät hänet ja sanoivat: »Herra, pelasta meidät! Me hukumme.» »Miksi te noin pelkäätte, vähäuskoiset?» Jeesus sanoi. Sitten hän nousi ja nuhteli tuulta ja aaltoja, ja tuli aivan tyven. Ihmiset hämmästyivät ja sanoivat: »Mikä tämä mies on? Häntähän tottelevat tuulet ja aallotkin.»

Luuk. 13:1–5

Juuri siihen aikaan Jeesuksen luo tuli ihmisiä, jotka kertoivat Pilatuksen surmauttaneen uhraamaan tulleita galilealaisia, niin että heidän verensä oli sekoittunut uhrieläinten vereen. Jeesus sanoi siihen: »Luuletteko, että he olivat suurempia syntisiä kuin kaikki muut galilealaiset, koska saivat tuollaisen lopun? Eivät suinkaan – samalla tavoin te kaikki olette tuhon omia, ellette käänny. Entä ne kahdeksantoista, jotka saivat surmansa, kun Siloan torni sortui heidän päälleen? Luuletteko, että he olivat syyllistyneet johonkin pahempaan kuin muut jerusalemlaiset? Eivät suinkaan – yhtä lailla te kaikki olette tuhon omia, ellette käänny.»

5. Puhe

---

6. Virsi

---

7. Rukousjakso

Rukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

1. Herra, sinä tahdoit antaa minulle elämän
ja olet luonut minut tahtosi mukaan.
Sinä tunnet kaiken mitä minussa on
ja ympäröit minut hellyydelläsi,
niin heikkouteni kuin voimani,
niin sairauteni kuin terveyteni.
Siksi minä jättäydyn sinun varaasi
ilman pelkoa ja ehtoja.
Kuin hauraan saviastian
jätän itseni sinun käsiisi.
Täytä minut hyvyydelläsi,
niin että voisin olla siunaukseksi.
Ylistän sinun viisauttasi,
sillä sinä otat luoksesi heikon ja kärsivän.
Sinä annat aarteesi hauraaseen saviastiaan.
Kiitos rakkaudestasi.
2. Herra Jumala, taivaallinen Isämme.

Sinä rakastit maailmaa niin paljon,
ettet säästänyt ainoaa Poikaasi
vaan annoit hänen kärsiä ristinkuoleman
meidän edestämme.
Auta meitä turvautumaan
kaikessa hätässämme sinun rakkauteesi
ja etsimään lohdutusta Poikasi rististä.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

3. Herra Jumala, taivaallinen Isä.
Sinä et säästänyt ainoaa Poikaasi
vaan annoit hänet kuolemaan,
jotta meillä olisi elämä.
Valmista sydämemme Pyhällä Hengelläsi
hänen asuinsijakseen,
niin että hän pysyisi meissä
ja me pysyisimme hänessä.
Anna meidän päästä ristin ja vaivan jälkeen rauhaan.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme nimessä.
4. Armon ja laupeuden Jumala.
Sinun eteesi me tuomme kaiken,
mikä ahdistaa meitä:
epävarmuuden, pelon,
levottomuuden ja järkytyksen.
Sulje meidät syliisi
ja lohduta meitä ahdingossamme.
Kuule meitä Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden.
5. Herra Jeesus Kristus.
Sinä olet sama aina, eilen ja tänään ja iankaikkisesti.
Me annamme sinun haltuusi koko elämämme.
Anna meidän levätä sinussa.
Sinä olet meidän rauhamme,
sinä, maailman Vapahtaja.
6. Armollinen Jumala,
ole läsnä ja varjele meitä elämän pimeydessä,
niin että me, jotka uuvumme katoavan maailman muutoksissa,
saisimme levätä sinun muuttumattomuudessasi.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.
7. Jumala, Isämme.
Lahjoita NN:lle iäinen rauhasi
rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Anna ikuisen valosi loistaa hänelle.
Ole hänelle armollinen ja anna hänelle iankaikkinen elämä.
Herramme ja Vapahtajamme,
sinä olet lunastanut hänet pyhällä ja kalliilla verelläsi.

Vie hänet sisälle Jumalan kirkkauteen
ja pyhiesi joukkoon nimesi tähden.
Armahda myös meitä ja johdata elämän tiellä,
jotta matkamme päättyisi hyvin
ja pääsisimme vanhurskaiden ylösnousemukseen.
Tätä pyydämme rakkautesi tähden.

8. Laupias Jumala, rakas taivaallinen Isä.
Tässä hetkessä me voimme vain kääntyä sinun puoleesi
ja tuoda eteesi kysymyksemme,
pelkomme ja odottamattoman surumme.
Sinä olet suurempi kuin meidän sydämemme
ja tiedät kaiken.
Sinä tunnet meidät paremmin kuin me itse tunnemme itsemme.
Sinä näet meidät laupeudessasi ja rakkaudessasi.
Anna meille armosi, että rohkenemme olla hiljaa
ja levätä sinun läsnäolossasi.
Lohduta surevia, lohduta meitä kaikkia.
Herra, kuule hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

Me rukoilemme kaikkien niiden puolesta,
joita kärsimys on kosketтанut.
Lääkitse sinä avoimet haavat.
Anna voimaa tähän hetkeen ja edessä oleviin päiviin.
Auta meitä toimimaan oikein ja kaikkien yhteiseksi parhaaksi.
Päästä meidät pahasta.
Auta meitä pitämään huolta toisistamme.
Osoita meille tiesi ja auta kulkemaan sitä.
Herra, kuule hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

Jumala, sinä olet elämän ja kuoleman Herra.
Koko maailmamme tulevaisuus on sinun käsissäsi.
Sinä synnytät lakkaamatta uutta elämää.
Myös siitä mikä on pahaa ja tarkoituksetonta,
sinä voit luoda uutta.
Sinä annat tulevaisuuden, tarkoituksen ja toivon.
Sinä rakastit maailmaa niin paljon,
että annoit ainoan Poikasi.
Sinä lupasit, ettei mikään voi erottaa meitä sinun rakkaudestasi,
joka on tullut ilmi Pojassasi.
Me kiitämme sinua siitä.
Sinun käsiisi me jätämme toisemme ja itsemme.
Ylistetty olkoon sinun pyhä nimesi.

9. Vapahtajani,
tee minusta rauhasi välikappale,
niin että sinne,

missä on vihaa, toisin rakkauden,
missä loukkausta, toisin anteeksiannon,
missä epäsopeutusta, toisin yksimielisyyden,
missä erehdyksiä, osoittaisin totuuden,
missä epäilyksiä, auttaisin uskoon,
missä epätoivoa, nostaisin luottamukseen,
missä pimeyttä, loisin sinun valoasi,
missä surua, virittäisin ilon ja lohdutuksen,
niin että, oi Mestari,
en yrittäisi niin paljon etsiä lohdutusta kuin lohduttaa muita,
hakea ymmärtämystä kuin ymmärtää toisia,
pyytää rakkautta kuin rakastaa muita,
sillä antaessaan saa,
kadottaessaan löytää,
unohtaessaan saa anteeksi,
kuollessaan nousee iankaikkiseen elämään.

10. Kaiken laupeuden Jumala,
sinä tunnet jokaisen ihmisen, sinä tiedät hänen hätänsä
ja olet hänen ainoa oikea auttajansa.
Käännä armossasi kasvosi palvelijoihisi puoleen,
jotka nyt sinua rukoilevat.
Me olemme heikot;
tee meidät väkeviksi sinussa, sinä voimallinen Jumala.
Huolet painavat meitä;
anna meille ilo sinussa, sinä autuutemme Jumala.
Me emme tunne varmaa tietä;
ole meidän paimenemme, sinä kaikkien niiden Herra,
jotka vaeltavat elämän polulla,
ja kaikkien niiden,
jotka ovat päässeet perille rauhan asuntoihin.
Sinun laupiaasta kädestäsi
me odotamme hyvyyttä täällä ja autuutta siellä.
Sinulle olkoon loppumaton kunnia
Jeesuksen Kristuksen kautta.

11. Tule, Pyhä Henki,
ja lähetä taivaallisen valosi säteily.
Tule, köyhien Isä.
Tule, lahjojen antaja.
Tule, sydänten valo,
sinä paras lohduttaja,
sielun suloinen vieras ja lämpö.
Työssä sinä olet lepo,
helteessä vilvoitus,
murheessa lohdutus.
Oi ihmeellinen valo,

täytä uskollistesi sydämen syvyydet.
Ilman sinua, Henki,
ei mikään ole ihmisessä puhdasta.
Pese se mikä on likaista,
kastele se mikä on kuivaa,
paranna se mikä on haavoittunut.
Murra se mikä on kovaa,
lämmitä se mikä on kylmää.
Etsi kaikki eksyneet.
Anna uskovillesi, sinuun luottaville,
pyhät lahjasi.
Anna uskon vahvistus,
anna autuas loppu,
anna ikuinen ilo.

12.

Rukouksesta voidaan valitaan tilanteeseen sopivia pyyntöjä.

Kaikkivaltias Isä.
Kannamme eteesi hiljaisessa rukouksessa itsemme,
toinen toisemme ja yhteiset asiamme:
– Rukoilemme kirkkomme ja seurakuntamme puolesta.

(hiljaisuus)

– Rukoilemme maamme ja kansamme puolesta.

(hiljaisuus)

– Rukoilemme ahdistuneiden, kärsivien
ja kuolevien lähimmäistemme puolesta.

(hiljaisuus)

– Rukoilemme omaistemme ja rakkaittemme puolesta.

(hiljaisuus)

– Rukoilemme niiden puolesta,
jotka ovat lähteneet tästä elämästä.
Jätämme poisnukkuneet [rakkaamme] sinun käsiisi.

(hiljaisuus)

Kaikkivaltias Isä.
Jätämme itsemme, toinen toisemme ja koko elämämme
sinun haltuusi.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.

Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

8. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

P/E Jumalan rauha,
joka ylittää kaiken ymmärryksen,
varjelkoon teidän sydämenne ja ajatuksenne,
niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.
Siunatkoon teitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala,
Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

9. Päätösmusiikki

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia.

KODIN SIUNAAMINEN

Kodin siunaamisen toimittaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu ja risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä.

Kodin siunaaminen voidaan merkitä vihki- tai perheeraamattuun.

1. Alkuvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 471 tai 492. Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Amen.

P/E Meidän auttajamme on Herra,

S hän, joka on luonut taivaan ja maan.

TAI

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

P/E Rakkaat kristityt. Jumala on luonut kaiken hyväksi, ja me saamme ottaa hänen lahjansa kiittäen vastaan. Hän on antanut teille [, NN ja NN,] tämän kodin ja kaiken tarpeellisen sitä varten. Tänään me kiitämme Jumalaa, kaikkien lahjojen antajaa, ja kuulemme hänen sanaansa. Pyydämme hänen siunaustaan tälle kodille ja kaikille niille, jotka täällä asuvat ja vierailevat.

TAI

P/E Rakkaat kristityt. Koti on meille suuri Jumalan lahja. Kodissa me haluamme elää turvallisesti ja hyväksytyinä. Vapahtajamme tuo läsnäolollaan kaipaamaamme levollisuutta ja anteeksiantavaa mieltä. Seuraajiaankin hän kehottaa toivottamaan rauhaansa kaikkiin koteihin. Tänään me kiitämme tästä kodista ja siunaamme sen. Vapahtajamme kehotuksen mukaan sanomme: Rauha tälle kodille (**Luuk. 10:5**).

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Minun turvani on Herra,
minun kotini on Korkeimman suojassa.

Ps. 91:9

Psalmi

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»

Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

Ps. 91:1–2, 4, 9

TAI

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuitten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.
Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!
Iäti kestää hänen armonsä,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

Ps. 100

TAI

Jos Herra ei taloa rakenna,
turhaan näkevät rakentajat vaivaa.
Jos Herra ei kaupunkia vartioi,
turhaan vartija valvoo.
Turhaan te nousette varhain,
turhaan valvotte myöhään
ja raadatte leipänne tähden.
Yhtä lailla Herra antaa omilleen,
vaikka he nukkuisivat.

Ps. 127:1–2

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukua voi seurata hiljainen mietiskely.

1. Moos. 18:1–5

Herra ilmestyi Abrahamille Mamren tammistossa. Abraham istui telttansa ovella päivän ollessa kuumimmillaan, ja kun hän kohotti katseensa, hän näki kolmen miehen lähestyvän. Heti heidät nähtyään hän juoksi teltan ovelta heitä vastaan ja tervehti heitä kumartaen maahan asti. Hän sanoi: »Herrani, suothan minulle sen kunnian, ettet kulje palvelijasi ohi. Saanko tuoda teille vähän vettä, jotta voitte pestä jalkanne ja levähtää puun varjossa? Minä haen hiukan syötävää, niin että voitte virkistäytyä ennen kuin jatkatte matkaanne. Levähtääksenne te varmaan poikkesitte minun, palvelijanne luo.» He sanoivat: »Hyvä on, tee niin.»

5. Moos. 8:12–14, 17

Kun saatte syödä itsenne kylläisiksi, kun rakennatte kauniita taloja ja asutte niissä, kun nautakarjanne, lampaanne ja vuohenne lisääntyvät, kun teille kertyy hopeaa ja kultaa ja koko omaisuutenne kasvaa, varokaa tulemasta ylpeiksi ja unohtamasta Herraa, Jumalaanne, joka vei teidät pois Egyptistä, orjuuden maasta. Älkää siis kuvitelko, että olette omin voimin ja omilla kyvyillänne hankkineet itsellenne tämän vaurauden.

Joos. 24:14–15

Joosua sanoi kansalle:

»Pelätkää siis Herraa ja palvelkaa häntä nuhteettomasti ja uskollisesti. Mutta jos te ette tahdo palvella Herraa, niin valitkaa tänä päivänä, ketä palvelette: haluatteko palvella niitä jumalia, joita esi-isänne palvelivat Eufratin toisella puolen, vai amorilaisten jumalia, näiden amorilaisten, joiden maassa te nyt asutte. Minä ja minun perheeni palvelemme Herraa.»

Ap. t. 16:31

Usko Herraan Jeesukseen, niin pelastut, sinä ja sinun perhekuntasi.

Room. 12:10–18

Osoittakaa toisillenne lämmintä veljesrakkautta, kunnioittakaa kilvan toinen toistanne. Älkää olko velttoja, olkaa innokkaita, palakoon teissä Hengen tuli, palvelkaa Herraa. Toivokaa ja iloitkaa, ahdingossa olkaa kestäviä, rukoilkaa hellittämättä. Auttakaa puutteessa olevia pyhiä, osoittakaa vieraanvaraisuutta. Siunatkaa niitä, jotka teitä vainoavat, siunatkaa älkääkään kirotko. Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.

Olkaa keskenänne yksimielisiä. Älkää pitäkö itseänne muita parempina, vaan asettukaa vähäosaisten rinnalle. Älkää olko omasta mielestänne viisaita. Älkää maksako kenellekään pahaa pahalla, vaan pyrkikää siihen, mikä on hyvää kaikkien silmissä. Jos on mahdollista ja jos teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien kanssa.

Fil. 4:4–7

Iloitkaa aina Herrassa! Sanon vielä kerran: iloitkaa! Tulkoon teidän lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on jo lähellä. Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

Kol. 3:12–17

Te, jotka olette Jumalan valittuja, pyhiä ja hänelle rakkaita, pukeutukaa siis sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, lempeyteen ja kärsivällisyyteen. Pitäkää huolta, että tulette toimeen keskenänne, antakaa anteeksi toisillenne, vaikka teillä olisikin moittimisen aihetta. Niin kuin Herra on antanut teille anteeksi, niin antakaa tekin. Mutta kaiken kruunuksi tulkoon rakkaus, sillä se tekee kaiken täydelliseksi. Vallitkoon teidän sydämissänne Kristuksen rauha, johon teidät on yhden ja saman ruumiin jäsenenä kutsuttu. Olkaa myös kiitollisia. Antakaa Kristuksen sanan asua runsaana keskuudessanne. Opettakaa ja neuvokaa toisianne kaikella viisaudella ja laulakaa kiitollisin mielin Jumalalle psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja. Mitä teettekin, sanoin tai teoin, tehkää kaikki Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen hänen kauttaan Jumalaa, Isäämme.

Hepr. 13:2

Älkää unohtako osoittaa vieraanvaraisuutta, sillä jotkut ovat yösijan antaessaan tulleet majoittaneeksi enkeleitä.

1. Piet. 4:8–10

Ennen kaikkea pysykää kestävinä keskinäisessä rakkaudessanne, sillä »rakkaus peittää paljotkin synnit». Olkaa nurkumatta vieraanvaraisia toinen toisellenne. Palvelkaa kukin toistanne sillä armolahjalla, jonka olette saaneet, Jumalan moninaisen armon hyvinä haltijoina.

Ilm. 3:20

Kristus sanoo:

»Minä seison ovella ja kolkutan. Jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, minä tulen hänen luokseen, ja me aterioimme yhdessä, minä ja hän.»

Luuk. 10:38–42

Jeesus vaelsi eteenpäin opetuslastensa kanssa ja tuli erääseen kylään. Siellä muuan nainen, jonka nimi oli Martta, otti hänet vieraakseen. Martalla oli sisar, Maria. Tämä asettui istumaan Herran jalkojen juureen ja kuunteli hänen puhettaan. Martalla oli kädet täynnä työtä vieraita palvellessaan, ja siksi hän tuli sanomaan: »Herra, etkö lainkaan välitä siitä, että sisareni jättää kaikki työt minun tehtäväkseni? Sano hänelle, että hän auttaisi minua.» Mutta Herra vastasi: »Martta, Martta, sinä huolehdit ja hätäilet niin monista asioista. Vain yksi on tarpeen. Maria on valinnut hyvän osan, eikä sitä oteta häneltä pois.»

Luuk. 19:1–10

Jeesus tuli Jerikoon ja kulki kaupungin halki. Siellä asui mies, jonka nimi oli Sakkeus. Hän oli publikaanien esimies ja hyvin rikas. Hän halusi nähdä, mikä mies Jeesus oli, mutta ei pienikokoisena ylettynyt kurkistamaan väkijoukon takaa. Niinpä hän juoksi jonkin matkaa edemmäs ja kiipesi metsäviikunapuuhun nähdäkseen Jeesuksen, joka oli tulossa sitä tietä. Mutta tultuaan sille kohtaa Jeesus katsoi ylös ja sanoi: »Sakkeus, tule kiireesti alas. Tänään minun on määrä olla vieraana sinun kodissasi.»

Sakkeus tuli kiireesti alas ja otti iloiten Jeesuksen vieraakseen. Kun ihmiset näkivät tämän, he sanoivat paheksuen: »Syntisen miehen talon hän otti majapaikakseen.» Mutta Sakkeus sanoi Herralle kaikkien kuullen: »Herra, näin minä teen: puolet omaisuudestani annan köyhille, ja keneltä olen liikaa kiskonut, sille maksan nelinkertaisesti takaisin.» Sen kuultuaan Jeesus sanoi häneen viitaten: »Tänään on pelastus tullut tämän perheen osaksi. Onhan hänkin Abrahamin poika. Juuri sitä, mikä on kadonnut, Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan.»

Joh. 12:1–3

Kuusi päivää ennen pääsiäistä Jeesus tuli Betaniaan, missä hänen kuolleista herättämänsä Lasarus asui. Jeesukselle tarjottiin siellä ateria. Martta palveli vieraita, ja Lasarus oli yksi Jeesuksen pöytäkumppaneista. Maria otti täyden pullon aitoa, hyvin kallista nardusöljyä, voiteli Jeesuksen jalat ja kuivasi ne hiuksillaan. Koko huone tuli täyteen voiteen tuoksua.

Joh. 15:9–12

Jeesus sanoo:

»Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin olen minä rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessaani. Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessaani, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan.

Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämessänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. Minun käskyni on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä.»

5. Vastaus

Vastauksena voi olla virsi, laulu tai soitinmusiikkia.

6. Puhe

---

7. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös kodin siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

8. Rukousjakso

Vuororukous

Vuororukous voidaan lausua tai laulaa (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Ylistetty olet sinä, Herra, meidän Jumalamme!
S Sinun on kaikki, mitä on taivaassa ja maan päällä.
P/E Siunattu olkoon Herran nimi nyt ja aina.
S Kaikukoon Herran nimen ylistys!

Siunaaminen

P/E Jumala on hyvydessään antanut meille kodin ja läheiset ihmiset. Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki, tämän kodin ja kaikki, jotka täällä asuvat ja vierailevat.

TAI

P/E Jumalan sanan mukaan sillä, minkä Herra siunaa, on aina oleva siunaus (1. Aik. 17:27). Tähän luottaen siunaan tämän kodin Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Olkoon tämä koti paikka, jossa kysytään ja seurataan Jumalan tahtoa. Vallitkoon teidän sydämissänne Kristuksen rakkaus.

Esirukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

1. Taivaallinen Isä. Me ylistämme sinua lahjoistasi ja läsnäolostasi elämän kaikissa vaiheissa. Sinun kädestäsi saamme ottaa kaiken, mitä meillä on. Auta meitä käyttämään antamiasi lahjoja oikein. Siunaa tätä kotia. Anna niiden, jotka asuvat täällä, tuntee turvaa ja yhteenkuuluvuutta. Auta heitä rakastamaan ja kunnioittamaan toisiaan. Anna myös tässä kodissa vierailevien kokea lämpöä ja ystävyyttä. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
2. Hyvä Jumala. Me kiitämme sinua kodista, jonka olemme saaneet. Kiitämme siitä, että meillä on paikka, jossa saamme elää, tehdä työtä, levätä ja olla hiljaa. Ole sinä kotimme Herra. Suojele meitä hyvydelläsi, niin että voisimme tuntee turvaa ja rauhaa ja saada voimia tehtäviimme. Luo, Herra, kotiimme perusta, joka kestää koettelemuksissa. Tee

meistä sovun rakentajia. Auta meitä löytämään tapoja, jotka vaalivat uskon perintöä sukupolvesta toiseen. Anna kotimme pysyä avoinna kaikille, jotka lähetät luoksemme. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

Herran rukouksen ekumeeninen sanamuoto on Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

9. Kiitosvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 326:1–2, 329:1–2, 5, 332, 468:7–8, 470:1, 4 tai 490:1–3.

10. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

11. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, laulu tai soitinmusiikkia. Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 464, 533:5 tai kodin siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

LAULUJA KASUAALITOIMITUKSIIN

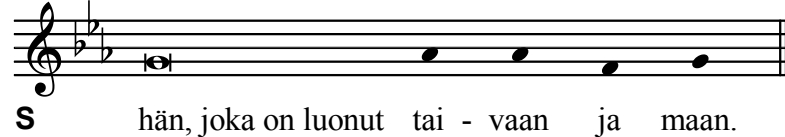
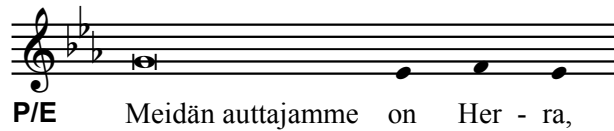
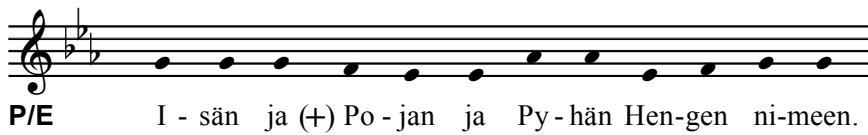
Liturgisia sävelmiä

Kasuaalitoimituksissa käytetään Jumalanpalvelusten kirjan messusävelmistön liturgisia sävelmiä. Tähän lukuun on koottu erityisesti pienen rukoushetken kaavaan perustuvien toimitusten ja rukoushetkien liturgista musiikkia.

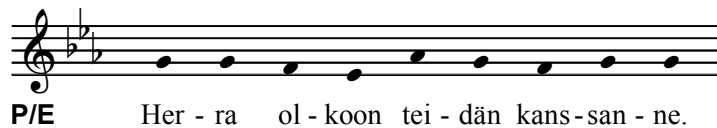
Johdanto

Alkusiunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

TAI

TAI

Sävelmäsarja 4:

P/E Meidän auttajamme on Her - ra,

S hän, joka on luonut tai - vaan ja maan.

TAI

P/E Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

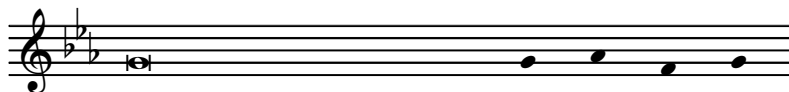

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Rukousjakso

Vuororukous

Sävelmäsarjat 1-3:

P/E Ylistetty olet sinä, Herra, meidän Ju - ma - lam - me,

S sinun on kaikki, mitä on taivaassa ja maan pääl-lä.

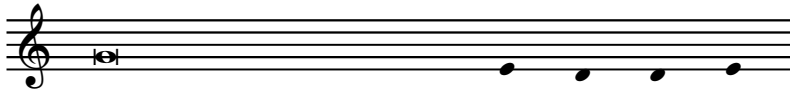
P/E Siunattu olkoon Herran nimi nyt ja ai - na,

S kaikukoon Herran ni - men y - lis - tys.

TAI

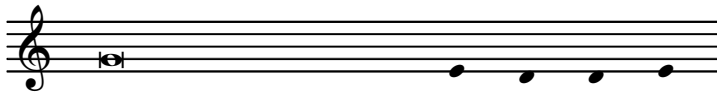
Sävelmäsarja 4:

P/E Ylistetty olet sinä, Herra, meidän Ju - ma - lam - me,

S sinun on kaikki, mitä on tai-vaas-sa ja maan pääl-lä.

P/E Siunattu olkoon Herran nimi nyt ja ai - na,

S kaikukoon Her - ran ni - men y - lis - tys.

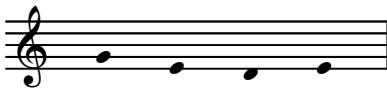
Rukous

Sävelmäsarjat 1–3:

P/E Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

P/E Ru - koil - kaam - me.

– rukous

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Ju - ma - la,
I - sä ja (+) Poi - ka ja Py - hä Hen - ki.
S Aa - men, aa - men, aa - men.

TAI

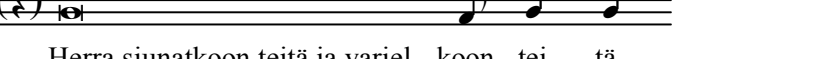
Sävelmäsarja 4:

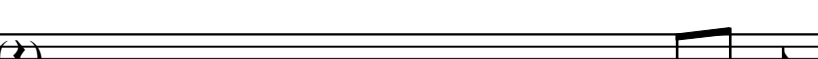
P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Ju - ma - la,
I - sä ja (+) Poi - ka ja Py - hä Hen - ki.

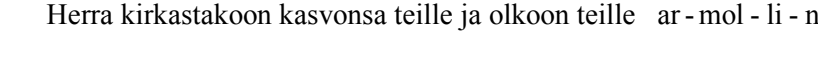
S Aa - men, aa - men, aa - men.

TAI

Sävelmäsarjat 1–3:

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjel - koon tei - tä.

Herra kirkastakoon kasvonsa teille ja olkoon teille ar - mol - li - nen.

Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne ja antakoon teil - le rau - han.

Isän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa-men, aa - men.

TAI

P/E Her-ra siu-nat-koon tei - tä ja var-jel-koon tei - tä.

Her-ra kir-kas-ta-koon kas-von-sa teil - le

ja ol-koon teil - le ar - mol - li - nen.

Her-ra kää-n-tä-köön kas-von-sa tei - dän puo-leen-ne

ja an - ta - koon teil - le rau - han.

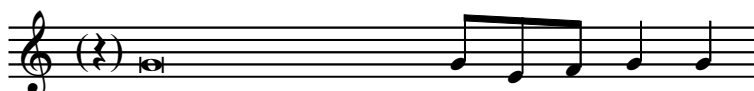
I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

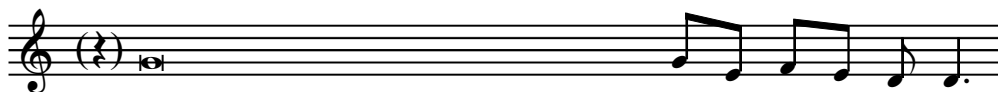
S Aa - men, aa-men, aa - men.

TAI

Sävelmäsarja 4:

P/E Herra siunatkoon teitä ja var-jel-koon tei - tä.

Herra kirkastakoon kasvonsa teille ja olkoon teil - le ar - mol - li - nen.

Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne ja an - ta-koon teil - le rau-han.

I - sän ja + Po - jan ja Py-hän Hen-gen ni-meen.

S Aa-men, aa - men, aa - men.

Psalmin kertosakeitä

Kaste

Tämän päivän on Herra tehnyt

Ps. 118:24. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 852.

Tuomo Nikkola 2001

TAI

Nyt kiittäkää! On Herra hyvä,
on armoliitto ikuinen.

(Virsi 199:1)

TAI

Suo kasteen armon uudistaa,
oi Herra, elämämme.

(Virsi 214:3)

TAI

Kasteessa armosi
lahjoitat lapsillemme,
[teet liiton kanssamme
sinulle elääksemme.]

(Virsi 255:3)

TAI

Ps. 96:1. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 781.

Laulakaa Herralle uusi laulu.
Halleluja, halleluja.

Esimerkki kasteen kertosaäkeen sijoittamisesta psalmiin:

– kertosaä

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuitten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.

– kertosaä

Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!
Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

– kertosaä

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

– kertosaä

Konfirmaatio

Sinä, Herra, olet ilomme lähde

Ps. 89:17, 18. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 853.

Teija Tuukkanen 2001

TAI

Yhdessä nyt laulakaamme
Jeesukselle kiitosta.

(Virsi 235:4)

TAI

Kiitos, Isä, että saan

kasvaa hoidossasi.

(Virsi 507:3)

TAI

Herra, kädelläsi, asua mä saan,
turvallisni käsi päällä maan.

(Virsi 517:1)

TAI

Ps. 84:6. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 775.

Onnellisia ne,
jotka saavat voimansa sinusta.

Esimerkki konfirmaation kertosäkeen sijoittamisesta psalmiin:

– kertosäe

Nyt iloiten laulakaa Herralle,
kohottakaa hänelle riemuhuuto,
hän on meidän turvakalliomme.
Tulkaa hänen kasvojensa eteen ja kiittäkää,
virittäkää hänelle riemuvirsi!

– kertosäe

Tulkaa, kumartukaa maahan,
polvistukaamme Herran, Luojamme, eteen.
Hän on meidän Jumalamme
ja me hänen laitumensa lampaat,
joita hänen kätensä kaitsee.

– kertosäe

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

– kertosäe

Avioliiton solmiminen

Sinä, Herra, olet turvani ja linnani

Ps. 91:2. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 854.

Teija Tuukkanen 2001

TAI

Ylistän Herran nimeä
kaikesta sielustani.

(Virsi 331:1)

TAI

Herran huomaa uskon elämäni,
hän suo voimansa ja neuvonsa.

(Virsi 338:2)

TAI

Ps. 84:6. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 775.

Onnellisia ne,
jotka saavat voimansa sinusta.

Esimerkki avioliiton solmimisen kertosäkeen sijoittamisesta psalmiin:

– kertosäe

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»

– kertosäe

Herra levittää siipensä ylle,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

– kertosäe

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

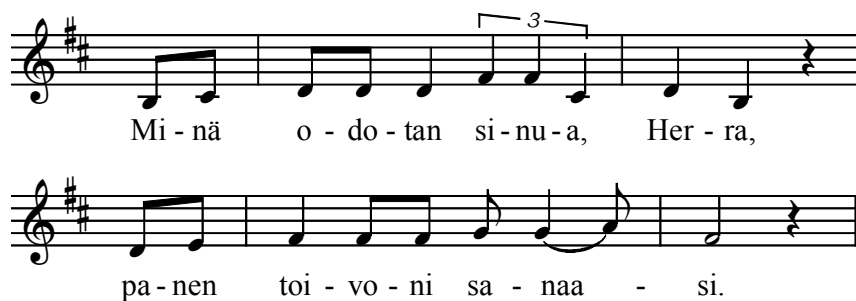
– kertosäe

Hautaus

Minä odotan sinua, Herra

Ps. 130:5. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 855.

Tuomo Nikkola 2003

TAI

Auta, milloin täältä lähden,
haavaiss tähden
pyhäin joukkoon joutumaan.
(Virsi 146:4)

TAI

Sua syvyydestä avuksi
nyt huudan, Jumalani.
(Virsi 267:1)

TAI

Ps. 25:16. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 774.

Käänny puoleeni, Herra,
ja ole minulle armollinen.

TAI

Ps. 46:2. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 784.

Jumala on turvamme ja linnamme,
auttajamme hädän hetkellä.

Esimerkki hautauksen kertosakeen sijoittamisesta psalmiin:

– kertosäe

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.

– kertosäe

Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.

– kertosäe

Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.

– kertosäe

Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

– kertosäe

[Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

– kertosäe]

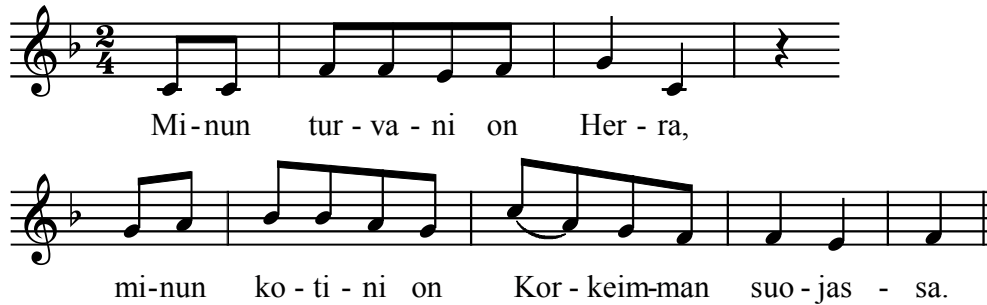
Kodin siunaaminen

Minun turvani on Herra

Ps. 91:9. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 856.

Teija Tuukkanen 2001

TAI

Suojaa, Herra, kotini,
hoivaa rakkaitani.

(Virsi 380:3)

TAI

Hyvä Jumala,
kiitän kodista.

(Virsi 471:1)

Esimerkki kodin siunaamisen kertosäkeen sijoittamisesta psalmiin:

– kertosäe

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»

– kertosäe

Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

– kertosäe

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

– kertosäe

Lauluja

Kaste

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 806.

Lauletaan virren 492 sävelmällä.

Ivar Widéen 1919

1. Ot - saa - ni ja rin - taa - ni ris - tin - merk - ki
kos - ket - ti. Jee - sus, kuo - le - ma - si täh - den
seu - raa - si myös mi - nä läh - den. Op - pi - laa - na
kuun - te - len ään - tä si - nun, Pai - me - nen.

2. Jeesus, minut lunastit,
kuolemasta pelastit.
Sinulla on ainoastaan
voima pahan valtaa vastaan.
Tahdon elää sinulle,
synnin teiltä varjele.

3. Valon valtakunnassa
seuraan, Jeesus, sinua.
Anna voimaa aina jatkaa
elämän ja uskon matkaa.
Kiitos kasteen lahjasta!
Johda kohti taivasta.

Niilo Rauhala 2001

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 807.

Lauletaan virren 401 sävelmällä.

Ruotsissa 1697

1. Ni-mes-sä Her-ran pyy-däm - me I - säl - tä
voi - maa lap - sel - le, läm - pö - ä vii - mat
kes - tä - vää, herk-kyyt-tä, jol - la mur-tuu jää.

2. Nimemme kerran piirrettiin
Luojamme käten uurteisiin.
Kuoleman halki johtaa hän
luvattuun maahan elämän.

3. Kuin Nooa nousi arkistaan,
myrskystä päälle tuoreen maan,
kuin Mooses virran partaalla
juhlimme uutta toivoa.

4. On vesi merkki rakkauden,
Jumalan armon suuruuden.
Rakkaus loistaa kirkkaana
Jeesuksen, Herran, kasvoilta.

5. Kiitämme tässä kaikista
Isämme kirkon lapsista,
ja tämä pieni lapsi nyt
on uuteen liittoon syntynyt.

Fred Kaan 1968, ruots. Britt Hallqvist 1977, 1982, suom. Anna-Mari Kaskinen 1998

Ruotsin kirkon suomenkielisessä virsikirjassa nro 385.

3.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 808.

Lauletaan virren 492 sävelmällä.

Ivar Widéen 1919

1. Her- ra, o - let Luo - ja - ni, tun - net mi - nut

tar - kas - ti. Si - nul - ta sain e - lä - mä - ni,

suo - je - lit jo syn - ty - mä - ni. O - len ih - me,

tie - dän sen, si - nul - le tuon kii - tok - sen.

2. Loit jo äidin kohdussa
silmiltämme piilossa
minut ainutlaatuiseksi,
muovasit jo ihmiseksi.
Sinä tiedät parhaiten,
miksi olen tällainen.

3. Silmät kaikinäkevät
aikani myös tietävät.
Olin vielä idullani,
kun jo tunsit elämäni,
kirjoitithan kirjaasi
kaikki elinpäiväni.

Sakari Häkkinen 2002, muok. Niilo Rauhala 2002

4.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 809.

Lauletaan virren 135 sävelmällä.

Egil Hovland 1974

1. Juh-la on nyt rie-mul-li - nen, me yh-des-sä
 näin vie-täm-me sen. Va-pah-ta - jan yh-te-y-
 teen kan-nam-me lap-sem-me rak - kaan.
 Ju-ma-lan per-hee-seen, Jee-suk-sen yh-tey-teen
 lap - si näin kas-tees-sa liit - ty - ä saa.

2. Juhla on nyt
 riemullinen
 ja kynttilä on
 merkinä sen.
 Rukouksin,
 siunauksin
 saatamme lapsemme matkaan.
 Jumalan perheeseen,
 Jeesuksen yhteyteen
 lapsi näin kasteessa liittyä saa.

3. Juhla on nyt
 riemullinen.
 Me yhdessä näin
 vietämme sen:
 sukulaiset,
 sisarukset,
 meitäkin Jumala kantaa.
 Jumalan perheeseen,
 Jeesuksen yhteyteen
 lapsi näin kasteessa liittyä saa.

Anna-Mari Kaskinen 2002

5.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 810.

Lauletaan virren 512 sävelmällä.

Toisinto Kuortaneelta

1. Jo en-nen syn-ty - mää-ni näit mi-nut,
 Ju-ma - la. Suo - je - lit e - lä - mää-ni, sain
 kai - ken lah - ja - na. Niin pie - ni o - len
 vas - ta. Var - je - le mi-nu - a kau - ak - si
 jou - tu - mas-ta luo - ta - si, Ju - ma - la.

2. Kun sinun lapseksesi
 saan tulla kasteessa,
 on läsnä hyvytyesi
 ja taivas avoinna.
 On luona enkeleitä
 ja joukko pyhien.
 Nyt ympäröi jo meitä
 rakkaus ikuinen.

3. Sinua, Jeesus, kiitän,
 kun saavut luokseni,
 ja käteni myös liitän
 näin sinun käteesi.
 Kun suuremmaksi vartun,
 suo, että päivittäin
 käteesi, Jeesus, tartun.
 Näin ohjaa eteenpäin.

Anna-Mari Kaskinen 2002

Konfirmaatio

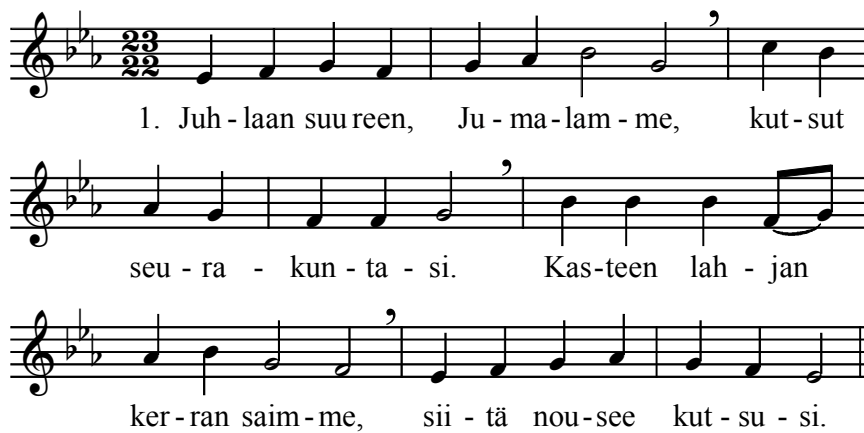

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 811.

Voidaan laulaa myös virren 505 sävelmällä.

Saksassa 1745

1. Juh - laan suu reen, Ju - ma - lam - me, kut - sut
seu - ra - kun - ta - si. Kas-teen lah - jan
ker - ran saim - me, sii - tä nou - see kut - su - si.

2. Oppilaina Jeesuksemme
kuunnellen me kuljemme.
Toiveet, pyynnöt, arkuutemme,
kaiken tuomme Herralle.

3. Auta, että rohkeasti
tunnustamme Jeesusta.
Anna voimaa luottavasti
häntä aina seurata.

4. Kummeina ja läheisinä
saamme nuorten juhlassa
heidän kanssaan ystävinä
yhteyttä tuntea.

5. Jeesus, meitä kädelläsi
ohjaa, kannaa, vahvista.
Siunaa meitä Hengelläsi,
tiellä taivaan johdata.

Jukka Lehtinen 2001, muok. Niilo Rauhala 2001

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 812.

Lauletaan virren 334 a-sävelmällä.

Böömissä 1541

1. Kut - sut mei - dät e - lä - mään, lah - jois -
ta - si kiit - tä - mään. Huo - len - pi - to
lä - heis - ten saat - toi tiel - le nuo - ruu - den.

2. Kiitän, Isä, kasteesta!
Armoosi saan turvata.
Ystävien kanssa näin
kuljen tästä eteenpäin.

3. Kulje itse lähellä,
Vapahtaja elävä.
Näytä etsijälle tie,
uskon, toivon tietä vie.

4. Luona kirkon alttarin
siunaat käsin rakkaimmin.
Niiden suojaan, Jeesus, jään
rohkein mielin elämään.

Pirkko Arola 2002, muok. Niilo Rauhala 2003

3.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 813.

Lauletaan virren 492 sävelmällä.

Ivar Widéen 1919

1. Lap-suu-des - ta läh - ti - en suo - ja ru - ko-
 uk - si - en var - jel - lut on e - lä - mäs - sä.
 Kiit - tä - en nyt lau - lan täs - sä. Alt - ta - ril - le
 tul - la saan, lap - si tai - vaan ku - nin-kaan.

2. Jumala ei milloinkaan
 hylkää meitä lapsiaan.
 Tien hän näyttää eksyneille,
 armon lahjoittaa myös meille.
 Uuden voiman saamme näin,
 toivo kantaa eteenpäin.

Pia Perkiö 2002

4.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 814.

Lauletaan virren 515 sävelmällä.

Israelilainen kansansävelmä

1. Kul - jem - me yh - des - sä täl - lä tiel - lä,
 jol - la jo mui - noin kul - jet - tiin. Us - ko ja toi - vo
 yh - tei - nen yl - tää näin hal - ki ai - ko - jen.

2. Kuljemme yhdessä, vaikka emme
 matkamme suuntaa tunnekaan.
 Jeesus on totuus, hän on tie,
 hän meidät määränpäähän vie.
 Jeesus on totuus, hän on tie,
 hän meidät määränpäähän vie.

3. Hän kuulee hiljaiset huokauksemme,
 hän kantoi synnit harteillaan.
 Yhteistä leipää murramme,
 siinä on meidän voimamme.
 Yhteistä leipää murramme,
 siinä on meidän voimamme.

4. Joskus hän vie meidät hiljaisuuteen,
 joskus taas työhön, toimintaan.
 Oppaaksi Hengen antaa hän,
 päiviimme voiman riittävän,
 oppaaksi Hengen antaa hän,
 päiviimme voiman riittävän.

5. Kuljemme yhdessä pitkää matkaa,
 luottamus kasvaa hiljalleen.
 Kaipaus meihin vielä jää,
 kaukana siintää määränpää.
 Kaipaus meihin vielä jää,
 kaukana siintää määränpää.

Anna-Mari Kaskinen 2002

5.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 815.

Tuomo Nikkola 1996

Her - ra, en o - le sen ar - voi - nen,
et - tä tu - let luok - se - ni.
Sa - no vain sa - na, niin mi - nä pa - ra - nen.

Avioliiton solmiminen

1.

Virskirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 816.

Lauletaan virren 388 sävelmällä.

Adam Drese 1698

1. Luo-ja tei - dät loi, tei-dät yh - teen toi
ra - ken - ta - maan e - lä - mään - ne
va - lo toi - von yl - lä pään - ne.
Kai-ken pe - rus - tus Her-ran rak - ka - us.

2. Luottamuksesta

versoo voimia.

Mitä antaa elämänne,

jakakaa se keskenänne:

ilo, rohkeus,

kipu, uupumus.

3. Valo lankeaa,

katso: kukkii maa!

Missä äärtä, avaruutta,

siellä kasvaa aina uutta.

Olkaa hyvä maa,

kukkaan puhjetkaa!

4. Herran rakkaus,

Herran siunaus

saattaa teitä matkallenne.

Iloitkoon nyt sydämenne!

Katse nostakaa

kohti Jumalaa.

Niilo Rauhala 2001

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 817.

Lauletaan Suomen ruotsinkielisen virsikirjan virren 235 sävelmällä. Voidaan laulaa myös virren 401 sävelmällä.

Rudolf Lagi 1867

1. Luo näi-hin kah-teen kat-see-si, he o-vat
tul-leet e-tee-si. Suo, Her-ra, hei-dän
yh-des-sä i-loi-ta, kes-tää, py-sy-ä.

2. He ovat liiton solmineet
ja rakkauteen suostuneet.
Jää, Herra, heidän luoksensa
ja siunaa heitä armolla.

3. Ei pelkkää ruusutarhaa tie,
se koetusten kautta vie.
Suo, että kestää rakkaus,
sen lohdutus ja luottamus.

4. Suo Hengen heitä johdattaa
ja kotiin rauhaa rakentaa.
Hän, paras vieras päällä maan,
tuo riemun, toivon tullessaan.

5. Me kumarrumme rukoillen
eteesi, Luoja ikuinen.
On voiman lähde sinussa.
Oi, siunaa meitä, Jumala.

Johan Ludvig Runeberg 1857, uud. suom. Niilo Rauhala 1995

3.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 818.

Voidaan laulaa myös virren 334 sävelmällä.

Heinrich Albert 1640 / Ruotsissa 1820

1. Kai - ken hy - vän an - ta - ja suo - koon
 teil - le on - ne - a. E - lä - män - ne,
 tien - ne nyt yh - teen o - vat lii - te - tyt.

2. Menkää rohkein askelin
 arkeen luota alttarin.
 Toisianne palvelkaa,
 hellyydellä hoitakaa.

3. Luojan suuri rakkaus,
 ihmeellinen siunaus
 olkoon teillä voimana,
 aurinkona kirkkaana.

Pia Perkiö 2002

4.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 819.

Lauletaan virren 449 sävelmällä.

Ruotsissa 1691

1. Rak - ka - u - den syt - ty - mi - nen on kuin
kau - nis se - kä ih - meel - li - nen, Ju - ma -
aa - mu luo - mi - sen: Luo - jan kä - si
lam - me te - ki sen.
kos - ket - taa, sii - tä kaik - ki a - lun saa.

2. Siunaa heitä, jotka saavat
tänään toinen toisensa.

Auta parantamaan haavat,
joita tulee matkalla.

Luojan käsi koskettaa,
siitä kaikki alun saa.

3. Anteeksi he saavat antaa,
alkaa jälleen alusta.
»Tahdon»-sana heitä kantaa,
lupaus on voimana.

Luojan käsi koskettaa,
siitä kaikki alun saa.

4. Rakkauden valo loistaa,
aurinkona lämmittää,
epäilykset, pelon poistaa,
vaikka päivä hämärtää.

Luojan käsi koskettaa,
siitä kaikki alun saa.

5. Päästä rakkauden suojaan
meidät, Isä, Jumala.

Hyvyyden ja ilon luojaan
tahdomme nyt turvata.

Kätesi kun koskettaa,
siitä kaikki alun saa.

Kaija Pispala 2002

5.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 820.

Lauletaan virren 42 sävelmällä.

Englannissa 1812

1. Loit, Luo-ja, mei-dät maa - il - maan ja an - noit

toi - sil - lem - me. Myös ar - ki au - ta

koh - taa-maan, suo kes - tää rak - kau - tem - me.

2. Nyt saavu, Jeesus, siunaamaan
toiveemme, unelmamme
ja auta pelko voittamaan
ja esteet matkallamme.

3. Oi Henki, armon rikkaus
voimaksi anna meille.
Ja loista, Hengen kirkkaus,
myös arkipäivän teille.

Pekka Huokuna 2002, muok. Niilo Rauhala 2002

6.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 821.

Lauletaan virren 334 a-sävelmällä.

Böömissä 1541

1. Kii - tos, hy - vä Ju - ma - la, rak - ka-
u - den lah - jas - ta. Kii - tos täs - tä
het - kes - tä alt - ta - ri - si e - des - sä.

2. Annoit meidän kohdata,
toisissamme tuntea
ystävyyden alkavan,
rakkauden kasvavan.

3. Tänään liiton solmimme,
»tahdon»-sanat sanoimme.
Siunaa meitä, Jumala,
täytä meidät ilolla.

4. Anna rakkautesi
jokaiselle lahjaksi.
Kiitos tästä hetkestä
alttarisi edessä.

Pirjo Vahtola 2002, muok. Niilo Rauhala 2002

7.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 822.

Lauletaan virren 571 sävelmällä.

Ruotsissa 1697

1. Se tun - tee on - nen sy - vän ja
ken puo - li - son saa hy - vän, niin
rie - mun sy - dä - men, Soi kii - tos Ju - ma -
rak - kaan, lä - hei - sen.
lal - le lah - jas - ta e - lä - män! Ja
kii - tos rak - kaim - mal - le, on suu - ri aar - re hän.

2. Ja toisen hyvää aina
myös auta etsimään.
Sanasi neuvot paina
syvälle sisimpään.
Parhaaksi toisiemme
me työtä teemme näin,
ja vaiheet vuosiemme
kääntyvät parhain päin.

3. Maan, meren, taivaan Luoja,
Jumala ihmisten.
Nyt ole meille suoja,
antaja rakkauden.
Kun matka jatkuu tästä,
niin kulje kanssamme.
Me koko elämästä
kiitosta laulamme.

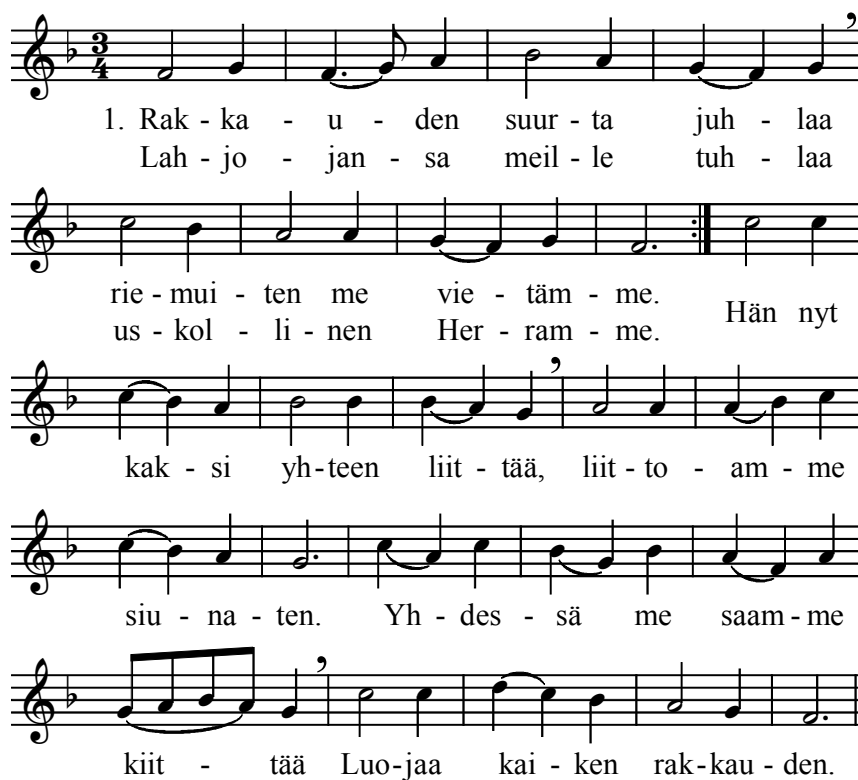
Pirjo Vahtola 2002, muok. Niilo Rauhala 2003

8.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 823.

Lauletaan virren 339 sävelmällä.

R. H. Prichard 1844

1. Rak - ka - u - den suur - ta juh - laa
Lah - jo - jan - sa meil - le tuh - laa

rie - mui - ten me vie - täm - me. Hän nyt
us - kol - li - nen Her - ram - me.

kak - si yh - teen liit - tää, liit - to - am - me

siu - na - ten. Yh - des - sä me saam - me

kiit - tää Luo - jaa kai - ken rak - kau - den.

2. Rakkauden lähde meille
rohkeutta pulppuaa.
Voimaa virtaa uupuneille,
Kristus meitä koskettaa.
Viiniksi hän häissä kerran
muutti veden arkisen.
Vielä voima saman Herran
uudistaa voi ihmisen.

3. Rakkaus on aarre suurin,
rakkaus on pohjaton.
Rakkaus voi murtaa muurin,
kaikkialla läsnä on.
Kaiken kärsii, kaiken kestää,
toivoo, uskoo luottaen.
Lahjan voimaa ei voi estää.
Kristus meille antoi sen.

Anna-Mari Kaskinen 2002

9.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 824.

Lauletaan virren 560 sävelmällä.

Saksassa 1495

1. Oi rak-ka-u-den Luo-ja ja uu-den ar-mon
tuo-ja, kii-täm-me si-nu-a, kun
mei-tä joh-dit, kan-noit ja tä-män päi-vän
an-noit. Soi kii-tok-sem-me kirk-kaa-na.

2. Tunnemme heikkoutemme.

Me omin voimin emme
voi tietä kulkea,
vaan sinä kaikki vaiheet
ja murheet, riemun aiheet
voit suojeluksen sulkea.

3. Oi Herra, rukoilemme:

jää aina suojaksemme,
luo henki sovinnon.
Ja siunaa liittoamme,
niin että kodissamme
on valo armon auringon.

Anna-Mari Kaskinen 2002

Hautaus

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 825.

Lauletaan virren 209 sävelmällä.

Johann Schop 1642

1. Ar-mo suu-ren Ju-ma-lam-me a - va - ras - ti
hoi-taa mei-tä mat-kal-lam-me koh - ti ran-taa

hen - git - tää, E - des - sä on en - sin yö,
sees - ty - vää.

jo - hon pe - lon aal - to lyö. Mut - ta kuo - le -

man-kin sääl - lä Her - ra kul-kee vet - ten pääl - lä.

2. Taivas kaartuu lempeänä
yllä katseen hiipuvan.
Armo kantaa väkevänä
ruumiin, sielun uupuvan.
Kuolemamme ahdingon
Jeesus kohdannut jo on.
Hän on noussut kuolon alta,
hänellä on kaikki valta.

3. Kaipauksen askelissa
suru kauas tähyää.
Muistoissamme kaipaavissa
kiitosmieleen mennyt jää.
Kiitos, Herra, matkasta!
Ole tienä, valona.
Näytä meille määränpäämme,
käsiisi me täällä jäämme.

4. Kädellään näin Herra meitä
painaa sekä kohottaa,
nostaa silmiin kyyneleitä,
kuivumaan ne jälleen saa.
Kerran juhlan autuaan
Herra antaa taivaassaan,

kun hän meitä rakkaitansa
ohjaa sinne sanallansa.

Niilo Rauhala 2001

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 826.

Lauletaan virren 237 sävelmällä.

Nathan Söderblom 1916

1. Et, Her - ra, hyl - kää sil - loin - kaan, kun
maa - han mi - nut las - ke - taan, ih - mee - si
sil - loin koh - taan. Sy - väl - le sie - men
kyl - ve - tään, sy - väl - le luo - mis - sa - naan
jään, se i - kui - suuk - siin joh - taa.

2. Äärellä pelkän tyhjyyden
ystävä lausuu läheinen:
»Nyt kotiin olet tullut.»
Jo tuska vaihtuu lauluksi,
saan kaiken, mihin kaipuuni
on koko matkan ollut.

3. Tomusta kerran nouseva
on elämämme kirkkaana,
uudeksi kaikki luodaan.
Ja rakkauden kaupunkiin,
sen päiviin loppumattomiin
myös meidän päästä suodaan.

Anders Frostenson 1962, 1982, suom. Niilo Rauhala 1997

Ruotsin kirkon suomenkielisessä virsikirjassa nro 310.

3.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 827.

Lauletaan virren 152 sävelmällä.

Ruotsissa 1697

1. Jo juh - li - a tai-vaas-sa val-mis - te-taan, ja
 kool - le käy kut - sut - tu kan - sa. He saa - pu - vat
 kai-kil - ta ää - ril - tä maan hää - vaat-teis-sa Va-pah-ta-
 jan - sa. Oi rie - mu - a Ka - rit - san häis - sä!

2. Kun meillekin toit, Isä, kutsusi sen,
 suo armoni, että me saamme
 myös juhliä joukossa valittujen
 ja katsella Armahtajaamme.
 Oi riemua Karitsan häissä!

3. Saan ristini jättää, ja ahdistavat
 maan vääryydet oikeus voittaa.
 Myös synkimmät solmumme aukeavat,
 kun tuomion aurinko koittaa.
 Oi riemua Karitsan häissä!

4. Niin Jumalan kasvojen kirkkauteen
 me kiitosta laulaen jäämme.
 On taistelu vaihtunut ylistykseen,
 ja seppeleet kruunaavat päämme.
 Oi riemua Karitsan häissä!

M. B. Landstad 1861, ruots. J. A. Englund 1910, suom. Anna-Maija Raittila 1996

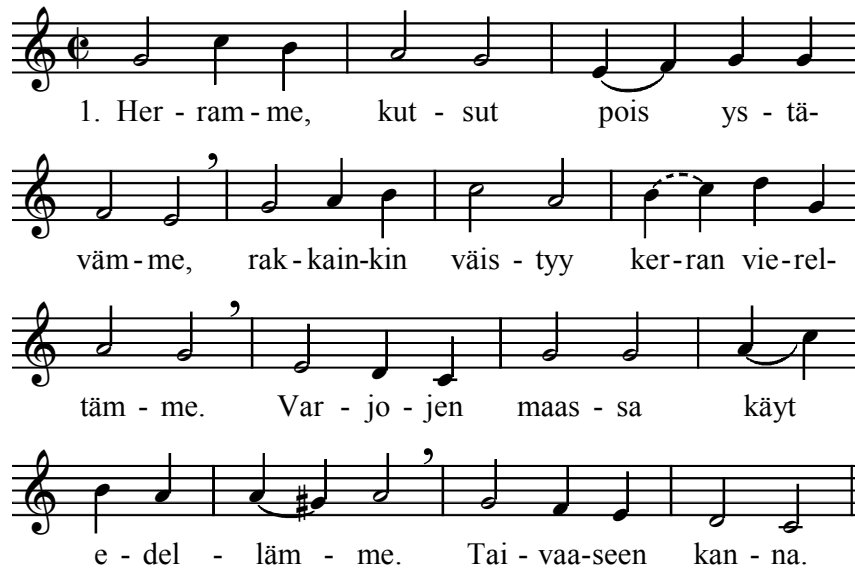
Ruotsin kirkon suomenkielisessä virsikirjassa nro 321.

4.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 828.

Lauletaan virren 213 a-sävelmällä.

J. Crüger 1653

1. Her - ram - me, kut - sut pois ys - tä-
väm-me, rak-kain-kin väis - tyy ker-ran vie-rel-
täm - me. Var - jo - jen maas - sa käyt
e - del - läm - me. Tai - vaa-seen kan - na.

2. On yli tuulten
sinulla valta.
Vain sinä nostat
murheiden alta.
Puoleesi huuto
soi kaikkialta.
Ehjäksi hoida.

3. Valkeus puhtain
sinusta hohtaa.
Armosi kirkkaan
syntinen kohtaa.
Kasvosi meidät
taivaaseen johtaa,
yön halki riemuun.

A. Frostenson 1936, 1980, suom. Anna-Mari Kaskinen 1996

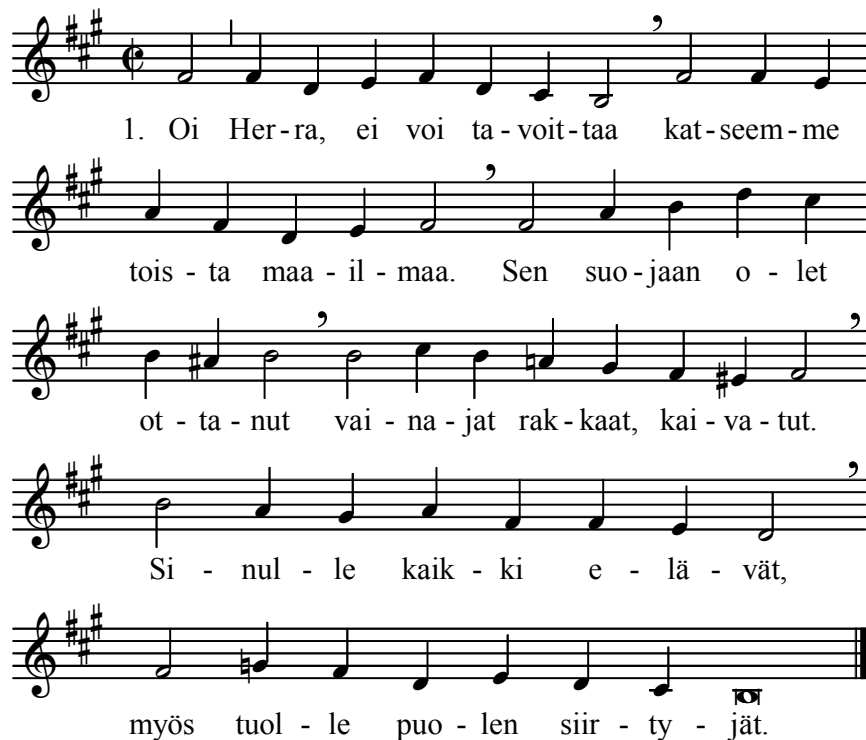
Ruotsin kirkon suomenkielisessä virsikirjassa nro 307.

5.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 829.

Lauletaan virren 131 sävelmällä.

Saksassa 1539

1. Oi Her-ra, ei voi ta - voit - taa kat - seem - me
 tois - ta maa - il - maa. Sen suo - jaan o - let
 ot - ta - nut vai - na - jat rak - kaat, kai - va - tut.
 Si - nul - le kaik - ki e - lä - vät,
 myös tuol - le puo - len siir - ty - jät.

2. On heissä yhä elämä,
 on sinussa se kätkössä,
 ja heidän työnsä jälkikin
 nyt sinun on, jos meidänkin.
 He eivät elä luonamme,
 vaan elävät nyt sinulle.

J. Ellerton 1858, ruots A. Frostenson 1978, suom. Pekka Kivekäs 1997

Ruotsin kirkon suomenkielisessä virsikirjassa nro 486.

Kodin siunaaminen

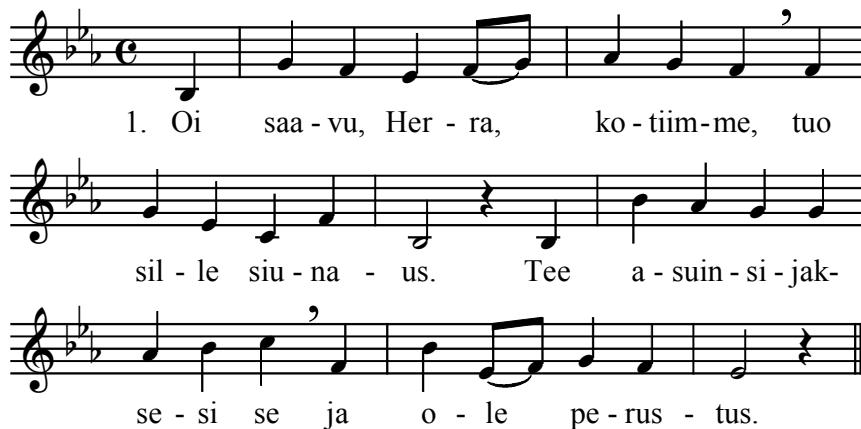

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 830.

Lauletaan virren 458 sävelmällä.

William Mason viim. 1797

1. Oi saa - vu, Her - ra, ko - tiim - me, tuo
sil - le siu - na - us. Tee a - suin - si - jak -
se - si se ja o - le pe - rus - tus.

2. Tuo arkeemme ja juhlaamme
myös valo taivaasta
ja ilon, huoltien keskelle
luo toivo luottava.

3. Tee kodistamme avara,
niin että jokainen
voi kasvaa omaa kasvua
suojaissa rakkauden.

4. Suo, että koti yhteinen
myös levon paikka on
ja paikka armon, hyvyyden
ja sija sovinnon.

5. Ja olkoon täällä vastassa
vain avoin ystävyys,
ja kohdatkoon se kaikkia.
Pois kitke itsekkyyys.

6. Suo kodin meitä yhdistää,
jos tiemme kauas vie.
Ja itse ole määränpää
ja taivaan kodin tie.

Niilo Rauhala 2001

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 831.

Lauletaan virren 492 sävelmällä.

Ivar Widéen 1919

1. Siu - naa, Her - ra, ko - ti - ni rau - han, le - von
 pai - kak - si. An - na ar - mon va - lon lois - taa,
 huo - let, mur - heet tääl - tä pois - taa. A - su täs - sä
 ko - dis - sa voi - ma - na ja va - lo - na.

2. Siunaa, Herra, kotini
 rukouksen paikaksi.
 Anna mieltä rakastavaa.
 Iloon, onneen ovi avaa,
 enkeleitä lähetä.
 Siunaa koko elämä.

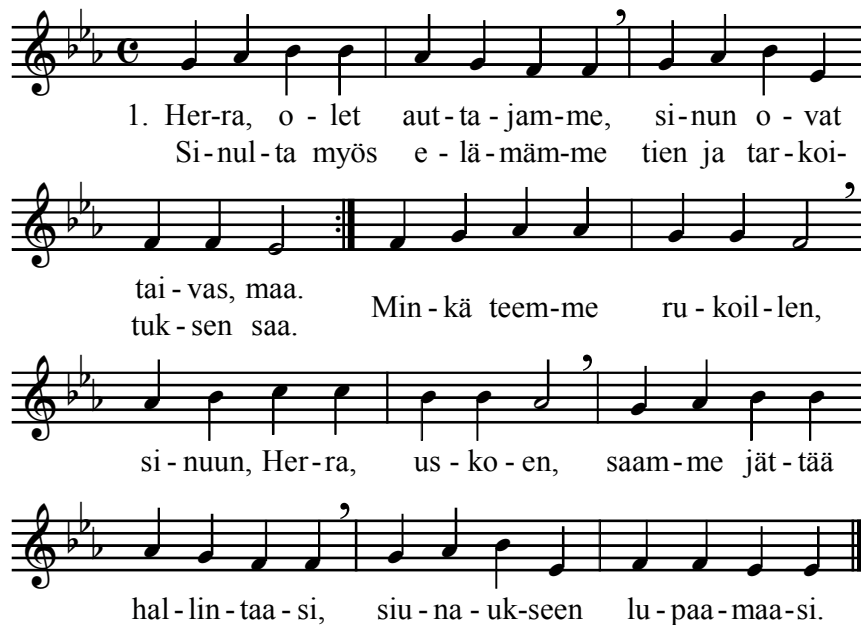
Pia Perkiö 1986

3.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 832.

Lauletaan virren 209 sävelmällä.

Johann Schop 1642

1. Her- ra, o - let aut - ta - jam - me, si - nun o - vat
Si - nul - ta myös e - lä - mäm - me tien ja tar - koi -
tai - vas, maa. tuk - sen saa. Min - kä teem - me ru - koil - len,
si - nuun, Her - ra, us - ko - en, saam - me jät - tää
hal - lin - taa - si, siu - na - uk - seen lu - paa - maa - si.

2. Siunaa, Herra, kotiamme,
ilo, rauha sinne tuo.
Ole itse kodin Herra,
rakkauden mieltä luo,
että säilyy läheisyys,
kunnioitus, ystävyys.
Anna kunkin ajallansa
kasvaa omaa kasvuansa.

3. Siunaa läsnäolollasi
kodin onni yhteinen.
Auta, että toisiamme
rakastamme palvellen.
Sanallasi rakenna
turvallista kotia.
Kiitos, Herra, kodistamme,
jokaisesta rakkaastamme.

4. Sinua me ylistämme,
Luoja maan ja taivaitten!
Nimesi on vahva turva,
siunattu ja ikuinen.
Sinä olet Herramme,
sinulle me kuulumme,
sinua me ylistämme
halki koko elämämme.

Niilo Rauhala 2003

